

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

08 - 14 Mart Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
08-14 MART 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
İKTİDARIMIZIN İLK HAFTASINDA YAPACAKLARIMIZ	4
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	5
CEZAEVİ EKONOMİSİ	9
EKONOMİK REFORM DEĞİL HALKA EK YÜK PAKETİ	10
KİŞİ BAŞINA GELİRDE 2007 ÖNCESİNE DÖNÜLDÜ	11
ENFLASYON CAN YAKIYOR!	14
18 YILIN BİLANÇOSU KÜLLİYEN ZARAR	15
200 TL'LİK BANKNOT PULA DÖNDÜ!	16
VATANDAŞ İNDİRİM MÜJDESİ BEKLERKEN, ZAMLAR YAĞMUR GİBİ...	17
ÖTV'NİN MOTORU İÇKİ VE SİGARA	17
TEKEL SATIŞ YASAĞI YAŞAM TARZINA YÖNELİK BİR SALDIRIDIR!	18
YEMEK SEPETİNDE SENDİKA HAK İHLALİ	20
MİLYARLARCA LİRA ZARAR VAR İTİBARDAN TASARRUF İSE YOK	21
KÜLLİYE SEVDASINA 4 MİLYON TL DAHA	21
KORUMA KALKANINA YILDA 263 MİLYON TL	21
YAPILANDIRMANIN REKLAMI 4,5 MİLYON	22
YANDAŞA TOKİ PİYANGOSU ÇIKTI	23
100 LİRANIN 30'U ŞİRKET KASASINA	23
68 MİLYAR LİRALIK KEYFİ İHALE	24
BÜTÜN AMAÇLARI ŞİRKET KURTARMAK	25
ESNAF ANKETİ SONUÇLARI	26
GELİR EŞİTSİZLİĞİ SALGINDA ARTTI	27
HALKIN CEBİ KÜÇÜLDÜ EKONOMİ BÜYÜDÜ	28
ATATÜRK'ÜN KURDUĞU SÜMER HOLDİNG'İN ÜÇ ARAZİSİ DAHA SATILDI	29
'SEN GİT, BAKANIN GELSİN' DÖNEMİ	29
KITLIK KAPIDA	30
TARIMI PLASTİĞE TERK ETMEYECEĞİZ	31
İTHAL ETTİĞİMİZ HER TARIM ÜRÜNÜNÜ İHRAÇ MI EDİYORUZ?	32
TÜM SANATÇILAR İÇİN SOSYAL GÜVENCE SAĞLANACAK	32
İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI MI?	35
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNDEN NEFRET SÖYLEMİNE	35
AKP RUH ÇAĞIRIYOR!	38
MEB HAZIRLIKSIZ	39
MEB VAKIFLAR İÇİN HER YOLU DENİYOR	40
ENSARCI 4 FAKÜLTEYE DEKAN YAPILDI...	41
MEB'DEN İTİRAFNAME	41
SALGIN DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM	42
EBA ERİŞİMİ OLMAYAN ÖĞRENCİ SAYILARI	44
KADINLARIN YÜZDE 27,3'Ü GECE YALNIZ YÜRÜRKEN KENDİNİ GÜVENDE HİSSETMİYOR	46
ŞUBAT AYINDA EN AZ 33 KADINI ÖLDÜRÜLDÜ	48
RUHSAL HASARIN İZİ KOLAY GEÇMEYECEK	50
DERE AYNI, HES AYNI KARAR FARKLI	52
STRATEJİDEN YOKSUN DIŞ POLİTİKA NETİCESİNDE İTİBARSIZLAŞTIRILAN TÜRKİYE!	52
ŞAHSİM REJİMİ SINIFTA KALDI	57

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemektediriz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

08-14 MART 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*8 Mart Dünya Kadınlar Günü 8 Mart 1857'de ABD'nin New York kentinde 40.000 dokuma işçisi, daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başladı. Ancak Polis'in işçilere saldırması ve işçilerin fabrikaya kilitlenmesi, arkasından da çıkan yangında işçilerin, fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamaması sonucunda, çoğu kadın 129 işçi can verdi. ABD'de kadın işçilerin bu katliamı nedeniyle, Kopenhag'da 1910 yılında toplanan Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda 8 Mart, "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak belirlendi. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu da, 16 Aralık 1977 tarihinde, 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etti.

Bir Dünya Kadınlar Günü'ne daha ne yazık ki, ülkemizde gittikçe artan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin gölgesinde giriyoruz. Bir Dünya Kadınlar Gününe daha kadının çalışma hayatında ve siyasi temsilde yeterli yer bulamamasının utancı ile giriyoruz. Bir Dünya Kadınlar Gününe daha her alanda fırsat eşitliği ve adaletin olmadığı bir ortamda giriyoruz.

*8 Mart 2010 - **Elâzığ'da 6 büyüklüğünde deprem** oldu. 42 kişi hayatını kaybetti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

*8-14 Mart Teknoloji Haftası

***10 Mart Miraç Kandili** Miraç İslamiyet'te peygamberimiz Hz. Muhammed'in (S.A.V), rahmet ve hikmet dolu bu gecede, Mescid-i Aksâ'dan göklere yükselip Yüce Allah'tan vahiy almasıdır. Arapçada kelime olarak yükseğe çıkma anlamına gelir ve merdiven anlamına gelen uruc kökünden gelmektedir.

*11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü **COVID-19 salgınını pandemi ilan etti**. Aynı gün Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının görüldüğünü açıkladı.

*11 Mart 2014 tarihinde Gezi Direnişinin simge isimlerinden olan **Berkin Elvan aylarca sürdürdüğü hayatta kalma mücadelesini kaybetti**.

*12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü.

*12 Mart 1930 tarihinde Hindistan'da Mahatma Gandhi, tuz üretimindeki Hükûmet tekeline karşı çıkmak amacıyla, Ahmetabat'tan denize 300 millik "**Tuz Yürüyüşüne**" (Salt Satyagraha) başladı.

*12 Mart 1971'de Türk Silahlı Kuvvetleri, **12 Mart Muhtırası**'nı verdi. Başbakan Süleyman Demirel, bu gelişme üzerine istifa etti. Muhtıra; Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Faruk Gürler, Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Celal Eyiceoğlu'nun imzasını taşıyordu.

*13 Mart 2016'da **Ankara Güvenpark'ta bomba yüklü araçla intihar saldırısı düzenlendi**. Patlamada ölen kişi sayısı 37 olarak açıklandı.

***14 Mart Tıp Bayramı**. 14 Mart 1827'de, II. Mahmut döneminde, Hekimbaşı Mustafa Behçet'in önerisiyle ilk cerrahhanenin, Şehzadebaşı'daki Tulumbacıbaşı Konağı'nda Tıphane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire adıyla kurulması, Türkiye'de modern tıp eğitiminin başladığı gün olarak kabul edilir. Okulun kuruluş günü olan 14 Mart, "Tıp Bayramı" olarak kutlanmaktadır. İlk kutlama, 1919 yılının 14 Mart'ında işgal altındaki İstanbul'da gerçekleşmiştir. O gün, tıbbiye 3. sınıf öğrencisi Hikmet Boran'ın önderliğinde, tıp okulu öğrencileri işgali protesto için toplanmış ve onlara devrin ünlü doktorları da destek vermişti. Böylece tıp bayramı, tıp mesleği mensuplarının yurt savunma hareketi olarak başlamıştır.

Dünya'nın son dönemde yaşadığı pandemi neticesinde modern tıbbın ve sağlık çalışanlarının önemi bir kez daha çok net anlaşılmıştır.

İKTİDARIMIZIN İLK HAFTASINDA YAPACAKLARIMIZ

İktidarımızın ilk haftasında yapacaklarımız

Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza **iade edeceğiz!**

Esnaflın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde **taksite bağlayacağız!**

Bir kararname ile esnafın kira **stopaj vergisini kaldıracacağız!**

Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde **taksite bağlayacağız!**

KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak; borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul **taksitlere böleceğiz!**

Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, **hak sahiplerine teslim edeceğiz!**

15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını, faizleri ile birlikte **hak sahiplerine vereceğiz!**

Hangi koşulda, bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada **şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız!**

kemal
kılıçdaroğlu

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Nüfus Artışı Gibi Boşanma Ve Evlenme Hızı Da Düştü

- Devam eden salgın sürecinin etkisiyle Türkiye'nin nüfus artışının yüzde 0,55'e kadar gerilediği 2020 yılında, evlenme ve boşanma hızları da düştü.
- 2020 yılında evlenen çift sayısı 2019 yılına göre yüzde 13,7 oranında azalarak 156 bin 587'den 135 bin 22'ye geriledi. Bin nüfus başına düşen boşanma sayısını gösteren kaba boşanma hızı da 1,9'dan, 1,62'ye indi.
- Aynı yıl evlenen çift sayısı ise yüzde 10,1 oranında azaldı ve 542 bin 314'ten 487 in 220'ye indi. Kaba boşanma hızı (bin kişiye düşen boşanma sayısı) ise 6,57'den, 5,84'e geriledi.

-İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanımı Düşüyor

- İmalat sanayi sektörünün geçen yıl şubatta yüzde 76, bu yıl ocak ayında yüzde 74,5 olan kapasite kullanım oranı şubat ayında ise yüzde 74;9'a indi.
- Sektörün geçen yılın ilk iki aylık döneminde yüzde 75,8 olan ortalama kapasite kullanımı bu yıl ise yüzde 75,2'ye indi.

-Üretim Artıyor! Ama İhracat Yerinde Sayıyor

- Son aylarda sanayi üretiminde oldukça yüksek artışlar yaşandığına ilişkin istatistiklere rağmen, ihracat yerinde saymaya devam ediyor.
- TÜİK'in ocak ayı dış ticaret gelişmelerine ilişkin açıklamasına göre, TL'deki yüksek değer kaybına rağmen ocakta ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,3 artarak 15 milyar dolarda kalırken, ithalat yüzde 5,9 oranında azalarak 18,1 milyar dolara indi.
- Dış ticaret açığı ise yüzde 32,8 oranında azalarak 3 milyar dolara indi, ihracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 76,5'ten yüzde 83,2'ye çıktı.

-Merkez Bankasının Rezervinde Erime Sürüyor

- **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); geçen hafta (12 – 19 Şubat haftası) sadece 1 milyar 586 milyon dolar azalarak 19 Şubat itibarıyla 94 milyar 48 milyon dolara geriledi. 2020 yılı sonunda 93,2 milyar dolar olan brüt rezervde yılın geride kalan bölümünde Hazinesin dış borçlanmalarının etkisiyle toplam 842 milyon dolarlık artış yaşandı.
- 12 -19 Şubat haftasında, brüt döviz rezervi 144 milyon dolar artarak **53,9 milyar dolara çıkarken, altın varlıkları ise 1 milyar 712 milyon dolar azalarak artarak 40,2 milyar** dolara indi.
- **Net Rezerv:** Merkez Bankasının swap borçlarıyla birlikte 153 milyar doları bulan döviz yükümlülükleriyle birlikte değerlendirildiğinde ise net rezervi eksi 58,8 milyar dolara kadar düştü. IMF ile 2020 yılında imzalanan Stand-By anlaşması ile kararlaştırılan analitik bilançoya göre ise net rezerv eksi 45,3 milyar dolar olarak hesaplanıyor.
- **Rezervin Dış Borcu Karşılama Oranı:** Merkez Bankasının brüt rezervinin kısa vadeli dış borçları karşılama oranı yüzde 67,8, brüt rezervin vadesine bir yıldan daha az kalmış dış borç miktarını karşılama oranı da yüzde 49,8'e düştü.

-Yüzde 17 Faiz Sıcak Paraya Yetmiyor

- **Yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerinde, Devlet ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarında ve bankalarda TL ve döviz mevduatı olarak tuttıkları portföyleri (sıcak para) 12-19 Şubat haftasında 878 milyon dolar daha büyüyerek 74 milyar dolara yükseldi.**
- Ancak TL'nin yüzde 17 gibi dünyanın en yüksek politika faizlerinden birini uygulamasına rağmen yabancı yatırımcılar Türkiye'ye yatırım yapmakta çok da istekli görünmüyorlar. Aksine geçen hafta sonundan itibaren, uluslararası yatırım bankalarının temsilcileri Merkez Bankasının yeniden faiz artırması gerektiğini yazmaya başladılar.
- Yabancı yatırımcılar 12 - 19 Şubat haftasında Borsa İstanbul'da 122,8 milyon dolarlık net hisse senedi sattılar. 194,5 milyon dolarlık yeni Devlet iç borçlanma kâğıdı satın alırlarken, şirket borçlanma senetlerini ise 7,8 milyon dolar artırdılar. Dolayısıyla net olarak 79,6 milyon dolarlık bir portföy yatırımı girişi yaşandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Yabancı yatırımcıların 19 Şubat itibariyle Türkiye'deki portföylerinin 31,4 milyar dolarlık kısmı hisse senetlerinden, 10,8 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarından ve 31,8 milyar dolarlık kısmı da bankalardaki döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.
- Yabancıların net olarak 122,8 milyon dolar hisse senedi sattıkları 12-19 Şubat haftasında hisse senedi portföylerinin değeri döviz kurunda yaşanan düşüş nedeniyle 358 milyon dolar artarken, toplamda 202 milyon dolarlık net alım yaptıkları iç borçlanma (kamu+şirket) kağıtları portföyleri ise 233 milyon dolar arttı. Mevduatlarda ise kur nedeniyle 287 milyon dolar artış yaşandı.

-Devletin Borçları 1 Trilyon 838 Milyar Lira

- Hazinesinin iç ve dış borçları, bütçenin 24,2 milyar lira açık verdiği ocakta 25,5 milyar lira daha artarak 1 trilyon 838 milyar liraya kadar tırmadı. Borç stokunda son bir yıllık dönemdeki artış ise 501,2 milyar lira (yüzde 37,5) olarak gerçekleşti.
- Borç stokunun 1 trilyon 64 milyar liralık kısmını oluşturan iç borçlarda son bir yılda 302 milyar liralık artış yaşanırken, aynı dönemde 198,9 milyar lira artan dış borçlar ise 773,4 milyar liraya kadar çıktı. Dış borçlarda dolar cinsinden ise son bir yılda 9,4 milyar dolarlık artış yaşandı. Hazine'nin Ocak 2020'de 96 milyar dolar olan dış borcu Ocak 2021 sonunda 105,4 milyar dolara çıktı.
- **Yüksek Kur Riski:** Hazine'nin son yıllarda izlediği yanlış borçlanma politikası yüzünden, borç stokunun büyük bir bölümü döviz cinsinden alınmış ve dolayısıyla döviz olarak ödenecek borçlardan oluştu. Döviz cinsinden borçların stok içerisindeki payı 2017 yılında yüzde 38'lerde seyrederken 2019 yılında yüzde 49'a, 2020 yılında da yüzde 56'ya kadar yükseldi, bu yıl ocak ayında da yüzde 56 olarak gerçekleşti.
- 1 trilyon 838 milyar liralık borç stokunun 1 milyar 27 milyar lirası döviz, 811 milyar lirasını ise TL cinsinden alınmış borçlar oluşturuyor. Döviz cinsinden borçların son yıllarda bu kadar hızlı bir şekilde artması Hazinesinin yurt içinden de döviz ve altında borçlanması oluşturuyor. 2016 yılında, döviz cinsinden iç borcu bulunmayan, 2018 yılında da yüzde 1,1 olan iç borç stoku içerisindeki döviz cinsinden borçların payı Ocak 2021 itibariyle yüzde 24'e kadar yükseldi.
- Bütçe açığı daha az olduğu halde borç stokunun son bir yılda 500 milyar liradan fazla artmasının altında, döviz cinsinden borçların payındaki bu artış yatıyor. Hazine çok büyük bir kur riski altında bulunuyor. Son bir yılda TL cinsinden borçlar 135,8 milyar lira artarken, döviz borçlarındaki artış ise 365,5 milyar lira olarak gerçekleşti.
- **Stokun Faiz Yükü:** Şubat 2021 itibariyle yapılan projeksiyonlara göre iç borç stoku için gelecekte ödenecek toplam faiz yükü ise 572,4 milyar lirayı bulurken, dış borçların faiz yükü de 46,8 milyar dolar (Bu günkü kurlarla 346 milyar lira) olarak hesaplanıyor.

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

12-19 Şubat 2021 haftasında Bankalardaki (bankalararası mevduat dahil) toplam mevduat, kur farkından kaynaklanan nedenlerle 13,7 milyar lira azalarak 3 trilyon 468 milyar liraya indi.

- **Dolarizasyon:** TL cinsinden mevduatların 13,1 milyar lira artarak 1 trilyon 629 milyar liraya yükseldiği bu dönemde yabancı para mevduatların TL karşılığı ise döviz kurundaki düşüş yüzünden 26,9 milyar lira azalarak 1 trilyon 838 milyar lira oldu. Yabancı para mevduatlar, dolar cinsinden bakıldığında ise 532 milyon dolar azalarak 264,4 milyar dolara indi.
- Yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı söz konusu hafta 894 milyon dolar azalarak 234,7 milyar dolara indi. Yurtiçi gerçek kişilerin döviz mevduatı 688 milyon dolar azalarak 148,7 milyar dolara, tüzel kişilerin mevduatı da 206 milyon dolar azalarak 86 milyar dolara indi.
- **Azalma Pariteden Kaynaklandı:** Ancak yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatındaki bu azalış ters dolarizasyon eğiliminden değil parite etkisinden (Euro/dolar ve altın/dolar) kaynaklandı. Parite etkisinden arındırıldığında sadece 27 milyon dolarlık bir azalış yaşandı.
- Yurtiçi yerleşik gerçek kişilerin (tasarruf mevduatı) döviz mevduatlarında parite etkisinden arındırıldığında 142 milyon dolarlık arttı, tüzel kişilerin döviz mevduatı ise 168 milyon dolar azaldı. Parite etkisi nedeniyle azalmış gibi gözükse de aslında gerçek kişiler döviz mevduatlarını (altın dahil) artırdılar.
- Toplam mevduattaki dolarizasyon oranı ise yine kurdan kaynaklanan nedenle yüzde 53,6'dan yüzde 53'e indi. Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı toplam mevduatın yarısından çoğunu yine yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Gerçek Kişilerin Tasarruf Mevduatı:** Yurtiçi yerleşik gerçek kişilerin, diğer bir ifadeyle Türk vatandaşların mevduatı 12-19 Şubat günleri arasında 6,6 milyar lira azalarak 1 trilyon 848 milyar liraya geriledi.
- **Dolarizasyon;** diğer bir deyimle döviz cinsinden tutulan mevduatların toplam mevduat içindeki payı, yurtiçi yerleşik gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 57'den yüzde 56,4'e indi.
- **TL'ye güvenmeyen vatandaşlar** Merkez Bankasının faiz artırımlarına ve döviz kurlarında yaşanan düşüşe rağmen ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih etmeye devam ediyor. Vatandaşlar ekonomi politikalarına ve iktidara güvenmediği için faiz artırımıyla döviz kurunda yaşanan düşüşü döviz alım fırsatı olarak değerlendiriyor.

Krediler

- Bankaların mali kesim dışındaki kesimlere verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 12-19 Şubat günleri arasında 3,2 milyar liralık daralmayla 3 trilyon 304 milyar liraya indi. Kredilerde yaşanan azalma da döviz kredilerinden, diğer bir ifadeyle kurda yaşanan düşüşten kaynaklandı.
- Bu dönemde TL krediler 3,1 milyar lira artarken, döviz kredilerinde 6,3 milyar liralık azalış yaşandı. Mali kesim dışındakilere verilen döviz kredileri dolar cinsinden ise 153 milyon dolar arttı. TL cinsinden krediler 2 trilyon 311 milyar liraya yükseldi. Döviz cinsinden krediler ise 149,6 milyar dolardan 149,8 milyar dolara (993 milyar lira) çıktı.

Batık Krediler

- TMSF'nin takibinde olanlar da dahil zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler 12-19 Şubat günleri arasında 315 milyon lira azalarak 156,2 milyar liraya indi. (*Bu tutara söz konusu krediler için işletilmiş olan faizler dahil bulunmuyor*).

-KOBİ'lerin Banka Borcu 845 Milyar Lira

- Yaşanan salgın süreciyle ilgili olarak hükümet tarağından getirilen yasaklamalardan en fazla etkilenen küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 19 Şubat itibariyle 845 milyar liraya çıktı.
- BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 12-19 Şubat 2021 tarihleri arasında 2,5 milyar lira daha arttı.
- KOBİ kredilerinin 16,4 milyar dolarlık (113,5 milyar liralık) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor.
- KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 57,8 milyar liraya geriledi.

-Vatandaşın Banka Borcu

- **Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu** 12 -19 Şubat günleri arasında 3,6 milyar lira azaldı ve 838,1milyar liraya indi. Vatandaşların borcunda yıl başından bu yana ise 3,4 milyar liralık artış oldu.
- Bu borcun 693 milyar lirası tüketici kredilerinden, 145,2 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 1 milyar liralık, kredi kartlarında 2,6 milyar liralık azalış yaşandı.
- **İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunu geçen yıl yüzde 41 oranında büyümesine yol açmıştı.**
- **Ancak son aylarda yaşanan faiz artışları vatandaşların kredi kullanımını önceki aylara göre az da olsa sınırlamış gözüküyor.**

-Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 19 Şubat itibariyle bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,49 puan azalarak yüzde 17,19'a inerken, ticari kredi faizleri 0,22 puan azalarak yüzde 19,11 oldu.

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Merkez Bankasının bankalara çeşitli yollardan verdiği paranın ortalama faizi de **26 Şubat itibariyle** yine politika faizi olan yüzde 17,0 seviyesinde gerçekleşti.
- **Türkiye yüzde 17,00 olan Merkez Bankası politika faiziyle dünyada en yüksek faiz uygulayan ilk 10 ülke arasında yer alıyor. Sadece Venezuela ve Arjantin gibi ülkeler Türkiye'den daha yüksek faiz uyguluyor. Birçok ülkede faiz negatif, birçok ülkede de sıfır seviyesinde bulunuyor.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Merkez Bankasının bankaları fonlama maliyeti 16 Temmuz'dan bu yana 9,66 puan arttı. (TCMB ortalama fonlama faizi 16 Temmuz yüzde 7,34 olmuştu.)

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 26 Şubat günü yüzde 15,08 faiz oranıyla (**gösterge faiz**) işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 13,93'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 13,39'a yükseldi.
- Devlet tahvili faizleri bir önceki haftaya göre iki yıl vadelide 0,19 puan, beş yıl vadelide 0,55 puan ve on yıl vadelilerde 0,37 puan arttı.
- Türkiye 10 yıl vadeli tahvil faizlerinin yüksekliği açısından da ilk 10 ülke arasında yer alıyor. Sadece Arjantin, Venezüella, Zambiya, Uganda, Mısır, Ukrayna'nın faiz oranları Türkiye'nin üzerinde bulunuyor. Bir çok ülkede negatif olan tahvil faizleri Türkiye'den düşük olan ülkeler arasında ise Kenya, Pakistan, Namibya, Nijerya gibi ülkeler yer alıyor.

Beklenen Reel Faiz: Merkez Bankası, 2021 sonu için enflasyon tahminini yüzde 9,4, 2022 için yüzde 7 ve 2023 yılı için yüzde 5 olarak açıkladı. Merkez Bankası'nın yüzde 17 olan politika faizi üzerinden beklenen reel faiz (risk primi) yıllık yüzde 9,3, Hazine iç borçlanma kağıtları üzerinden ise yüzde 7 olarak hesaplanıyor.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise 26 Şubat itibarıyla, (*Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch'in not görünümünü negatiften durağana çevirmesine rağmen*) bir önceki haftaya göre yüzde 1,04 oranında artarak 286,95'ten 289,93'e çıktı.
- **Türkiye hala en yüksek riske sahip ülke konumunu sürdürüyor.**
- **Türkiye'ye en yakın ülke olan Brezilya'nın risk primi 194,3 düzeyinde bulunuyor. Risk primi en düşük ülke ise 7,91'le Danimarka. Risk priminin yüksek seyretmesi Türkiye'nin dış borçlanma maliyetlerinin yüksekliğini gösteriyor.**
- Türkiye'nin risk primi son bir haftada yüzde 1,04 artarken son bir ayda yüzde 11,6, son altı ayda yüzde 46,29, son bir yılda ise yüzde 5 oranında azaldı.
- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değeriyle 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

-Karşılıksız Çekler ve Protesto Edilen Senetler

- Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinin verilerine göre ocakta, 7 bin 25 çek bankalara ibrazında karşılıksız çıkarken, 39 bin 359 senet de vadesinde ödenmediği için protesto edildi. Karşılıksız çıkan çek sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 60,1, protesto edilen senet sayısı ise yüzde 36,8 oranında azaldı.
- Karşılıksız çıkan çeklerin parasal tutarı ise yüzde 37,7 oranında azalarak 678 milyon liraya inerken, protesto edilen senetlerin tutarı ise yüzde 11,3 oranında artarak 1 milyar 613 milyon liraya çıktı.
- Ocakta, bir ya da birden fazla çeki karşılıksız çıkan çek müşterisi sayısı ise 2 bin 317 kişi oldu. Ocakta, 4 bin 199 kişi hakkında da çek yasağı kararı verildi.

-Açlık ve Yoksulluk Sınırı

- Birleşik Kamu İş Konfederasyonunun araştırmasına göre dört kişilik bir ailenin açlık sınırı şubatta bir önceki aya göre 46 lira artarak 3 bin 313 liraya yükseldi. Yoksulluk sınırı da 11 bin 466 lira oldu.
- Türk-İş'in hesaplamalarına göre ise açlık sınırı 67 lira artarak 2 bin 719 liraya yükseldi. Yoksulluk sınırı da 8 bin 856 lira oldu.

-Ekonomiye Güven Azaldı

- 100'ün üzerindeki güveni, altındayken de güvensizliği gösteren ekonomik güven endeksi şubatta yüzde 0,5 oranında azalarak 95,8'e geriledi.
- Şubatta tüketici güven endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,5 artarak 84,5'e çıkarken, reel kesim güven endeksi yüzde 0,3 azalarak 108,7'ye, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 1,4 azalarak 100,4'e, inşaat sektörü güven endeksi de yüzde 1,3 azalarak 83,1'e indi. Perakende sektörü güven endeksi ise yüzde 0,3 arttı ve 108,9 oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Üretim ve Tüketime İlişkin Göstergeler

- **Beyaz Eşya:** (Tabloda 644-648'inci satırlar) Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneğinin (BESD) verilerine göre ocakta Türkiye'nin beyaz eşya üretimi (çamaşır makinesi, buzdolabı, bulaşık makinesi, fırın) üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 38,1 oranında artarak 2 milyon 712 bine yükseldi.
- Beyaz eşya yurt içi satışları yüzde 59,4 artarak 665 bine ulaşırken, ihracat ise yüzde 17,4 artarak 2 milyonu geçti. Beyaz eşya ithalatı ise yüzde 55,6 artarak 36 bin adetini üzerine çıktı.
- **Elektrik:** (Tabloda 651-655'inci satırlar) Merkez Bankasının günlük olarak izlediği verilerden yaptığım hesaplamalara göre, bu yıl 1 Ocak -21 Şubat arasında Türkiye'nin elektrik üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,8 oranında artarak 45,2 milyar kilovatsaate, kayıp-kaçak dahil tüketim ise yüzde 2,5 oranında artarak 45 milyar kilovatsaate yükseldi.

CEZAEVİ EKONOMİSİ

İktidarın 'Cezaevi Ekonomisi' politikası, yandaş medyada fahiş fiyat ve enflasyona çözüm olarak sunuluyor!

İktidarın 'Cezaevi Ekonomisi' politikası, ekonomi politikalarının ana unsurlarından birisi haline geldi. Son beş yılda inşa edilen 114 yeni cezaeviyle birlikte halen çeşitli tiplerde 366 cezaevinin bulunduğu ülkemizde, iktidarın yatırım programı hedefi 2025 yılına kadar 193 yeni cezaevinin daha inşa edilmesi ve cezaevi sayısının 559'a ulaşması!

Her ile üniversite açmakla, çoğunun öğretim üyesi sayısı yetersiz, akademisyenlerin hısım-akraba olduğu üniversite sayısını 207'ye çıkartmakla övünen iktidarın en çok övündüğü bir diğer konu ise neredeyse her ile bir en az bir, bazı büyük illerde ise birden fazla 'cezaevi kampüsü' inşa etmek. Halen yüksek güvenlikli F tipi cezaevleri de dahil olmak üzere çeşitli tiplerde 366 cezaevi kampüsü, ceza-infaz kurumu, hapisane, açık hava cezaevinin faal olduğu Türkiye'de, bir iktidarın hedefinin 2025 yılına kadar 193 yeni cezaevi kampüsü daha inşa ederek bu sayısı 559'a yükseltmek istemesi anlaşılır gibi değil. Ancak asıl dikkatinizi çekmek istediğim nokta bu cezaevlerinde işlik, atölye, çiftlik, imalathane vb. birimlerde günlük 14-17 TL yevmiye, aylık 420-510 TL ile çalıştırılan kadın ve erkek hükümlülerin yoğun emek sömürsüyle ürettirilen mal, ürün, malzemelerin ucuz satışlarıdır. Bu ucuz fiyatların da iktidar medyası tarafından fahiş fiyat ve enflasyonla mücadelenin önemli bir unsuru olarak sunulmasıdır! İktidar adeta bir cezaevi endüstrisi ya da ekonomisi yarattı. (TÜİK'in son açıkladığı verilere göre, ceza infaz kurumlarındaki tutuklu-hükümlü sayısı bir önceki yıla kıyasla yüzde 10'un üzerinde artarak 291 bin 546'ya yükseldi)

İktidar medyasının 'amiral gemisi' olarak adlandırılan gazetesinde kısa süre önce önde gelen bir köşe yazarı tarafından fahiş fiyat ve yüksek enflasyona çare olarak önerilen Cezaevi Market ve Restoranlarına methiyeler düzülürken, adeta ceza-infaz kurumlarının mutlu mesut insanlar diyarı olduğu algısı yaratılıyor.

Yazar okurlara 'farklı ve fahiş fiyatların, tüketiciye atılan kazıkların ülke gündeminde çok önemli bir yer işgal ettiğini' anımsattıktan sonra 'Öyleyse size ucuz, güvenilir alışveriş için adres önerelim' diyerek 'Cezaevi Market' önerisinde bulunuyor. Etten süte, giyim eşyasından hediyelik eşyaya, sucuktan, deri mont, çanta ve ayakkabıya, gümüş takıdan, oto tamirine, sucuktan pekmez, bal, tereyağına kadar akla gelebilecek tüm ürünlerin mahkûmlarca üretilip yine Cezaevi Marketlerde görevli mahkûmlarca satıldığı belirtilerek, cezaevlerinin bahçesindeki kebabçı, pideci, lokantalara da gidilmesi ve lezzetli yemeklerin mutlaka tadılması tavsiye ediliyor.

Henüz 2020 sonuçları açıklanmayan Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İşyurtları Kurumu'nun 2019 Faaliyet Raporu'na göre;

- Tutuklu ve hükümlerin çalıştırıldığı işyurtlarından 2019'da yaklaşık 4,7 milyar TL gelir elde edilmiş.

- Bu atölyelerde çalıştırılan yaklaşık 61 bin tutuklu ve hükümlüye ödenen toplam yevmiye tutarı ise 78 milyon TL.

Yani elde edilen gelirin sadece yüzde 2'si mahkûmlara ödeniyor. Diğer deyişle binlerce insan cezaevlerinde yoğun bir emek sömürsü altında!

Boğaz tokluğuna çalıştırılan hükümlü ve tutuklu kadın ve erkek mahkûmların üretimleri, 'Cezaevi Marketlerde' satılarak enflasyonla mücadele ediliyor. **İktidar Ve Medyası**, bu tabloyu insanlara '**güvenli ve ucuz alışverişin adresi**' diye pazarlıyor!

EKONOMİK REFORM DEĞİL HALKA EK YÜK PAKETİ

Aylardır beklenen Ekonomik Reform Paketi ile **Geriye Dönük Ek Vergiler**, salgında desteksiz bırakılan halkın sırtına bindirilecek! **İktidar salgında doğru düzgün ekonomik destek vermediği halde şimdi 2020'yi de kapsayacak şekilde geriye dönük ek vergilerle işletmelerin, esnafın, şirketlerin ve halkın üzerine yeni yükler bindirme hazırlığına girişti. IMF Türkiye masasının tespit ve önerileri anımsandığında, Ekonomik Reform Paketinin, örtülü IMF Programı olacağı ve 5 Nisan 1994 kararlarından kopyalandığı anlaşılıyor!**

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ekonomide her şeyin toz pembe olduğunu, dünyada önde gelen ve pozitif ayrılan ülkelerden birisinin Türkiye olduğunu söylerken diğer yanda ise salgın ve ekonomik güçlüklerden söz edip, herkesten 2023'e kadar sabır ve fedakârlık istiyor. Hazine ve Maliye Bakanı ise ekonomik reform önlemleri içeren paketin büyük ölçüde tamamlandığını, en geç Mart ortasına kadar açıklanacağını, dile getirdi. Öncelikle devlette, yönetimde işlerin hızlanacağı iddiasıyla savunulan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve Tek Adam yönetiminin ülkenin ve ekonominin üzerinde büyük yük oluşturduğunu, sorunları daha da ağırlaştırdığını görmezlikten gelemeyiz. Sözde süratli karar alma iddiasına karşılık, beş aydır ortaya bir reform paketi dahi koyamadılar. Önce yılbaşı, sonra şubat, şimdi Mart ayı ortası deniliyor!

Ekonomi yönetimi tarafından iktidara yakın medyaya sızdırılarak, kamuoyunu şimdiden alıstırmak istedikleri açıklanacak ekonomik reform paketiyle yeni ek vergiler ve en az üç yıl süreli ilave vergi artışlarıyla içi boşaltılan bütçeye, kasası tamtakır hale getirilen hazineye ve rezervleri sıfırlanan Merkez Bankası'na ek kaynak yaratılması hedefleniyor.

Türkiye buna benzer ağır kriz süreçlerini daha önce de yaşadı. 1994 krizinde para bulabilmek için 3 aylık yüzde 50 net faizli ve vergisiz hazine bonusu ihraç edilirken, IMF programıyla da tek seferlik yeni ya da ek vergiler getirilmişti. Ekonomik Denge Vergisi (EDV), Net Aktif Vergisi (NAV), Ek Emlak Vergisi, Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi gibi ilave vergiler içeren 5 Nisan Kararları reform paketi olarak uygulamaya konulmuştu.

İktidar her ne kadar IMF ile anlaşmayacağını, IMF'ye muhtaç olmadığını söylese de IMF açıklamalarından ve hazırlanan ekonomik reform paketine yönelik yansıyan bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla IMF'nin önerileri arasında yer alan Mali Konsolidasyon ve ek vergilerin yer alacağı bir **'örtülü IMF programı'** uygulamaya konulacak. IMF'nin bu programa düzeceği övgülerle uluslararası piyasalarda güven ve kaynak girişi sağlanmaya çalışılacak.

İktidar medyası ve ekonomi basınında yer alan bilgilere göre,

- Geriye dönük olarak 2020 yılını da kapsayacak şekilde 2022 yılına kadar üç yıl süreli ek vergiler geliyor.
- Kurum ve işletme kazançlarından ek vergi tevkifatı ve ek stopaj kesintisi hazırlığı yapılıyor. Şirketlerin, kurumların kârlarına ek stopaj vergisi getirilerek, 2020-2021 yıllarında yüzde 10, 2022 yılında yüzde 5 ek vergi uygulanacak.

Türkiye Muhasebeciler, Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Başkanı, bu yıl için bütçe yasasında hedeflenen 245 milyar liralık açığın yanı sıra bütçede öngörülen vergi gelirleri toplamının yüzde 4 düzeyinde artırılmasının iktidar tarafından hedeflendiğini ve bunun için de iktidarın ek vergi yoluna gitmeye hazırlandığını söylüyor.

Bilindiği gibi; bir süre önce CB kararıyla herkesin sırtına cep telefonundan ev telefonuna, internetten, radyo ve televizyona varana kadar **yüzde 33 Özel İletişim Vergisi zammı** bindirildi. Ardından küçük bir kesimi ilgilendirse de elektrikli otomobillerin Özel Tüketim Vergisi yüzde 400'e varan oranlarda artırıldı. KDV tevkifatlarının kapsamı genişletildi.

Şimdi de üstelik geriye dönük olarak, geçen yılı da kapsayacak şekilde ek vergiler, kesintiler, ek stopajlar getiriliyor. Öncelikle 2020 yılına dönük bir ek vergi uygulaması anayasamızın yasaların geriye dönük işletilemeyeceği hükmüne aykırıdır. İktidar öylesine sıkışmış durumdaki ek vergi alabilmek için geriye dönük uygulamayla anayasayı çiğnemekten bile kaçınmıyor!

Hazırlıkları yapılan düzenlemelerde sadece kazançlar üzerinden değil, şirketlerin, işletmelerin kanunen kabul edilmeyen giderlerinin de (KKEG) geriye dönük ek stopaja tabi olacağı ileri sürülüyor. Bu, salgın koşullarında iktidardan doğru düzgün destek almamasına karşın kendi çabasıyla ayakta durmaya, üretimini ve istihdamı sürdürmeye çabalayanların da boğazına sarılmak, ellerinde ne var ne yoksa almaya çalışmaktan öte bir uygulama değildir.

İktidar uluslararası piyasalara yönelik olarak IMF'nin 'yeşil ışık' yakmasını sağlayabilmek için halka sabır ve fedakârlık çağrısı yaparken, üç yıla yayılan yeni ek vergiler, mevcut vergilerde artışlar ve yüklü zamlarla tükettiği

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ülke kaynaklarını milletin sırtından sağlayarak, yandaşlarına aktaracağı milyarları temin etmeye ve IMF'nin gözüne girmeye çalışmaktadır!

EKONOMİYE GÜVEN KALMADI!

Şubat ayında, ekonomi yönetiminde değişiklik ve reform vaatlerine rağmen Ekonomik Güven Endeksi geriledi!

Ekonomi yönetiminde değişiklik ve reform vaatlerine rağmen Şubat ayında Ekonomik Güven Endeksi (EGE) geriledi. Ekonomik güven endeksi ocak ayında 96,2 iken, şubat ayında yüzde 0,5 oranında azalarak 95,8 değerine düştü. Güvendeki gerilemede özellikle reel kesim-imalat sanayii, hizmetler ve inşaat sektörlerindeki GÜVEN KAYBI etkili oldu!

Ekonomik güven endeksi (EGE), şubat ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0,5 oranında azalarak 95,8 puan değerine düştü. EGE'deki gerileme, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı. Ocak ayında yüzde 1,2 artışla 96,2 seviyesine yükselen endeks, yükselişini sürdürmedi.

- Endeksin 100'ün altında olması bilindiği gibi güvensizliği ve gelecek döneme ilişkin beklentilerdeki kötüleşmeyi ifade ediyor.

Geçtiğimiz yılın nisan ayında salgının şiddetini artırması ve ekonomik kapanmanın yaygınlaştırılmasıyla birlikte EGE bugüne kadarki en düşük değere inerek 51,3 puan olmuştur.

- Haziran başından itibaren gelen normalleşme adımıyla yükselişe geçen ve yine de dalgalı bir seyir izleyen EGE henüz pandemi öncesi seviyelere yaklaşırken hâlâ 100 puanın üzerine çıkamadı.

Konut satışlarında kredi faizlerinin düşürülmesi ve kamu bankalarının negatif faizle kredi dağıtması sonrasında Haziran-Temmuz-Ağustos aylarında çok ciddi yükseliş yaşayan konut satışlarıyla inşaat sektörü güveni uzun bir süreden sonra 100 puanın üzerine çıkmıştı.

Geçtiğimiz kasım ve aralık aylarında art arda gelen faiz artışlarıyla konut kredisi faizlerinin olağanüstü artışlar göstermesi, kredi talebinin neredeyse sıfırlanması ve konut satışlarının bıçak gibi kesilmesi inşaat sektöründe güven gerilemesine neden oldu. Son iki aydır düşüşe geçen inşaat sektörü güveni şubat ayında da yüzde 1,3 daha gerileyerek 83,1 puana indi.

Reel kesim-imalat sanayii güven endeksi de yine kredi pompalanarak iç talebin canlandırılması sayesinde uzun bir süreden bu yana 100'ün üzerinde seyrediyordu. Şubat ayında ise reel kesim güveni ocak ayına göre yüzde 0,3 oranında azalarak 108,7 puanlık değere geriledi.

Hizmet sektörü güveninde de kasım ayından itibaren hızlanan salgın sonrası, kafe, lokanta, restoranların kapanması etkili oldu. Şubat ayında hizmet sektörü güveni yüzde 1,4 oranında azalarak 100,4 puana düştü. EGE'yi oluşturan diğer alt endekslerden Tüketici Güven Endeksi (TÜGE) şubat ayında yüzde 1,5 artmasına karşılık hâlâ 100 puanın altında ve 84,5 puanda. Perakende ticaret sektörü güven endeksi de şubatta yüzde 0,4 oranında artışla 108,9 değerini aldı. Beş alt endeksin üçünde gerileme yaşanması EGE'yi de aşağı çektirdi ve şubat ayında ekonomik güven azaldı.

Kasım ayı başından bu yana gündemde tutulan ekonomik-demokratik reformların beşinci aya girilmesine rağmen henüz ortada olmaması, CB Erdoğan'ın faiz politikalarına yönelik söylemleri yanında dört aylık suskunluktan sonra görevden affedilen eski Hazine Maliye Bakanı'nın politikalarının sahiplenilmesi ve başarılı olduğunun savunulması, yeni dönem ekonomi politikalarıyla ilgili endişeleri de gündeme getirdi. Nitekim uzun bir sessizlikten sonra CB Erdoğan'ın 128 milyar dolarlık rezerv satışını kabul etmesine karşılık, bu rezervin satışıyla ilgili resmi verilerin ortada olmaması, Merkez Bankası kayıtlarında görünmemesi döviz kurlarını yeniden yükselişe geçirdi. Ekonomi politikalarında ve uygulamalarda her an yeni bir değişikliğe gidilebileceği, eski politikalara dönüşebileceği kaygıları ve belirsizlikler de güven kaybını tetikleyen unsurlar arasında görülebilir.

KİŞİ BAŞINA GELİRDE 2007 ÖNCESİNE DÖNÜLDÜ

Büyüme rakamları: Son çeyrek hedeflerin altında kaldı, dolar cinsinden kişi başına gelirden 2007 öncesine dönüldü

Türkiye ekonomisi, koronavirüs salgını ile geçen 2020 yılını yüzde 1,8'lik büyümeyle tamamladı. Son çeyrek büyüme performansı yüzde 5,9 ile yüzde 7 civarındaki beklentilerin altında kaldı. Dolar cinsinden kişi başına gelirden ise 2007 yılı öncesindeki seviyeye dönüldü.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2020 yılının dördüncü çeyreğine ilişkin büyüme rakamlarını açıkladı. Türkiye 2020 yılının son çeyreğinde, yüzde 5,9'luk büyüme kaydetti. Böylece Türkiye'nin 2020 yılı tamamında büyüme performansı yüzde 1,8 olarak gerçekleşti. Dolar cinsinden kişi başına gelir ise 8 bin 599 ile 2007 yılının da gerisine düştü.

Türkiye'nin son çeyrekte yüzde 7 civarında büyümesi bekleniyordu.

İktidarın 2020'nin başında koyduğu hedef yüzde 5 düzeyindeyken koronavirüs salgını ardından dönemin Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın Eylül ayı sonunda revize ettiği hedef ise binde 3 olmuştu.

GSYH büyüme hızları, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2020

2020 yılında çeyreklik bazda performans şöyle:

İlk çeyrek: Yüzde 4,5 büyüme,

İkinci çeyrek: Yüzde 9,9 daralma,

Üçüncü çeyrek: Yüzde 6,7 büyüme,

Dördüncü çeyrek: Yüzde 5,9 büyüme.

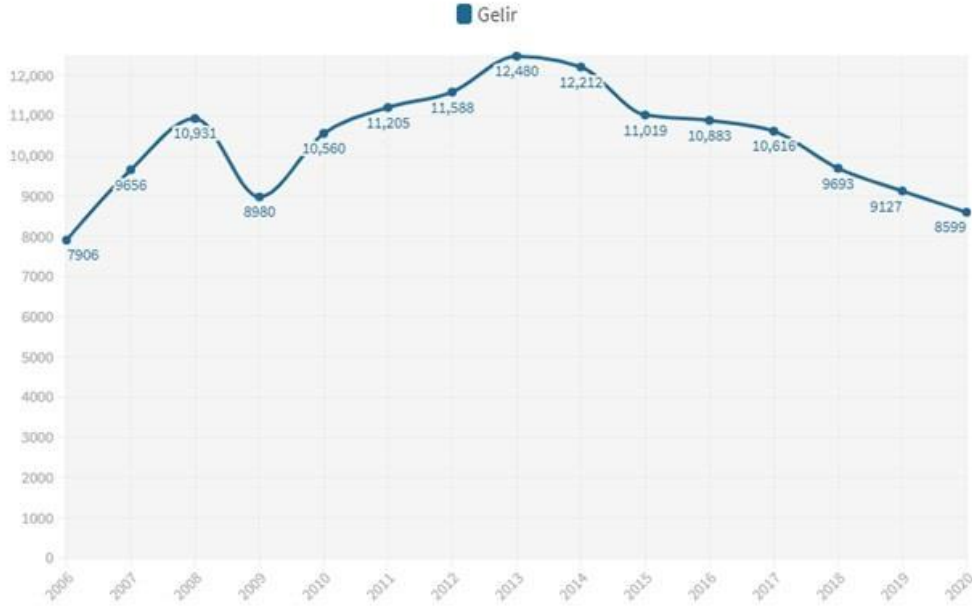
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan açıklamaya göre, üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,8 artarak 5 trilyon 47 milyar 909 milyon TL oldu.

Dolar Bazında Kişi Başına Gelirde 2007'nin Gerisine Düşüldü

2020 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 60 bin 537 TL, ABD doları cinsinden 8 bin 599 olarak hesaplandı.

IMF ise Türkiye'de bu yıl kişi başına gelirin 7 bin 720 dolara gerileyeceğini öngördü. Dolar cinsinden gerçekleşen kişi başına gelir IMF tahminlerinin üzerinde kalsa da Türkiye, bu yıl gerçekleşen dolar cinsinden kişi başına gelire 2007 yılı öncesi seviyeye geri döndü.

Yıllara Göre Kişi Başına Milli Gelir (\$)

Kaynak: TÜİK

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde 2020 yılında bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri yüzde 21,4, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 13,7, tarım sektörü yüzde 4,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yüzde 2,8, gayrimenkul faaliyetleri yüzde 2,6, diğer hizmet faaliyetleri yüzde 2,5 ve sanayi yüzde 2,0 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 5,2, hizmetler yüzde 4,3, inşaat sektörü ise yüzde 3,5 azaldı.

GSYH 2020 Yılı Dördüncü Çeyreğinde Yüzde 5,9 Arttı

GSYH dördüncü çeyrek ilk tahmini zincirlenmiş hacim endeksi olarak, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,9 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7 arttı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,7 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2020 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,8 arttı.

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 26,2 artarak 1 trilyon 524 milyar 788 milyon TL oldu. GSYH'nin dördüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 191 milyar

633 milyar olarak gerçekleşti.

Hanehalkı Nihai Tüketim Harcamaları 2020 Yılında Yüzde 3,2 Arttı

Yerleşik hanehalklarının nihai tüketim harcamaları, 2020 yılında bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre yüzde 3,2 arttı. Hanehalkı tüketim harcamalarının GSYH içindeki payı yüzde 56,4 oldu.

Hanehalkı nihai tüketim harcamaları 2020 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 8,2 arttı

Yerleşik hanehalklarının nihai tüketim harcamaları 2020 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 8,2 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 6,6, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 10,3 arttı.

Mal Ve Hizmet İthalatı 2020 Yılında Yüzde 7,4 Arttı, İhracatı İse Yüzde 15,4 Azaldı

2020 yılında bir önceki yıl zincirlenmiş hacim endeksine göre mal ve hizmet ithalatı yüzde 7,4 arttı, ihracatı ise yüzde 15,4 azaldı. Mal ve hizmet ihracatı, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak aynı kalırken ithalatı ise yüzde 2,5 arttı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

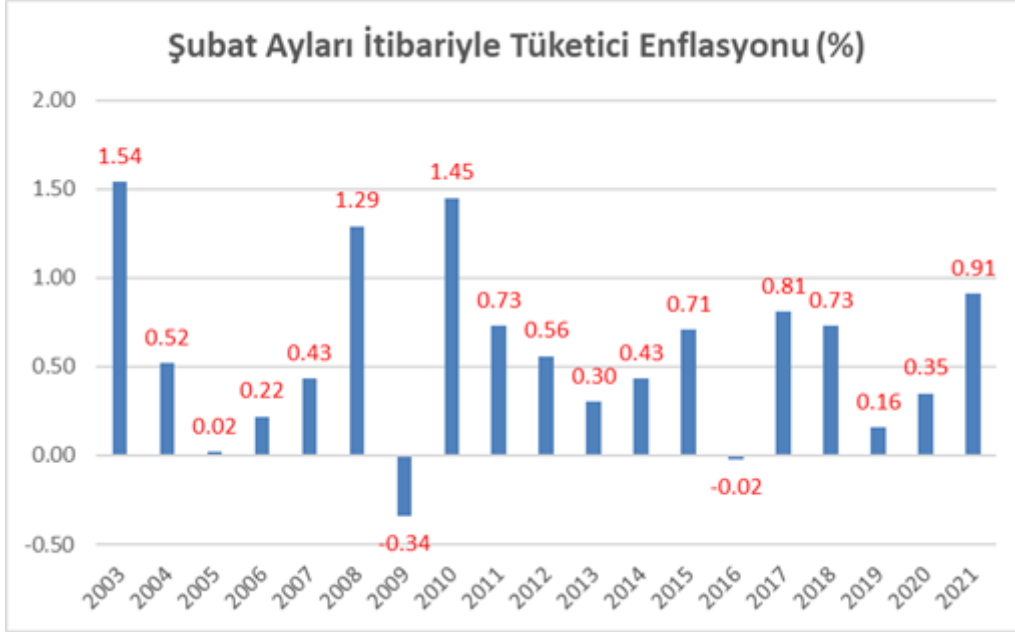
İşgücü Ödemeleri 2020 Yılında Yüzde 9,6 Arttı

İşgücü ödemeleri 2020 yılında yüzde 9,6 artarken, net işletme artığı/karma gelir yüzde 20,2 arttı. İşgücü ödemeleri, 2020 yılının dördüncü çeyreğinde ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 12,2, net işletme artığı/karma gelir yüzde 32,0 arttı.

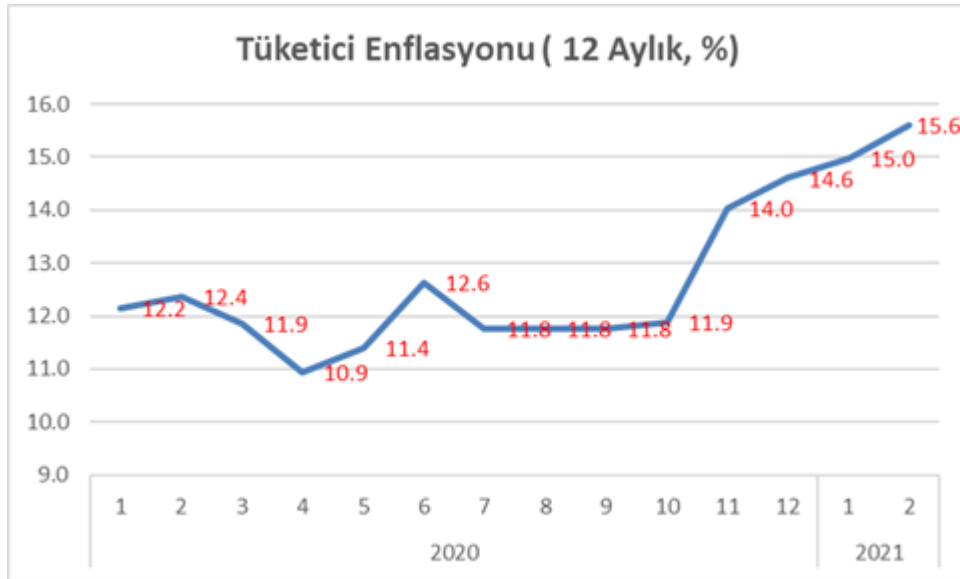
İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı geçen yıl yüzde 34,8 iken bu oran 2020 yılında yüzde 33 oldu. Net işletme artığı/karma gelirin payı ise yüzde 47,5'ten yüzde 49,4'e yükseldi.

ENFLASYON CAN YAKIYOR!

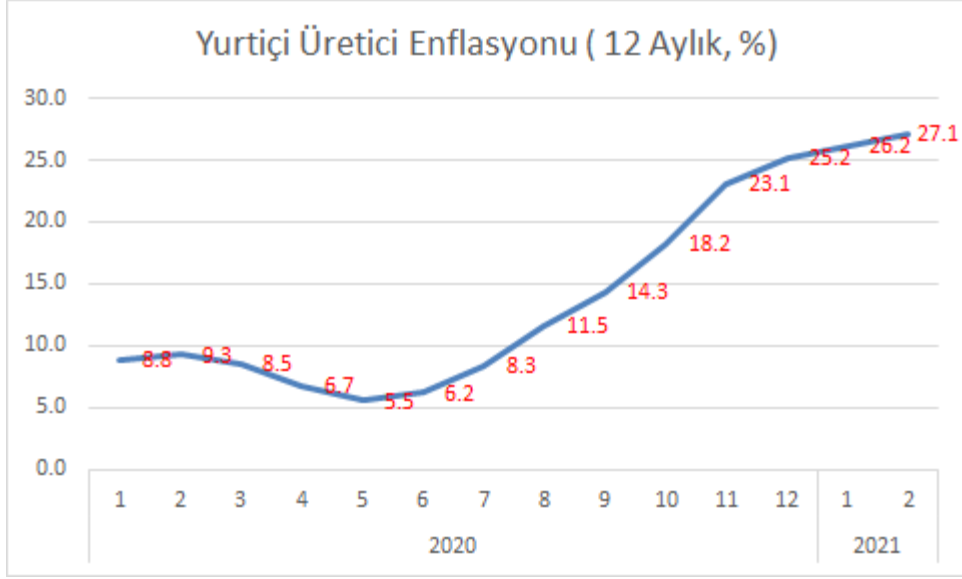
Enflasyon cephesinde değişen bir şey yok! Enflasyon kararlı bir şekilde artmaya devam ediyor. Şubat ayında tüketici enflasyonu % 0,91 oldu. Bu, mevcut seride, en yüksek 4. Şubat ayı enflasyonu.

Şubat ayında 12 aylık tüketici enflasyonu ise %15,61 oldu. Bu da, 2019 Temmuz ayından bu yana gerçekleşen en yüksek yıllık tüketici enflasyonu.

Şubat ayında 12 aylık çekirdek enflasyon göstergeleri de, manşet tüketici enflasyonunun üzerinde. B ve C çekirdek fiyat göstergelerindeki yıllık artış sırasıyla % 16,92 ve % 16,21. Yine Şubat ayında üretici fiyatlarındaki yıllık artış ise % 27,1.

Ana sanayi grupları itibariyle yurtiçi üretici fiyatlarının seyri de parlak değil. Ana sanayi gruplarında son bir yıldaki fiyat artışları: Ara Malı % 33,8, Dayanıklı Tüketim Malı % 29,3, Dayanısız Tüketim Malı % 22,8, Sermaye Malı % 26,5. Enflasyon harlanmaya devam ediyor.

Hem çekirdek hem de üretici fiyat göstergeleri tüketici enflasyonun artmaya devam edeceğini gösteriyor. Enflasyonun yayılımı da hala çok yüksek. 402 ürünün 371'inin fiyatı son 12 ayda artarken, bunun 207'si manşet enflasyonun (%15,61) üzerinde artış gösterdi.

Mutfaklarda en çok kullanılan bazı ürünlerin son bir yıldaki fiyat artışları ise şöyle: Ayçiçek Yağı % 55,3, Mısırozü Yağı % 54,3, Portakal % 53,9, Yumurta % 50,2, Mercimek % 50.

Yani milletin hissettiği enflasyon, tabeladaki enflasyonun çok üzerinde. Bağımsız iktisatçılardan oluşan Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAGrup) hesaplarına göre, Şubat ayında tüketici enflasyonu TÜİK'in iki katı. ENAGrup'a göre Şubat ayında tüketici enflasyonu % 1,84.

Sonuç olarak "bal bal diyerek ağız tatlanmıyor." Sadece faizi artırarak ve enflasyonu düşürecek diyerek enflasyon düşmüyor. Dört başı mamur güven verecek bir "ekonomik programa" ve bunları kararlılıkla uygulayacak "ekonomik kadrolara" ihtiyaç var.

Türkiye ancak "3 Yeni" ile düzlüğe çıkabilir. Yeni kadrolar, Yeni kurallar, Yeni kurumlar. Bunların yokluğunun cezasını milletimiz çekiyor. Milletimizin yükünü daha fazla ağırlaştırmayın. Artık biran evvel sandığı milletin önüne getirin.

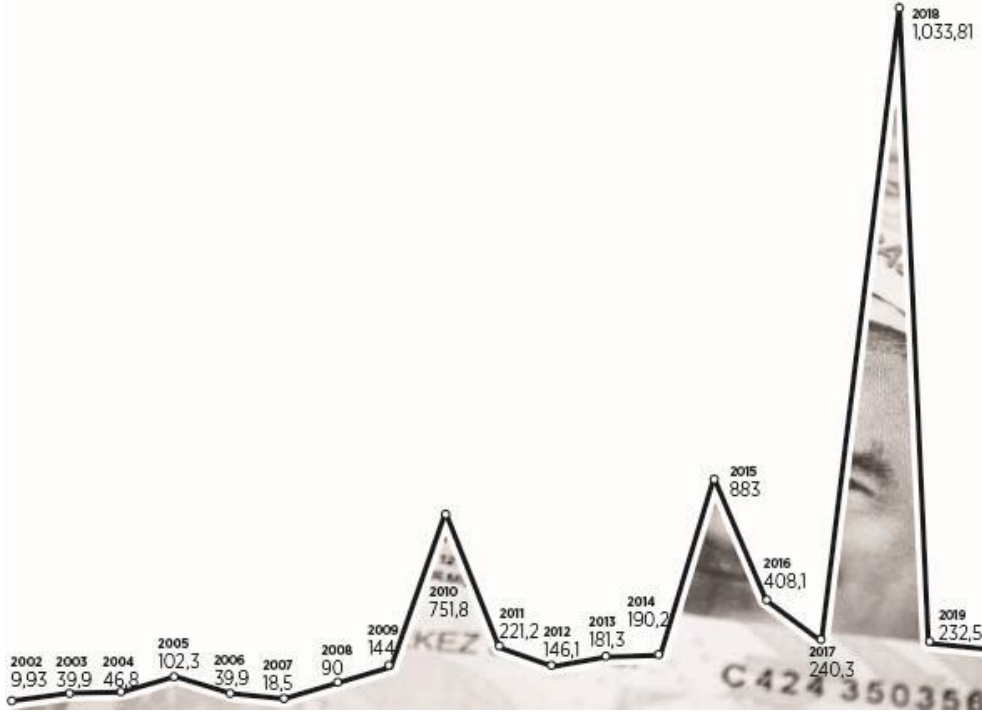
18 YILIN BİLANÇOSU KÜLLİYEN ZARAR

Sayıştay'ın kamu idarelerinde yaptığı denetimlerde ortaya çıkan ve hükme bağlanan kamu zararı 18 yılda 4.5 milyar TL oldu. Kamudaki görevlilerin yol açtığı zarar 2002'de 9 milyon TL iken 18 yıl sonra 216 milyon TL'ye çıktı.

AKP iktidarları döneminde liyakatsizlik, torpil, nepotizmle anılan kamu bürokrasinin yol açtığı zararlar artık milyarlarla ifade ediliyor. En önemli kamu kuruluşlarının başına, eski bakanları, eski milletvekillerini, AKP adaylarını, Saray danışmanlarını, hatta güççileri atayan ve bu kadrolaşmayı en alt kadrolara kadar sürdüren iktidar partisinin bürokratlarının kamuda yol açtığı zarar 2020'de 9 milyon TL iken 2020'de 216 milyon TL'ye çıktı. 18 yıllık zarar 4 milyar 446 milyon TL oldu.

Meclis adına kamu idarelerinin gelir ve giderleri ile mallarının kullanımını denetleyen ve denetimler sonucu ortaya çıkan mevzuata aykırı işlemlerle ilgili hesap yargılaması yapan Sayıştay'ın hükme bağladığı zarar tutarı giderek büyüyor. Sayıştay denetçilerinin yaptığı tespitlerin raporlara sansürlenerek alındığı ilk raporlarla Meclis'e sunulanlar arasında farklar olduğu iddialarına karşın kamu görevlilerinin yol açtığı zararlar gizleniyor.

Yapılan yargılamalar sonucu hükme bağlanan zararın büyüklüğü milyarlarca liraya ulaştı. 18 yılda kesinleşen ve sorumlularından tazminine karar verilen 4.5 milyar TL'nin döviz cinsinden ifade edilenleri yap işlet devret modeli ile yapılan otoyol projeleri nedeniyle ortaya çıktı. Sayıştay'ın sekiz dairesi "Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak" görevi çerçevesinde tespit edilen zararları tazmin edilmek üzere karara bağlandı. Çok sayıda dosya da ceza yargılaması için savcılıklara iletildi.

200 TL'LİK BANKNOT PULA DÖNDÜ!

Merkez Bankası yönetiminin bankalara gönderdiği ivedi bir yazıyla ATM'lere 200 TL'lik banknotlar yerine küçük kupürlü banknotların konulmasını istemesi dikkat çekici. Yükselen enflasyonla pula dönüşen en yüksek kupürlü banknot da yetersiz hale geldi. 500 ya da 1000 TL'lik yeni banknotlara hazırlık yapılıyor.

Artık markette pazarda file 200 liraya bile dolmuyor, küçük kupürlü banknotlarla yapılan ödemelerde ise tomarla para ödeniyor, bankalara gönderilen ATM talimatı telaş ve çaresizliği gösteriyor.

Ekonomi yönetimindeki değişiklik ve Merkez Bankası (MB) politika faizinin yüzde 17'ye yükseltilmesiyle kurları gerilemeye başlamıştı. İktidarın 128 milyar dolarlık MB rezervinin satıldığını itiraf etmesine karşılık bu paranın nereye gittiği konusunda çelişkili açıklamalar yapması endişeleri büyüttü. Geçen hafta 6,90 TL'ye kadar gerileyen dolar kuru yeniden 7,40-7,50 seviyelerini gördü. MB bunun üzerine TL mevduat munzam karşılıklarını tüm vadelerde 2 puan yükseltti. Bu adımla piyasalardan 25 milyar TL çekmeyi öngördüğünü açıklayan MB, bir anlamda döviz alımına gidebilecek paranın önünü kesmeye çalışıyor. Ancak bu adımın da yeterli olmayacağı görülmüş olmalı ki, 24 Şubat'ta MB Emisyon Genel Müdürlüğü tarafından tüm bankalara ivedi olarak bildirimde bulunuldu. Bankalardan halkın nakit çekişlerinde kullandığı ATM makinelerine 200 TL'lik banknotların konulmaması, küçük kupürlü banknotların ATM'lere yerleştirilmesi istendi. Sürekli şekilde liradan altı sıfır atmakla övünen iktidarın uyguladığı yanlış ekonomi politikaları ve enflasyonun çift hanede olması, en yüksek değerdeki 200 TL'lik banknotu pula dönüştürdüğü için, daha yüksek kupürlü banknot basma ihtiyacı kendisini dayattı!

Nakit alışverişlerde artık bir filenin bile 150-250 liradan aşağı dolmadığı hayat pahalılığı ortamında, küçük kupürlü banknotlar, cüzdanlarda değersiz kâğıt para kalabalığına, yüke dönüştü. O yüzden fazla değeri kalmayan 100 veya 200 TL'lik banknotların kullanımı arttı. Piyasada tedavüldeki banknotların yüzde 50'yi aşan bölümü bu banknotlardan oluşuyor. Elbette bu durum sürdürülemez. ABD dolarının en yüksek değerli kupürü 10 bin dolar olmasına karşın piyasada 10 bin dolarlık kupür yok. Aynı şekilde 500, 1.000 ve 5 bin dolarlık kupürleri de nakit alışverişte, ticari işlemlerde görmek neredeyse olanaksızdır. En küçük kâğıt dolar kupürünün 1 dolar olduğunu, arada en çok tedavülde olan dolar kupürlerinin ise 2, 5, 10, 20, 50, 100 dolarlık banknotlar olduğunu düşündüğümüzde, Türkiye'deki piyasa emisyonunun yüzde 50'den fazlasının en yüksek iki kupür olan 100 ve 200 TL'lik banknotlardan oluşması, nakit harcamalarda yüksek tutarlı banknot ağırlığının artması yüksek enflasyonun, artan fiyatların, yükselen hayat pahalılığının, TL'nin alım gücünün hızla kaybolmasının bilinen

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

tabirle 'paranın pula dönüşmesinin' vahim sonucudur. MB bu tehlikeli gidişi önlemek, yeniden bol sıfırlı banknotlar dönemine geçişi geciktirmek ve iktidarın yeni yönetim sistemine geçişle ekonomik çöküşü ve iflası hızlandırdığını örnebilmek için bankalara, ATM'lere 200 TL banknot konulmaması talimatını vermektedir. Artık en küçük banknot olan 5 TL bir simit ve çaya bile yetmiyor, yakında madeni para olacak.

MB'nin bankalara gönderdiği bu talimat, yüksek kupürlü yeni banknotların basılması hazırlığıdır. Ekonomik çöküş, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığıyla birlikte fiyatların yükseliş hızı bu şekilde sürdüğü takdirde, liradan altı sıfır atmakla övünen iktidarın, yakında 500, 1000, 5 bin TL'lik banknotları tedavüle sokması kaçınılmazdır.

VATANDAŞ İNDİRİM MÜJDESİ BEKLERKEN, ZAMLAR YAĞMUR GİBİ...

Doğalgaza iki ayda üçüncü zam! Müjde otomatikleşen zamma dönüştü ve yeni zamlar şimdiden kapıda...

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, yılbaşından bu yana doğalgaza üçüncü kez zam yapıldığına dikkat çekerek, "Doğalgaz 59 günde üçüncü kez zamlandı. Yılbaşından bu yana doğalgaza otomatikleşen zamlar yapıyor. Müjdenin yansıması olarak indirim bekleyen vatandaşımız; kombi açmaya korkar hale geldi" açıklamasında bulundu.

Doğalgazın fiyat tarifelerinde; konut, ticarethane, sanayi ve elektrik üretim santralleri abone gruplarında yüzde 1 oranında zam yapıldı. Doğalgaza yapılan söz konusu zam; 59 gün içerisinde yapılan üçüncü zam oldu.

Enerji ve Altyapı Projelerinden sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın; 1 Mart 2021 tarihi itibarıyla geçerli olan yüzde 1 oranındaki doğalgaz zammıyla ilgili yazılı açıklama yaptı. CHP'li Ahmet Akın; şunları dile getirdi:

İki Ayda Doğalgaza Üçüncü Zam!

Karadeniz'deki doğalgaz rezerviyle ilgili vatandaş indirim müjdesini beklerken; 2021 yılının henüz ilk aylarında art arda zamlar adeta yağmur olup yağdı. Vatandaşa verilen doğalgaz müjdesi otomatikleşen zamma dönüştü. Vatandaş kombiyi açmaya korkar hale geldi. İki ayda üç kez zamlanan doğalgaz faturaları cepleri yakıyor. Müjde bekleyen vatandaş, zamlı faturalarla boğuşuyor.

İktidar Yüzde 1 İle Tepkiyi Yönetiyor

Doğalgazda henüz iki ay içerisinde 1 oranlarıyla toplam üç kez zam yapılması iktidarın tepki yönetimi yaptığını da gösteriyor. İndirim müjdesi veren iktidar büyük zamların yaratacağı tepkiyi; peş peşe yapılan ve adeta otomatikleşen zamlarla yönetmeye çalışıyor. Ortada indirim de müjde de yok; ama her ay zamlanan faturalar var!

Fiyat Düşüşleri Yansıtılmadı

BOTAŞ; 2020'de pandemi nedeniyle fiyatların düşmesi üzerine LNG alımını artırarak maliyetleri azaltmıştı. Ama bu düşük fiyatlar vatandaşta yansıtılmadı. Hatta 2020 yılında doğalgaz yıllık bazda yüzde 12 oranında zamlandı. 2021 yılının ilk gününde ilk olarak yüzde 1 oranında zam; ardından 1 Şubat itibarıyla yüzde 1 oranında zam ve son olarak da 1 Mart itibarıyla yüzde 1 oranında üçüncü kez zam yapıldı.

Yeni Zamlar da Kapıda

Bu yıl LNG fiyatlarında da ciddi artış var. Türkiye'nin boru gazıyla ithal ettiği doğalgaz fiyatları da büyük oranda petrol fiyatlarındaki değişime göre 6 ay gecikmeli olarak belirleniyor. Döviz kurlarındaki artış da önümüzdeki dönemde enerji zamlarında belirleyici olacak. Bu durum; vatandaşımıza bir sonraki ay da müjdenin değil, yeni zamların kapıda olduğunu gösteriyor.

ÖTV'NİN MOTORU İÇKI VE SİGARA

İktidarın içki tüketimini engellemek için artırdığı ÖTV nedeniyle toplam içki tüketimi yaklaşık 20 milyon litre azaldı. Son yıllarda tüketimi en çok azalan içki ise rakı oldu. Rakı tüketimi 10 yılın gerisine düşerken geçen yıl toplanan her 100 liralık ÖTV'nin 38 lirası içki ve sigaradan alındı

Yüksek vergiler nedeniyle içki tüketimi azalıyor. İçkiden toplanan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), miktarı ise her yıl artıyor. Son olarak yılbaşında yüzde 17 oranında yapılan ÖTV zammının ardından içki fiyatları arttı. Yurttaş artık içki satın almıyor, evde içki üretmeye başlıyor. Ancak burada da engellerle karşılaşılıyor. Yüksek fiyatlı içki nedeniyle merdiven altı üretim ve sahte içkiden kaynaklı ölüm haberleri de çoğaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hazine'nin kasasının büyük bölümü ÖTV gelirleri ile doluyor. Geçen yıl sadece içki ve tütün mamullerinden toplanan ÖTV 78,2 milyar lirayı geçti. Bunun 61,8 milyar lirası tütün mamullerinden olurken 16,4 milyar lirası ise içkilerden toplandı. İçkiden toplanan ÖTV miktarı bir yılda yüzde 11,8 arttı.

19 Yılda Fırladı

Öte yandan 2020 yılında toplanan her 100 liralık ÖTV'nin 38 lirası içki ve tütün mamullerinden toplandı. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında ise her 100 liralık ÖTV'nin yalnızca 17 lirası içki ve tütün mamullerinden toplanıyordu. 19 yıllık AKP iktidarlığında içki ve sigaranın ÖTV içindeki payı yüzde 123,5 oranında arttı.

İçkiden alınan ÖTV artarken tüketimi azalıyor. Ülkedeki toplam içki tüketimi bir önceki yıla göre 19 milyon 981 bin litre azalışla, 1 milyar 8 milyon 180 bin litreye geriledi.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı'nın verilerine göre, biranın iç piyasada tüketimi bir yılda 10 milyon 740 bin litre düşüş gösterdi. 2019 yılında yaklaşık 885 milyon litre bira iç piyasaya arz edilirken geçen yıl 874 milyon litre bira arz edildi. Öte yandan yılbaşında yapılan zam ile biradaki maktu ÖTV tutarı 2,05 TL'den 2,39 TL'ye çıkartıldı. Alkol derecesi yüzde 18 ve daha az olan şaraplardaki ÖTV tutarı 81,38 TL'den 95,29 TL'ye, alkol derecesi yüzde 22 ve fazla olanlarda 279,29 TL'den 326,99 TL'ye yükseltildi.

Son yıllarda tüketimi en çok azalan içki ise rakı oldu. 2011'e kadar ortalama 44 milyon litre civarında iç piyasaya arz edilen rakı miktarı giderek azalmaya başladı. 2011'de arz edilen toplam rakı 48 milyon 810 bin litreyken aradan geçen 10 yılda bu miktar yüzde 62'lik düşüşle 30 milyon 103 bin litreye geriledi.

Alkole Her Türlü Yasak

Yüksek vergiler nedeniyle yurttaş evde içki yapımına yöneldi. Bu da etil alkol talebini artırdı. İktidar evde içki yapımının önüne geçmek için yeni yasaklar getirdi. Son 3 yılda etil alkol satışlarına gelen çeşitli yasaklar etil alkol satışlarını düşürdü. Fakat evde rakı yapımının önüne geçen bu uygulama rakı satışlarını canlandırmadı. İlk olarak 2018 yılında etil alkole acı kimyasal madde (denatonyum benzoat) katılması zorunlu hale getirildi. Sonra, Eylül 2019'da eczanelere sunulan etil alkolün depo satışlarına kısıtlama getirildi. Ekim 2020'de de etil alkol ve metanolün internetten satışı yasaklandı. Bu engellemeler nedeniyle geçen yıl iç piyasaya arz edilen etil alkol 2 milyon litre düştü.

Kasayı 5 İl Dolduruyor

Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) tahsilatında ilk 5 il sıralamasını İstanbul, İzmir, Mersin, Denizli ve Manisa aldı. En az ÖTV tahsil edilen 5 il ise Zonguldak, Sinop, Bartın, Çorum ve Erzincan.

CHP İzmir Milletvekili Atila Sertel'in soru önergesini yanıtlayan Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, 5 ilden alınan ÖTV tutarı 14,4 milyar liraya ulaştığını açıkladı. Elvan, bu sıralamaların illere göre alkol tüketimini yansıtmadığını belirtti. 2019 yılından içkiden toplam 14,7 milyar lira tutarında ÖTV toplanmıştı.

ÖTV tahsilatı açısından ilk beşte olan iller şöyle:

İstanbul: 8,3 milyar lira

İzmir: 4,3 milyar lira

Mersin: 1,5 milyar lira

Denizli: 208,3 milyon lira

Manisa: 168,4 milyon lira

70'lik Rakının Fiyatı

175 TL Satış Fiyatı

103 TL ÖTV

26,69 TL KDV

129,69 TL Toplam Vergi

TEKEL SATIŞ YASAĞI YAŞAM TARZINA YÖNELİK BİR SALDIRIDIR!

TEKEL işletmeleri salgının baş sorumlusu gibi hedef haline getirildi

Türkiye Cumhuriyeti ekonomisinin bel kemiği, Türkiye'nin en önemli vergi kaynağı, TEKEL ürünleri satıcısı TEKEL bayileridir. TEKEL bayilerimiz, sadece TEKEL ürünleri, alkol veya sigara satmıyor. Ekmekten süt ve peynire,

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bebek bezinden atıştırmak yiyeceklere kuruyemişe kadar birçok ürün satıyorlar. Salgın sürecinde diğer esnaflarımız gibi onlar da mağdur oldu. Gününbirlik belirsiz kararlarla ciro kayıpları yaşadılar. Yalnız bırakıldılar, tehdit mektupları aldılar, dükkânları aç-kapat yapa yapa oyuncağa çevrildiler. Yasakçı zihniyetin, siyasi tutuculuğun kurbanı edildiler. Türkiye’de 155 bin TEKEL esnafı bugüne kadar vergisini verdi, kirasını ve faturalarını ödedi. Ama karşılığında tek bir kuruş destek görmediği gibi, bir de hedef haline getirildi. Neredeyse salgının baş sorumlusu gibi gösterildi.

TEKEL Ürünü Satanlar Sistematik Bir Saldırının Hedefi Halindeler!

TEKEL esnafının sıkıntısı sadece salgınla ilgili de değil. TEKEL esnafı salgından çok önce yıllardır sistematik bir saldırının hedefi halindeler. Önce TEKEL ürünü satışı akşam 22’den sonra yasaklandı. Sonra sürekli cezalar artırıldı ve yasağa uymayan bayilere astronomik cezalar kesilmeye başladı. Yasağa uymadı diye binlerce TEKEL esnafına 320 bin TL’ye kadar idari para cezası uygulandı. Birçok TEKEL bayisi yüksek cezalar nedeniyle kapısına kilit vurmak zorunda kaldı. Yetmedi, geçtiğimiz Ekim ayında, dünyada emsali olmayan bir yasayla, TEKEL satışına aykırı eden esnafların ruhsatını dahi iptal eden kanun geçti. Salgınla birlikte virüsün yayılması bahane edilerek TEKEL bayilerinin satışı akşam 8’e çekildi. Daha sonra ansızın TEKEL ürün satışı hukuka ve yasalara aykırı bir genelgeyle Valilik ve polislerce engellendi. Bu süreçte kendini bilmez selefti tipler, mektupları yazarak, bayilerde tebliğlerde bulunarak TEKEL bayilerini tehdit ettiler.

TEKEL Satış Yasağı Yaşam Tarzına Yönelik Bir Saldırıdır!

Zincir marketler satış yapabilirken TEKEL ürünü satan bayilerin, büfelerin kapatılmasını da ilk biz gündeme getirdik. Bu itirazımızın hemen ardından daha da kötü bir karara imza atılarak zincir marketler de dahil olmak üzere tüm firmalara alkol satış yasağı getirildi. Saat 17’den sonra alkol satışının yasaklanmasını koronaya bahane edenler, lebalep kongreler düzenlediler, üye kayıt mitingleri yaptılar, on binlerce insanı etkinliklerde topladılar. Bir tarafta salgın bahanesiyle TEKEL bayileri tasfiye edildi, diğer yandan Lale Devri Sarayında yaşayanlar fasıllar yaparak mitingler ve konserler vererek halk sağlığıyla dalga geçti. Salgınla birlikte alkol ve tütün ürünü kullanan yurttaşlarımıza yönelik yoğun bir kampanya başlatıldı. Bir yaşam tarzına yönelik saldırılar arttı.

Devlet alkol bağımlısı olmuş, alkol sayesinde yaşıyor.

“TEKEL ürünleri vergi gelirlerinin yüzde 12,3’ünü oluşturuyor. Bütçemiz bağımlı, devletimiz alkol masasından yönetiliyor. 2002’de 70’lik rakının fiyatı 8 TL civarındayken 19 yılda fiyat yüzde 2 bin artışla 175 liraya fırladı. Alkol oranı yüzde 45 olan 70’lik rakının yüzde 287’si vergilerden oluşuyor. Devlet adeta alkolle yaşıyor. Alkol tüketimi son bir yılda 19 milyon 981 bin litre azalışla rekor kırdı. 2011 yılında iç piyasaya arz edilen toplam rakı miktarı 48 milyon 810 bin litreken arada geçen 10 yılda bu miktar yüzde 62’lik düşüşle 30 milyon 103 bin litreye geriledi. Ama tüketim azalmadı. İktidar alkolizmle değil, alkol alanlarla mücadele ediyor. Bunun acısını en çok TEKEL esnafı çekiyor.

TEKEL yasakları sahte içki tüketimini artırıyor.

TEKEL’e yönelik yasaklar, sahte içki tüketimini de artırıyor. Ocak ayında sahte içki raporumuzu kamuoyuyla paylaştık. 2021 yılında basına yansıdığı kadarıyla 10 yurttaşımız sahte içkiden hayatını kaybetti. Kalıcı sağlık sorunu yaşayan, görme yetisini kaybeden onlarca insan var. Bir yandan vergiler, bir yandan yasaklar, insanları sahte içkiye yönlendiriyor. Türkiye’de ‘sahte içki’ sorunun olmasının tek nedeni AKP’nin haksızlık yapan, baskıcı ve yasakçı tutumudur. TEKEL bayileri, salgın sürecindeki anlık tedbirler nedeniyle cirosunun yarısından fazlasını kaybetti. TEKEL ürünleri satışı daha çok akşam yapıldığı için, akşam yasağı bu insanların gelirlerini kesti. Bu süreçte kirasını, vergilerini ve faturasını ödeyemedi. Varsa çalışanın sigortasını ödeyemedi. Salgının yayılmasının nedeni TEKEL esnafı değildir. Virüsü saat 5’ten sonra TEKEL dükkânları değil; ‘işine geleni yasal, işine gelmediğini yasak’ gören anlayıştır. TEKEL’e yönelik yasakçı tutumla iktidar yaşam tarzına müdahale etmektedir.

Üç Harfli Zincir Marketler TEKEL Esnafını da Mağdur Ediyor

TEKEL esnafının tek mağduriyeti yasaklar değil; zincir marketler karşısında da eziliyorlar. Tüm ürünleri satan zincir marketlerin 70’ten fazla meslek kolu üzerinde haksız rekabet oluşturuyor. Kasap, manav, kırtasiyecisi, mobilyacı, ayakkabıcı, çiçekçi, tekstilci, hırdavatçı, züccaciye, zincir marketler yüzünden iş yapamıyor. Üç Harfli Zincir Marketlerle ilgili raporumuzda ‘Zincir marketlerin sattığı binlerce ürün çeşidi azaltılsın’ dedik. Türkiye Esnaf ve Sanatkar Konfederasyonu da dahil olmak üzere, birçok esnaf odası da bu konuda, zincir marketlerde tütün mamulleri, alkollü içki gibi ürünlerin satışına kısıtlama gelmesine yönelik bir talebi var. Zincir marketler raporumuzda belirttiğimiz gibi, üç harfli marketlere ilişkin alınacak her kararın esnaf odalarına danışılarak alınması gerektiğini savunuyoruz.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TEKEL Esnafının Sorunu için İşte Çözüm Önerilerimiz!

CHP olarak sadece sorunları değil, çözümleri de anlatıyoruz.

1. TEKEL bayilerine yönelik haksız, adaletsiz, maksatlı ve taraflı tutumdan vazgeçilmelidir.
2. TEKEL bayilerine yönelik süre kısıtlaması esnetilmelidir.
3. Hafta sonu alkol satış yasağı kaldırılmalıdır.
4. Salgın gibi içki tüketimiyle doğrudan ilgisi olmayan gerekçelerle TEKEL bayileri ve büfeler keyfi olarak kapatılmamalıdır.
5. Alkolden alınan vergiler makul bir seviyeye çekilmeli; alkol üreten ve tüketenler “vergi kaynağı” olarak görülmemelidir.
6. TEKEL bayilerine yönelik orantısız cezalar makul seviyeye çekilmeli ve pandemide büyük cezalar yazılan esnafalara bir sefere mahsus af getirilmelidir.
7. 15 bine yakın ürün çeşidiyle, 70’e yakın meslek grubunun işini yapıp haksız kazanç sağlayan zincir marketlere ilişkin acilen bir düzenleme yapılmalıdır.
8. Sahte içkiye yönelik denetimler artırılmalı ve sahte içki tüketiminin artışına ilişkin Meclis’te bir komisyon kurulmalıdır. Bu konuya ilişkin CHP olarak bir araştırma önergemiz de bulunmaktadır.
9. Devlet alkolizmle mücadeleyi alkol tüketenlere karşı yapmamalıdır.
10. En önemlisi alkol tüketimine ilişkin ideolojik ve kutuplaştırıcı söylemlerden vazgeçilmeli ve içki tüketiminin bir yaşam tercihi olduğu unutulmamalıdır.

YEMEK SEPETİNDE SENDİKA HAK İHLALI

DİSK’e bağlı Nakliyat-İş Sendikası Eylül ayı itibarıyla Yemek Sepeti ve Yemek Sepeti bünyesinde ürün teslimatı yapan **Banabi motokurye** işçilerini sendika üyeliği için örgütlenme çalışmalarını yürütmekteydi.

Moto-Kurye işçileri 6356 sayılı sendikalar kanununa göre 15 No’lu taşımacılık iş koluna üye olabilmektedir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın resmi verilerine göre, Yemek Sepeti Elektronik İletişim Perakende Gıda Lojistik Anonim Şirketi işletmesinde Türkiye genelinde 2021 Ocak ayı itibarıyla 6200 işçi çalışmaktadır.

Söz konusu şirkette çalışan işçilerin yaklaşık 4300’ü taşımacılık iş kolunda görünmekteydi.

6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası’na uygun olarak DİSK/Nakliyat- İş Sendikası’nın Toplu İş Sözleşmesi için Bakanlığa yetki başvurusu aşamasında yemek sepeti şirketi, işyerinin SGK kayıtlarında işçilerin bulunduğu “Taşımacılık” işkolunu, “Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar” işkolu olarak değiştirmiştir.

Bu durumdan kaynaklı olarak Nakliyat-İş sendikasına üye olan 2 bin civarında işçinin sendika üyeliği düşmüş durumdadır.

Nakliyat – İş sendikası 15 No’lu taşımacılık iş kolunda örgütlenme faaliyetlerini yürüten bir sendikadır.

Aile, Çalışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın Ocak 2021 sendika istatistiklerine göre Nakliyat-İş sendikasının ülke genelinde toplam 4 bin 595 üyesi bulunmaktadır. 6356 Sayılı Sendikalar Kanununa göre sendikaların örgütlendikleri iş yerinde toplu sözleşme yetkisi alabilmesi için, ülke genelinde buldukları iş kolunda ki toplam işçilerin yüzde 1’ini örgütlenme şartını yerine getirmesi gerekmektedir.

Taşımacılık iş kolunda toplam kayıtlı işçi Bakanlık verilerinde 811 bin 645 kişi olarak görülmektedir. Bu durumda taşımacılık iş kolunda örgütlü bir sendikanın toplu sözleşme hakkı elde edebilmesi için en az 8 bin 100 işçiyi sendika üyesi yapması gerekmektedir.

Söz konusu iş kolu değişikliği yaşanmamış olsaydı Nakliyat-İş Sendika ülke geneli yüzde 1 örgütlenme baraj şartını yerine getirmiş olacak ve sendika Yemek Sepetinde çalışan moto kurye işçileri adına toplu sözleşme imzalamaya hakkına sahip olacaktı.

İş Kolu Tespiti

6356 sayılı sendikalar kanununa göre sendikalar 20 farklı iş kolunda örgütlenme hakkına sahiptir.

İş kolunun nasıl tespit edileceği 6356 sayılı kanun tarafından düzenlenirken, bir işyerinin girdiği işkolunun tespiti ise bakanlık tarafından yapılmaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bakanlık, tespit ile ilgili kararını Resmi Gazete 'de yayımladıktan sonra bu tespite karşı sendikalar veya işverenler, kararın yayımından itibaren 15 gün içinde dava açabilme hakkına sahiptir. Mahkeme iki ay içinde söz konusu iş yerinin hangi iş koluna girip girmediği yolunda son kararını vermektedir.

Bir sendika toplu sözleşme hakkına sahip ise örgütlendiği iş yeri için yetki başvurusunda bulunduğu sırada iş kolu değişikliğinin işveren tarafından yapılması hukuken olanaklı değildir.

Türkiye'de genel olarak işverenler sendika üyeliğinin engellemesi için sürekli olarak iş yerinde örgütlenen sendikanın bulunduğu iş koluna itiraz etmektedir.

Bu durumun işverenin işyerinin iş kolunu değiştirmesi, ardından da sendikanın itiraz etmesiyle yaşanan bürokratik ve hukuki süreçler neticesinde bir işyerinde toplu iş sözleşmesini imzalama aşamasına gelmesi bazen yıllarca sürebilmektedir.

MİLYARLARCA LİRA ZARAR VAR İTİBARDAN TASARRUF İSE YOK

Geçen yıl 17 milyar TL zarar açıklayan, tüm personelin maaşlarından zorla yüzde 50'ye varan indirim yapan Türk Hava Yolları (THY) itibardan tasarruf etmiyor. Havayolu Çalışanları Sendikası (HAVASEN), kurumun yöneticilerine son model 347 otomobil kiralamak için ihaleye çıkacağını açıkladı. HAVASEN'den yapılan açıklamaya göre, 3 yıl için kiralanacak araçlar 2021 model ve sıfır kilometre olacak. İhale ise 5 Mart'ta yapılacak.

HAVASEN'in açıklamasında, "Yapılacak ihale 2020 yılında 17 milyar TL zarar açıklayan bir şirketin darboğazdan çıkmak konusunda ne kadar samimi olduğunu göstermesi bakımından ibret vericidir" dendi. Açıklama, şöyle devam etti: "Yetkili sendikanın (HAVAİŞ) desteği ile pandeminin faturasını çalışanlara çıkartan THY tasarruf konusunda çifte standart uygulamaya devam etmektedir. Ücretleri; pilotlarda yüzde 50, kabin memurlarında yüzde 35, yer personeline ise yüzde 30 oranında düşüren THY yönetimi, artan enflasyon karşısında daha da ezilen çalışanların yaptığı özveriye, yönetici personelin makam arabalarını yenileme kararı ile karşılık vermiştir. Ölümü göstererek sıtmaya razı ettiği işçisinden kestiği parayla son model araç filosu kirala ve özveriyi sadece çalışandan bekleyen ama kendi konforlarından vazgeçmeyen bir anlayışla pandemi sürecinden nasıl çıkılacağı artık ciddi bir soru işareti haline gelmiştir. Salgın süresince üyelerinin maaşlarından indirimine gidilmesini gizli görüşmelerde kabul eden ama kendi maaşını sendika birikimlerinden tam olarak alan yetkili sendika başkanı ise üyelerinin aidatlarından aldığı 2 milyon liralık makam aracı ile THY yönetiminden aşağı kalmadığını göstermiştir."

KÜLLİYE SEVDASINA 4 MİLYON TL DAHA

118 milyon TL borç açıklayan AKP'li Eyyübiye Belediyesi, Süleyman Şah Gençlik Merkezi için kolları sıvadı. Belediye yönetimi, gençlik merkezi için de 4 milyon TL'lik sözleşmeye imza attı.

Yerel yönetimlerin, yurttaşın ekonomik bunalımının derinleştiği pandemi döneminde yaptığı yüksek harcamalara bir yenisini daha ekledi. Çok sayıda belediye pandemi nedeniyle acil olmayan ihalelerini ileri bir tarihe ertelerken AKP'li Urfa Eyyübiye Belediyesi, Süleyman Şah ismini verdiği dev gençlik merkezi için milyonlarca lirayı gözden çıkardı. 20 Ocak'ta gerçekleştirilen ihaleye dört şirket teklif verdi. Teklifler üzerinde değerlendirme yapan belediye yönetimi, bir teklifi geçersiz sayarak sayıyı üçe düşürdü. İhaleye verilen teklifler üzerinde yapılan son değerlendirmenin ardından 10 Şubat tarihinde imzalar atıldı.

Eyyübiye Belediyesi, Süleyman Şah Gençlik Merkezi'nin yapımı için 4 milyon 66 bin TL'lik sözleşme imzaladı. Sözleşme imzalanan şirketin, Arıkan Gıda Maddeleri Giyim Dayanıklı Tüketim Maddeleri Pazarlama isimli şirket olduğu öğrenildi. Eyyübiye Belediye Başkan Mehmet Kuş da Süleyman Şah Gençlik Merkezi'nin ihalesinin tamamlandığını sosyal medya hesabından müjdeledi. Merkezin yapımına 20 Şubat'ta başlandığı, eylül ayında ise yapım işlerinin tamamlanacağı bildirildi.

31 Mart 2019'daki seçimlerin ardından görevi devralan Belediye Başkanı Kuş, 1 Nisan 2019'da belediyenin toplam borcunun 116 milyon TL olduğunu kaydetti. Eylül 2020'de yapılan açıklamada ise geçmiş yönetimden devralınan borç miktarı 123 milyon TL olarak duyurulurken mevcut borç 118 milyon TL olarak kayıtlara geçirildi. Başkan Kuş salgını nedeniyle gelirlerin düştüğünü, giderlerin ise arttığını ifade etti.

KORUMA KALKANINA YILDA 263 MİLYON TL

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çevresindeki koruma kalkanı tepkilere neden olurken Cumhurbaşkanlığı Koruma Daire Başkanlığı için 2020 yılında 263 milyon 627 bin TL harcandı. TBMM korumaları için harcanan tutar ise 100 milyon TL oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Onlarca araçlık koruma kalkını sık sık tepkilere neden olan AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Saray'ın yanı sıra Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılan köşklerin güvenliğini de sağlamakla görevli Cumhurbaşkanlığı Koruma Daire Başkanlığı'na bir yılda milyonlarca lira aktarıldı.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün mali tablolarına göre, Cumhurbaşkanlığı Koruma Daire Başkanlığı 2020 yılında tam 263 milyon 627 bin TL harcadı.

Başkanlığın bütçesi, Siber Suçlarla Mücadele, Narkotik Suçlarla Mücadele, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile İstihbarat Başkanlığı ve Özel Harekat Başkanlığı gibi Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı birçok başkanlığı da geride bıraktı.

TBMM İçin de 100 Milyon TL

Öte yandan TBMM Koruma Daire Başkanlığı da geçen yıl milyonlarca lira harcadı. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün mali tablolarına göre TBMM Koruma Daire Başkanlığı'nın 2020 yılında harcadığı miktar 99 milyon 500 bin TL oldu. Mali tablolarda, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün "Barışı Destekleme / Koruma Harekatları" adı altında da 18 milyon TL harcadığı belirtildi.

Koruma Dairesi'nin görev tanımı

Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı'nın görev tanımı ise şöyle:

"Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı, Cumhurbaşkanı ve aile bireylerinin can güvenliği ve saygınlığı başta olmak üzere, konut, çalışma yeri, her türlü ulaşım vasıtası ile intikali esnasında, yakın koruma hizmetlerinden sorumludur.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'na ait tüm yerleşkelerin ve Cumhurbaşkanı'nın bulunduğu her türlü bina ve tesisin güvenliğini sağlamakla görevlidir."

Başkanlığın gerisinde kalan birimler (milyon TL)

Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı: 96,3

İstihbarat Başkanlığı: 186

Trafik Uygulama Ve Denetleme D. Başkanlığı: 1,50

Terörle Mücadele Dairesi Başkanlığı: 77

Asayiş Dairesi Başkanlığı: 21

YAPILANDIRMANIN REKLAMI 4,5 MİLYON

2021 yılında 82 milyar TL'lik açık vermesi öngörülen ve çok sayıda değerli taşınmazını satışa çıkaran SGK, borç yapılandırması kampanyasının tanıtımı için milyonlarca lira harcadı.

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun, borç yapılandırması kampanyasının reklamları için 4 milyon 500 bin TL ödediği açığa çıktı. Elektronik Kamu Alım Platformu'nda yer alan bilgiye göre SGK, "Reklam ve Tanıtım Kampanyası" ihalesi kapsamında 4,5 milyon TL'ye imza attı.

SGK, "7256 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" kapsamında tanıtım kampanyası için reklam ve tanıtım hizmeti aldı. Reklam ve tanıtım hizmeti alımı işi için 15 Ocak'ta gerçekleştirilen ihalede, kamu ihalelerinde kayırmacılığa yol açtığı gerekçesiyle tartışılan, "Pazarlık 21B" yöntemi kullanıldı.

Ödemeyi Artırmak

İhalenin amacı, "Borçlulara ulaşmak ve bilgilendirerek ödemeyi artırmak amacıyla ulusal haber kanalları, ulusal gazeteler, sosyal medya, internet sitelerinde reklam ve tanıtım kampanyası hizmet alımı" olarak açıklandı. İhaleye, dört şirket teklif verdi. En yüksek teklifin 5,5 milyon TL, en düşük teklifin ise 4,1 milyon TL olduğu öğrenildi. SGK Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, dört şirketin katıldığı ihaleye gelen teklifleri değerlendirdi. Değerlendirmenin tamamlanmasının ardından TAB Tanıtım Organizasyon Şirketi ile 22 Ocak'ta sözleşme imzalandı. İş başlama tarihi 22 Ocak 2021, bitiş tarihi ise 31 Ocak 2021 olarak belirlendi. SGK'nin sözleşme imzaladığı şirketin, ihaleye en düşük teklifi veren şirket olmaması da dikkati çekti.

Referans AKP

SGK'nin reklam ve tanıtım ihalesini kazanan şirketin referansları arasında Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yanı sıra AKP de yer alıyor. Ankara merkezli şirket, tanıtım ve organizasyon alanlarında hizmet veriyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Maliye Bakanı Lütfi Elvan Açıklamıştı

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, yaklaşık bir ay önce Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun kapsamındaki başvuru sonuçlarını açıklamıştı.

Bakan Elvan, “Yapılandırma kapsamında vergi dairelerimize 7 milyon 679 bin vatandaşımız başvuruda bulundu. Bu kapsamda 110 milyar liralık alacak yapılandırıldı. Yapılandırılan alacaklara karşılık şu ana kadar 4,1 milyar lira tahsil edildi. 17 Kasım 2020’de başlayıp 1 Şubat 2021’de sona eren yapılandırmaya yoğun ilgi gösteren vatandaşlarımıza ve bu süre zarfında büyük emek harcayan mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum” ifadelerini kullandı.

YANDAŞA TOKİ PİYANGOSU ÇIKTI

Bir yıl boyunca reklam ve ilan vereceği gazeteleri belirleyen TOKİ, yandaş para akıtacak. TOKİ, reklam pastasını Takvim, Yeni Şafak, Yeni Akit, Diriliş Postası, Milat, Sabah ve Akşam gibi gazetelere ayırdı. BirGün, Karar, Cumhuriyet ve Yeniçağ gibi gazeteler ise listede yer bile almadı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) bu yıl da reklam ve ilanlarını yandaş için verecek. Reklam ve ilan pastasının büyük bir kısmı AKP’ye yakınlığıyla bilinen gazetelere giderken birçok muhalif gazete ise reklam ve ilan verilecekler listesine alınmadı.

Kamu İhale Bülteni’nde yer alan bilgilere göre TOKİ 16 Şubat tarihinde “İdaremiz İlan, Reklam ve Tanıtım Hizmeti Alım İşİ” adı altında bir ihale düzenledi. Henüz hangi şirkete ve kaç milyon liraya verildiği açıklanmayan ihalenin dosyasında ise çarpıcı bir ayrıntı yer aldı.

İhale dosyasında bir yıl boyunca reklam ve ilan verilecek gazeteler sıralandı. Sıralamaya göre en fazla reklam, Yeni Akit, Milat, Diriliş Postası, Yeni Birlik Hürriyet, Türkiye, Sabah, Takvim, Milliyet, Akşam, Posta, Yeni Şafak gazetelerine verilecek. Dosyada bu gazetelere ‘bir yıl boyunca toplam 900 santimetre büyüklüğünde’ ilan verileceği ifade edilirken yandaş basın dışında bir de Sözcü gazetesi yer aldı. Karar, Cumhuriyet, BirGün ve Yeniçağ gibi birçok gazetenin ise reklam listesinde yer almadığı görüldü.

Akit TV ve A Haber’e Pay

TOKİ’nin hazırladığı ihale dosyasına göre Atatürk’e hakaret eden Akit TV’de de bir yıl boyunca ‘iki bin saniyelik TOKİ reklamı’ yayımlanacak. TOKİ, Turkuvaz Medya Grubu bünyesindeki A Haber, A Para, A Spor, ATV isimli televizyon kanallarında ise bir yıl boyunca toplam ‘sekiz bin saniyelik reklam’ yayımlanmasını istedi. İhale dosyasında, İhlas Grubu’nun TGRT Haber ve MHP’ye yakınlığıyla bilinen Bengütürk TV’ye de ikişer bin saniyelik reklam verilecek.

AKP’li Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Pınarhisar Cezaevi’nden arkadaşı olan Hasan Yeşildağ’ın kardeşi Zeki Yeşildağ’ın, Ethem Sancak’tan satın aldığı Kanal 24 ve 360 isimli televizyon kanallarına ise toplam dört bin saniyelik reklam verilmesi istendi. Albayrak Grubu’nun sahibi olduğu TVnet isimli televizyon kanalına ise toplam iki bin saniyelik reklam verilecek.

100 LİRANIN 30’U ŞİRKET KASASINA

Elektrik dağıtımının özel şirketlere verilmesi, kabarık faturaları beraberinde getirdi. Yurttaşın elektrik için ödediği her 100 TL’nin 30 TL’si şirketlerin kasasına girerken bir türlü giderilemeyen altyapı eksiklikleri, ülkenin birçok yerinde uzun süreli elektrik kesintilerine yol açtı.

Elektrik dağıtımının 2013 yılında 21 bölgeye bölünerek özelleştirilmesi, biriken borçları ve altyapı eksikliklerini beraberinde getirdi. Yurttaşların dağıtım şirketlerine ödediği bedel son beş yılda üç kat artarken altyapı eksiklikleri, elektrik kesintilerinin olağan hale gelmesine neden oldu.

Dağıtım şirketlerinin borç batağında olduğunun ve yeterli altyapı yatırımlarını yapamadığının altını çizen CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, “Ucuz ve kaliteli hizmet verileceği vaadiyle yıllar önce özelleştirilen elektrik dağıtımını bugün tam anlamıyla bir fiyaskoya dönüştü” dedi. Türkiye genelinde yaşanan uzun süreli elektrik kesintilerinin yurttaşları mağdur ettiğini kaydeden Akın, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın beş yılda elektrik dağıtımına 40 milyar TL yatırım yapıldığını açıklaması, vatandaşın aklıyla alay etmektir” ifadesini kullandı.

Elektrik Bedeli İki Kat Arttı

Ocak ve Şubat aylarında 30'un üzerinde kente uzun süreli elektrik kesintileri yaşandığını, en az 200 bin hanenin bu kesintilerden etkilendiğini belirten Akın, şunları söyledi:

“Elektrik kesintilerinin nedeni AKP iktidarı döneminde ucuz ve kaliteli hizmet vereceği gerekçesiyle özelleştirilen dağıtım hatları için gerekli altyapı yatırımlarının yapılmamasıdır. Ucuz ve kaliteli hizmet verileceği vaadiyle özelleştirilen dağıtım şirketleri ne ucuz ne de kesintisiz bir hizmet verdi. Elektrik bedeli son yedi yılda iki kattan daha fazla artarken kullanım bedeli ise 3,5 kat arttı.

Elektrik faturalarının yüzde 30'u dağıtım şirketlerine veriliyor. Başka bir deyişle vatandaşın her 100 liralık faturasının 30 lirası dağıtım şirketlerine gitti. Elektrik dağıtımında son beş yılda 40 milyar TL tutarında yatırım yapıldığını söyleniyor. Abonelerden zaten bir yılda ortalama dağıtım bedeli olarak ortalama 50 milyar TL toplanıyor. Abonelerin peşin ödediği bu bedele karşın yeterli altyapı yatırımı ve onarım çalışmaları yapılmıyor.”

Elektrik dağıtımının özelleştirilmesinin ardından yaşanan sorunlar TBMM KİT Komisyonu'nda da gündeme getirildi. Komisyonun 23 Şubat 2021 tarihli toplantısında söz alan CHP Milletvekili Baha Ünlü, özelleştirme sonrası bakım onarım faaliyetlerinde aksamalar yaşandığını ve arızalar ile elektrik kesintilerinin sayısının arttığını belirtti. Ünlü, elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetlerin denetim ve kontrolünün önemli hale geldiğinin altını çizerek, “Elektrik faturaları konusunda acımasız olan elektrik şirketleri, kesintilere son verecek yatırım ve düzenlemeleri tam olarak yapmamaktadır” dedi. Ünlü, işletme bakımlarını ve gerekli yatırımlarını yapmayan elektrik şirketlerinin, daha fazla kar elde etmek için personel sayısını azalttığını da ifade etti.

CHP'li Ahmet Kaya da elektrik dağıtımının özelleştirilmesini eleştirdi. Özelleştirme sürecinde, “Dağıtım bölgelerindeki varlıkların daha verimli işletileceği, maliyetlerin azaltılacağı” vaatleri verildiğini anımsatan Kaya, şunları söyledi:

“Özelleştirmenin ardından elektrik arz güvenliğinin de arz kalitesinin de artacağı, kayıp kaçığın düşürüleceği ve yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektör tarafından daha hızlı yapılacağı söylenerek özelleştirmelere hız verilmiştir. Peki, sonuç böyle mi olmuştur? Hepimiz biliyoruz ki sonuçlar böyle olmamıştır.”

AKP Bile 'Rahatsız'

Elektrik dağıtım şirketlerinin yatırım konusundaki “eksikliklerini” AKP'li milletvekilleri dahi dile getirdi. Komisyonunda konuşan AKP'li Metin Gündoğdu, bölgede elektrik dağıtım işini alan firmaların yatırımlar konusunda eksik kaldığını kaydetti.

68 MİLYAR LİRALIK KEYFİ İHALE

143 milyar TL'lik kamu alımlarının yarıya yakınında açık ve denetlenebilir olmayan kamu ihale usulleri tercih edildi. 501 bin alımın 435 bini doğrudan yapıldı. İhalelerin tutarı bir yılda 68 milyar TL'ye çıktı.

AKP iktidarının ve belediyelerin 2020 yılında yaptığı mal ve hizmet alımları hem tutar hem sayı olarak arttı. Aynı zamanda Kamu İhale Kanunu dışında kalan istisna alımları, doğrudan temin, pazarlık ve belli istekliler arasında yapılan ihaleler de tüm hızıyla artarak sürdü. Belli çevrelere rant aktarma aracına dönüşen kamu alımları bir yılda yaklaşık yüzde 20, ihale sayısı da yüzde 6 dolayında arttı., istismara açık keyfi yöntemlerle yapılan ihalelerdeki artışın oranı ise yüzde 26 oldu.

172 Milyarlık Alım

Kamu İhale Kurumu, kamu idarelerinin 2020 yılında yaptığı alımlara ilişkin raporunu açıkladı. Buna göre, 2020 yılında 8 bin 923 kamu idaresi doğrudan temin dışında 100 bin 350 ihale yaptı, bu ihalelerden 21 bin 817'si ihale tarihinden sonra iptal edildi. Kuruma 163 milyar 87 bin 419 TL sözleşme bedeli olan 104 bin 213 ihalenin sonuç bilgisi gönderildi. Bu sözleşmeleri 37 bin 758 gerçek ve tüzel kişi üstlendi. 2020 yılında sözleşme sonuç bilgisi gönderilen ve iş başlangıcı 2020 yılı olan ihale sayısı 66 bin 527 olarak belirlendi.

EKAP üzerinden gerçekleştirilen doğrudan teminle yapılanlarla birlikte toplam kamu alımları tutarı 172 milyar 526 bin 653 TL'ye çıktı. Bu tutarın 143 milyar 443 milyon TL'si kanunda belirtilen ihale usulleri kapsamında, 19 milyar 644 bin TL'si istisna kapsamında, 9 milyar 439 bin TL'si doğrudan temin yoluyla gerçekleştirildi. 38 milyarlık ihale pazarlık, 803 milyar liralık ihale ise belli istekliler arasında yapıldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İstedğine Verdi

Rapora göre, İhale Kanunu kapsamındaki ihale usulleri ve istisna kapsamında gerçekleştirilen alım sayısı 66 bin 527 oldu. Bu ihalelerin sayı olarak yüzde 87,12'si kanunda belirtilen ihale usulleri kapsamında gerçekleştirilirken yüzde 12,88'i istisna kapsamında yapıldı. 435 bin 290 alım da doğrudan temin yoluyla yapıldı.

Yine Doğrudan Temin

İhale komisyonu kurma, yeterli kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın gerçekleştirilen doğrudan temin yönteminin kullanıldığı sözleşme büyüklüğü yüzde 22 arttı. Yapılan alım sayısındaki artış da yüzde 3.5 dolayında oldu. 2019 yılında doğrudan teminle 7.6 milyar TL'lik alım yapılırken 2020'de rakam 9.4 milyar TL oldu

Bu kapsamdaki alımların 68,85'ini mal alımı, yüzde 2,73'ü yapım işi, yüzde 28,33'ü hizmet alımı ve yüzde 0,09'u danışmanlık hizmet alımı oluşturdu.

İstisnai Alım 19.6 Milyar TL

Kamu İhale Kanunu'ndaki şartlara uyulmadan alfabenin tüm harfleri yetmediği için çiftli harf kullanılarak sürdürülen 3'üncü maddedeki istisnalardan yararlanılarak yapılan alımların tutarı 19.6 milyar TL oldu. Bunun 12 milyarı ile mal, 3.9 milyar TL'si ile yapım işi, 25 milyon TL'si ile de danışmanlık hizmeti alındı.

İstisnalardan yararlanılarak yapılan alımlardaki en yüksek artış yapım işinde oldu. Önceki yıl 2.6 milyar TL'lik yapım işi alımı yapılırken bu yıl rakam 3.9 milyar TL'ye çıktı.

'21B' İle Yapım İşi Verildi

Kamu İhale Kanunu 'nun pazarlıkla alımı düzenleyen 21'inci maddesinin "b" fıkrası yine en çok kullanılan madde oldu. "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemez olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" hükmü kullanılarak yapılan alımlar 23.1 milyar TL'den 34.1 milyar TL'ye çıktı. Bir yıllık artış yüzde 48 dolayında oldu.

Pandemi dolayısıyla daha çok kullanılan bu ihale yöntemiyle en fazla mal alımı değil yapım işi alımı yapıldı. 24.1 milyar TL yapıma, 5.2 milyar TL mal alımına, 4.7 milyar TL de hizmet alımına harcandı.

Alım Yöntemleri

Açık ihale: Bütün isteklilerin teklif verebildiği usul.

Belli istekliler arasında ihale: Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idare tarafından davet edilen istekliler teklif verebiliyor.

Pazarlık usulü: İhale süreci iki aşamalı olarak gerçekleştiriliyor. İdare, işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüşüyor.

Doğrudan temin: İhtiyaçlar, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartlar ve fiyat görüşülerek doğrudan temin edilebiliyor.

İstisna: Kanun kapsamındaki idarelerin bu Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan ve alfabenin tüm harfleri tükendiği için "aa" fıkrası ile süren alanlarda Kamu İhale Kanunu'na tabi olmadan gerçekleştirdiği mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin alımlar.

BÜTÜN AMAÇLARI ŞİRKET KURTARMAK

Rönesans Holding'in Kanal İstanbul projesinde yaşayacağı olası finansman risklerini ortadan kaldırmak için hazırlanan torba kanun teklifi komisyonda kabul edildi. Muhalefet, düzenlemeyi AYM'ye taşıyacağını açıkladı

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma Ve Turizm Komisyonu'nda AKP'li milletvekilleri tarafından hazırlanan torba kanun teklifi görüşüldü. Teklifte Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun'a geçici madde ekleniyor. Bu maddeye göre, geçen yıl 15 Mart'tan sonra ihalesi yapılan ancak uygulama sözleşmesi imzalanmayan, yurtdışından finanse edilecek projeler kapsamında, bakanlığa bağlı özel bütçeli kamu idarelerinin imzalayacakları borç üstlenim anlaşmalarına bakanlık taraf olabilecek. Şirketin borcunu ödeyememesi durumunda finansörlere ödeme Hazine bütçesinden yapılacak. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akin, yaptığı açıklamada düzenlemenin Kanal İstanbul'un bağlantı bölümlerinden birini yapan Rönesans Holding için hazırlandığını kaydetti. Teklifin komisyon görüşmelerinde, muhalefet milletvekilleri, geçen yıl 15 Mart tarihinin teklifte "milat" olarak belirlenmesini, "Bazı firmalar özellikle kurtarılmak isteniyor"

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

şeklinde değerlendirdi. Bu düzenlemenin ilgili ihalelerin yapılmasından hemen önce hazırlanması durumunda ihalelere katılımın artacağını ifade eden İyi Partili Halil İbrahim Oral, komisyonda bulunan Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Enver İsyurt'a, "O şartlarda yapmış olsaydınız acaba kaç kişi daha ihaleye girebilirdi?" diye sordu. Bakan Yardımcısı bu soruya, "Ona girmeyeyim" demekle yetindi.

Hazine Birliğini Bozuyor

CHP Milletvekili Akif Hamzaçebi ise teklifin en çok iki şirketi ilgilendirdiğini söyledi. Hamzaçebi, "Bütün kanunlar millet için çıkarılır, kamu yararı için çıkarılır, kamu yararı için çıkarılan kanunlar daima genel olur, bir ihaleyi, bir, iki ihaleyi tarif etmezler. Burada bu kural altüst ediliyor" dedi. CHP, İyi Parti ve HDP milletvekillerinin ayrı ayrı Anayasa Mahkemesi'ne taşıyacağını açıkladığı düzenleme, AKP'li ve MHP'li milletvekillerinin oylarıyla kabul edilerek Genel Kurul'a sevk edildi.

İslami Sermayeye Yasallık

Yeşil sermayeyi yasal güvenceye kavuşturan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı.

CHP Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan da düzenlemeyi eleştirerek, "Bu kanun teklifi, finansman şirketlerini denetim altına alıyor gibi gözükse de iktidarın vatandaş yerine yandaş kolladığı bir sistemde yakın geçmişte yaşanan dolandırıcılıkların benzerlerinin önünü de açabilir. Yolsuzlukları kanunla güvence altına alarak daha fazla mağduriyete neden olabilir. Oysa bizim önceliğimiz vatandaşımızın haklarını korumak ve bu mağduriyetlerin yaşanmasına engel olmak olmalıdır" dedi.

ESNAF ANKETİ SONUÇLARI

Pandemi sürecinde kısıtlamalar ve geçici olarak faaliyetlerine ara verilmesinden kaynaklı en az 500 bin esnafın dolaylı olarak etkilendiği tahmin edilmektedir. Lokanta, kafe, kahve ve kıraathaneler, berberler, bar işletmeleri, okul kantinleri, servis işletmeleri başta olmak üzere yüz binlerce esnaf bu süreçte ekonomik açıdan olumsuz etkilendi.

Türkiye genelinde 20 şehirde 1000 esnaf ile yapılan anket çalışmasında esnaf; pandemi sürecinde yaşadığı gelir kayıpları, borçlarının karşılanıp karşılanmadığı, iktidarın açıklamış olduğu destek paketi ve Cumhuriyet Halk Partisinin 17 maddelik destek paketi hakkında sorular soruldu. Ortaya çıkan sonuçlar esnafın iktidarın destek paketinden memnun kalmadığı ve Cumhuriyet Halk Partisinin destek paketine esnafın daha olumlu baktığı gibi sonuçlar ortaya çıktı.

Esnaf Açıklanan Destek Paketini Yeterli Bulmuyor

Anket sonuçlarına göre esnaf hükümetin açıklamış olduğu 3 aylık 1000 TL'lik gelir desteğini ve 500 ile 750 TL arasında değişen kira desteğini ve son olarak yeme içme sektörü için açıklanan 2.000 TL ile 40.000 TL destek paketini yeterli bulmuyor. Esnaf 10 ayı aşkın süredir devam eden pandemi kısıtlamaları neticesinde yaşadığı gelir kaybının açıklanan gelir desteği ile karşılanmasının mümkün olmadığını belirtmektedir.

Anket sonuçlarına göre; Esnafın %78'i açıklanan destek paketinin yetersiz olduğunu belirtirken, %14'ü ise yardımların kısmen yeterli olduğunu belirtmektedir. Esnafın sadece %8'lik kısmı açıklanmış olan gelir desteğini yeterli olarak görüyor.

Esnafın Gelir Kaybı 250 Bin TL'yi Aştı

Covid-19 nedeniyle yaşanan kısıtlamalar veya hâlihazırda yaşanan ekonomik kriz neticesinde esnafın pandemi döneminde gelir ve ciro kaybı yüzde 70'leri aşmış durumda.

Esnafın yüzde 28'si bu dönemde 50 ila 100 bin lira arası gelir kaybına uğradığını belirtirken, yüzde 34'ü gelir kayıplarının 100 ile 150 bin lira arasında olduğunu ifade etti.

Ankete katılan esnafın yüzde 38'i ise bu süreçte toplam gelir kayıplarının 200 -250 bin TL arası ve üzeri olduğunu belirtti.

25 Bin TL'lik Faizli Krediyeye Dahi Esnaf Ulaşamadı

Salgının ilk aylarında kepenk kapatan veya faaliyetleri kısıtlanan esnafa iktidar destek olarak bankalara düşük faizli kredilerle borçlandırmayı adres olarak göstermişti.

Yalnız geçmiş borçlarından kaynaklı ve sicilden kaynaklı olarak esnaf bu kredilere dahi erişemedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Anket katılan esnafın yüzde 67'si düşük faizli kredilerden yararlanamadığını belirtti. Krediye ulaşamama gerekçesi olarak; geçmiş dönem borçlarının ödenememesi ve bankaların olumsuz sicil kaydı belirtmesinden kaynaklı olarak esnaf krediye ulaşamadı.

Bu süreçte iktidar esnafa yönelik olarak sicil affi içinde herhangi bir adım atmadı.

Çekilen Kredilerin Taksitleri Ödenemedi

Anket sonuçlarına göre esnafın sadece %34'ü verilen düşük faizli kredilerden yararlanabildi. Bu duruma göre her 10 esnaftan sadece 3'ü kredi desteklerinden faydalanmış oldu.

Verilen kredilerin ilk taksitleri 2020 Eylül ayına ertelenirken, daha sonra Cumhurbaşkanlığı kararı ile kredi taksitleri bir kez daha 6 ay süreyle ertelenmiş oldu. Lakin esnafın taksitleri sürekli olarak faiz eklenerek ertelendi.

Ankete katılan esnafın yüzde 81'i kredi taksitlerini ödeyemediklerini belirtirken, ayrıca faizle ertelenen bu kredileri ilerleyen dönemlerde de tekrar ödemekte zorluk çekeceklerini belirtti.

Kredi taksitlerini ödeyebilen esnaf ise ödemeleri iş yapmalarından kaynaklı olarak değil, başka yerlere borçlanarak ödeme yaptıklarını belirtti.

Esnaf Hem Borçlandı Hem de Geçmiş Birikiminden Oldu

Kısıtlamalar, yaşanan gelir kaybının yanında esnafın borçlarının katlanarak artmasına da neden oldu.

Bu süreçte kira, fatura, vergi vb. zorunlu ödemelerin devam etmesi ve verilen desteklerinin kısıtlı olması esnafın daha da borçlanmasına neden oldu.

Ankete katılan esnafın %86'sı bu süreçte kira, fatura, vergi borçlarını ödeyemediğini belirtti.

Esnafın %14'ü ise bu süreçte zorunlu ödemelerini karşılayabilirken, ödemelerini geçmiş birikimlerini kullanarak veya sahip olduğu diğer mal varlıklarını (ev, araba vb.) satarak karşıladığını belirtti.

Bir başka deyişle hem gelir kaybı yaşayan hem de borçlanan esnaf tüm bunlara ek olarak ayrıca elindeki birikimlerini de kaybetmiş oldu.

CHP'nin 17 Maddelik Destek Önerisine Esnaftan Destek Var

Esnafın, Cumhuriyet Halk Partisinin pandemi süreci boyunca esnafa yönelik açıklamış olduğu destek paketlerine yaşadığı gelir kaybına daha kapsamlı çözüm önerileri getirdiğini düşünmekte.

Ankete katılan esnafın %65'i Cumhuriyet Halk Partisi'nin açıklamış olduğu **"17 Maddelik Esnaf Destek Paketi"** ve **"Esnaf Maaş Koruma"** paketini yakından takip ediyor.

Cumhuriyet Halk Partisinin esnaf destek paketini takip eden esnafın %81'i Cumhuriyet Halk Partisinin destek paketlerini iktidarın açıklamış olduğu destek paketinden daha olumlu karşılamaktadır.

Biz, CHP olarak, çözüm önerilerini de çok açık ve net bir kez daha söylüyoruz. Esnafa hacizler durdurulsun. Stopaj kaldırılınsın. Esnafın birikmiş vergi borçları ve SGK borçları faizsiz dondurulsun ve bir yıl ertelensin. Esnafa sadece %50 ve fazlası ciro kaybına %3 destekleme değil, kademeli gelir kaybına göre destek verilsin. BAĞ-KUR borcu olan esnafın borçları faizsiz en az 1 yıl dondurulsun ve sağlıktan yararlanmaları sağlansın. Esnafın kamu bankalarına olan borçları faizsiz olarak erteleme yapılsın. Esnafın özel bankalara borçları da yapılandırma kapsamına alınsın. Esnafa sicil affi çıkarılınsın. Halen kapalı olan restoran, kafe, bar, meyhane, kahvehane, internet kafe ve nargile kafeler salgın tedbirleri alınarak açılınsın. Devlet bankalarının pos cihazlarından komisyon alınmasın. Esnafın dükkânında kullandığı doğalgaz, elektrik ve su bedellerinde indirim yapılsın. Esnafın kendine ya da işyeri üzerine kayıtlı araçlarının akaryakıt bedelleri üzerinden ÖTV alınmasın.

GELİR EŞİTSİZLİĞİ SALGINDA ARTTI

Salgın sürecinde cinsiyete bağlı ücret eşitsizliği derinleşti. Ücret eşitsizliği eğitim seviyesi yükseldikçe arttı. Ayrıca kronik rahatsızlığı bulunan kadınların yüzde 78'inin uzaktan çalıştırılmasına izin verilmedi.

Salgın sürecinin kadın işçiler üzerindeki etkilerine dair DİSK Genel-İş'in hazırladığı rapora göre kadın işçilerin yüzde 38'i gelir kaybı yaşarken, ücret eşitsizliği de derinleşti. Kronik rahatsızlığı bulunan kadınların yüzde 78'ine ise uzaktan çalışmasına izin verilmedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kadınların Yüzde 38'i Gelir Kaybı Yaşadı

Salgın sürecinde kadın işçilerin yüzde 70'inin çalışma biçimi değişti. Çalışma biçimleri değişen kadınların; yüzde 49'u dönüşümlü çalıştığını, yüzde 22,3'ü kısmi çalıştığını, yüzde 10,7'si evden/uzaktan çalıştığını, yüzde 15,4'ü ücretli izne çıkarıldığını, yüzde 2,5 ücretsiz izne çıkarıldığını belirtti. Covid-19 salgını nedeniyle alınan önlemler ve ekonomik durgunluğa bağlı olarak kadın işçilerin çalışma biçimleri değişti ve işbaşında geçen süreleri azaldı. Buna bağlı olarak kadın işçilerin ücretlerinde ve diğer sosyal ödemelerinde çeşitli azalmalar meydana geldi. 'Karantina sürecinde gelirinizde bir değişim oldu mu?' sorusuna ankete katılan kadın üyelerimizin yüzde 38'i gelirinin düştüğünü aktardı.

Ücret Eşitsizliği Derinleşiyor

Raporda Türkiye'de cinsiyete dayalı ücret eşitsizliğinin her geçen gün arttığına da değinildi. Cinsiyete dayalı ücret farkının ortalama yüzde 21,1 düzeyinde olduğu aktarılan raporda "Kadınlar erkeklere göre yüzde 21 daha az kazanmaktadır ve bu fark yaşa, eğitim düzeyine, anne olma durumuna göre değişmektedir" ifadelerine yer verildi.

Araştırmaya katılan üyelere sorulan "İşyerinde aynı bölümde-aynı işte çalıştığınız erkek işçiler ile ücret farkınız var mı?" sorusuna ise kadın işçilerin yüzde 46'sı, aynı bölümde-aynı işi yaptıkları halde erkek işçilerden daha düşük kazandıklarını belirtti. Ücret eşitsizliği ise kadınların eğitim durumuna göre derinleşti. Raporda aynı bölümde aynı işi yapan kadın ve erkek işçiler arasındaki en fazla ücret farkının lisans mezunu kadınlarda olduğu vurgulandı. Lisans mezunları arasındaki ücret farkını sırasıyla lise ve meslek yüksek okulu mezunu kadınlar izledi. Lisans mezunu kadın işçilerin yüzde 16,1'i, lise mezunu kadınların yüzde 12,5'i ve meslek yüksekokulu mezunu kadınların yüzde 9,2'si erkekler ile aynı işi yapmalarına rağmen daha düşük ücret aldıklarını söyledi.

Kadınlar Sağlıkları İçin Endişeli

Salgın döneminde kronik rahatsızlığına rağmen birçok kadın uzaktan çalıştırılmadı. Araştırmaya katılan kadın işçilere yöneltilen "Kronik bir rahatsızlığınız var mı?" sorusuna, yüzde 18 evet, yüzde 82 hayır cevabı verdi. Kronik rahatsızlığı olan kadın işçilerin sadece yüzde 22 uzaktan çalıştırıldı. Kadın işçilerin yüzde 60'ı kendi sağlığı ve sevdiklerinin sağlığı için korku ve endişe duyduğunu, yüzde 15,5'i sosyal çevresinden kopmuş hissettiğini, yüzde 12'si ise umutsuz hissettiğini vurguladı. Rapor DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi tarafından Genel-İş Sendikasına üye 2 bin 108 kadın işçiyle çevrimiçi anket yöntemiyle hazırlandı. Saha çalışması 21-29 Ocak arasında yürütüldü.

HALKIN CEBİ KÜÇÜLDÜ EKONOMİ BÜYÜDÜ

TÜİK, koronavirüs salgını ile geçen 2020 yılında ülke ekonomisinin yüzde 1,8 büyüdüğünü açıkladı. Ekonomide yapılan kredi genişlemesi ile karanlık bir büyüme meydana geldi. Kişi başına düşen gelir 8 bin 599 dolara düşerek son 13 yılın en düşük seviyesine indi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2020 yılına ilişkin büyüme verilerini yayımladı. TÜİK'e göre ekonomi 2020'de yüzde 1,8 büyüme kaydetti. Hanehalkı tüketiminin yüzde 2,9 artması, kamu harcamalarının yüzde 2,2, yatırımların da yüzde 6,5 artması büyümeyi pozitif etkilerken, ihracatın yüzde 15,4 azalırken, ithalatın yüzde 7,4 artması büyümeyi negatif etkiledi.

İstihdamın daraldığı işsizliğin arttığı bu dönemde meydana gelen büyüme, kredi pompalarıyla tüketimin artırılması sonucu gerçekleşti. İktidar koronavirüs önlemleri kapsamında alınan kararlarla gelirsiz ve işsiz kalan milyonlarca kişiye destek olarak düşük faizli kredi paketleri açıklamıştı. Ekonomi yönetiminin değişmesinden sonra ise faizler hızla yükseldi. Ancak Merkez Bankası'nın verilerine göre geçen yıl toplam kredi hacmi yüzde 32,9 genişledi. 2020'nin ocak ayı ile aralık ayı arasında kredi hacmi 845,3 milyar lira artarak 3,4 trilyon liraya çıktı. En büyük kredi genişlemesi ise normalleşmenin başladığı yaz aylarında gerçekleşti.

13 Yıl Geriye Gittik

2020 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 60 bin 537 TL, dolar cinsinden ise 8 bin 599 olarak hesaplandı. Kişi başına düşen gelir dolar cinsinden son 7 yıldır düşüyor. Açıklanan son veri ile 2007 yılının da gerisine indi. Ancak bu bile gerçeği tam olarak yansıtmıyor. Zira GSYH hesabında 2005 ve 2015'te yapılan revizyonlar sayesinde kişi başına gelir kâğıt üzerinde büyütüldü. Böylece AKP dönemi milli gelir verileri önceki dönemlerden çok daha büyük görüldü.

Büyüme sırrı Baz etkisi

AKP sözcüleri tüm dünyanın küçüldüğü 2020'de Türkiye'nin büyümesini ekonomik bir mucize gibi sunmaya çalışırken, verilerin detaylarındaki gerçekleri halktan gizliyor. Cumhurbaşkanı'nın ekonomi başdanışmanı Cemil

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ertem bir adım ileri giderek büyümenin Berat Albayrak'ın başarısı olduğunu sosyal medyadan şu şekilde duyurdu; "Türkiye pandemi döneminde pozitif büyüme sağlayan ender ülkelerden oldu. 2020'de yüzde 1,8 büyümek, hele yatırımları yüzde 6,5 artırarak, her babayığidin harcı değildir. Bu başarı Berat Albayrak dönemine aittir şüphesiz. Türkiye, önündeki engellere rağmen bu yıl da büyüyecek!"

Benzer açıklamalar tüm AKP'lilerden gelirken büyümenin arkasında yatan baz etkisi unutuldu. 2019'da tüm dünya büyürken Türkiye yerinde saymış ve yıllık yüzde 0,9 büyümüşü. Eğer Türkiye 2019'da normal hızında yani öngörülen yekilde büyüseydi, geçen yıl salgın nedeniyle küçülen dünya ekonomileri gibi küçülmüş olacaktı.

Kalitesiz, Sözde Rakam

Büyüme rakamlarını değerlendiren İktisatçı Mustafa Sönmez, kalitesiz büyüme yorumunu yaparak şu ifadeleri kullandı:

Yüzde 2 bekliyordum, yüzde 1,8 geldi 2020 büyümesi. Ucuz faiz, ucuza satılmış TCMB dövizini tüketimi kamçılıyıp ancak bu kadar büyüme sağladılar. Ön yüzü parlak arkası karanlık bir büyümedir. Ağır kırılmalıklar taşıdı 2021'e. Madalyonun bir yüzü yüzde 1,8 büyüme. Arka yüzü ise karanlık. Yüzde 15 enflasyon, yüzde 24 dolar fiyat artışı, 37 milyar dolar cari açık, yüzde 30 gerçek işsizlik, 10 milyon işsiz, yüzde 40 kredi borçlanması. Kalitesiz, astarı yüzünden pahalı sözde büyümedir."

ATATÜRK'ÜN KURDUĞU SÜMER HOLDİNG'İN ÜÇ ARAZİSİ DAHA SATILDI

1933 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün imzasıyla kurulan ve Cumhuriyet tarihinin en önemli kurumları arasında yer alan Sümer Holding'in Urfa'daki üç arazisi daha satıldı. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, toplam büyüklüğü 16 bin metrekareyi geçen üç arazinin 13 milyon 420 bin TL'ye satıldığı açıklandı.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Cumhuriyet tarihinin en önemli kurumları arasında yer alan ve son yıllarda da varlıkları birer birer satılan Sümer Holding A. Ş. adına kayıtlı Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesindeki üç taşınmazın daha satışına onay verdi. Toplam büyüklüğü 16 bin metrekareyi geçen üç arazinin 13 milyon 420 bin TL'ye satıldığı açıklandı.

Toplam 16 Bin Metrekare

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın arazilerin satışına ilişkin kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, Sümer Holding A.Ş. adına kayıtlı, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesine bağlı Mehmetçik Mahallesi'ndeki 7 bin 355,34 metrekare yüzölçümlü taşınmazın, özelleştirme ihalesinde 6 milyon 380 bin lira bedelle en yüksek teklifi veren Mehmet Emin Arslan'a satışı onaylandı.

Şirketin aynı mahallede bulunan 5 bin 795,44 metrekare yüzölçümlü taşınmazının yapılan ihalede 4 milyon 401 bin lirayla en yüksek teklifi veren Enver Karakeçili'ye, 2 bin 879,78 metrekare yüzölçümlü taşınmazının ise 2 milyon 640 bin lirayla yine en yüksek teklifi sunan Asia Otomotiv Yedek Parça Ltd. Şti.'ye satılması kararlaştırıldı.

Sümer Holding

3 Haziran 1933 tarih ve 2262 sayılı Kanun ile 11 Temmuz 1933 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk tarafından "Sümerbank" adı verilerek kuruldu. 17 Haziran 1938 tarihinde 3460 sayılı kanunla Kamu İktisadi Devlet Teşekkülü (KİT) haline getirildi.

Sümerbank'ın; KİT'lerin Özelleştirilmesi Hakkındaki Kanun çerçevesinde Bakanlar Kurulu'nun 11 Eylül 1987 tarih ve 12184 sayılı kararı gereğince özelleştirilmesine karar verildi. 8 Aralık 1987'de Sümerbank Holding A.Ş. olarak yeniden yapılandırılan kuruluşun, Yüksek Planlama Kurulu'nun 16 Temmuz 1993 tarihli kararı ile bünyesindeki bankacılık biriminin ayrılmasına ve unvanının da Sümer Holding A.Ş. olarak değiştirilmesine karar verildi.

2003-2016 yılları arasında 11 işletme satılarak, 10 işletme devredilerek, 1 işletme kapatılmak suretiyle toplam 21 işletme, 16 Mağaza, 11 Bölge Müdürlüğü, 15 İştirak, 304 Bayi, 7 adet Tedarik ve Dağıtım Depo Müdürlüğü ve 7 adet Bölge Şefliği özelleştirildi.

Holding'in özelleştirme işlemlerine hala devam ediliyor.

'SEN GİT, BAKANIN GELSİN' DÖNEMİ

Kreditörler, müdürlüklerin garantisini kabul etmedi

Geçen yıl 15 Mart'tan sonra ihalesi yapılan kamu özel iş birliği projelerinin kredilerine Karayolları'nın verdiği garanti, yurtdışındaki finans şirketleri tarafından yeterli görülmedi. Bakanlık garantisi veren teklifi Meclis'te.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye'nin pandemi sürecinde G20 ülkeleri içinde büyüyen iki ülkeden biri olduğu açıklamalarına karşın dikkat çekici bir gelişme yaşandı. Yurtdışındaki kreditorlerin ülkenin dev bütçeli Karayolları Genel Müdürlüğü ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün garantörlüğünü kabul etmediği ortaya çıktı. Kredi kuruluşları, garantili köprü, havalimanı ve otoyol projelerine imza atan genel müdürlüklerin harcama ve gelirlerinin yükümlülüklerini karşılamaını engelleyeceği gerekçesiyle bakanlık garantisi istedi.

AKP Milletvekili Ahmet Kılıç ve arkadaşlarının imzasını taşıyan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Meclis Başkanlığı'na sunuldu. 12 maddelik torba teklifin bir maddesi, yurtdışındaki kreditorlerin ülkeye bakışını ortaya koyan bir düzenlemeyi içeriyor. Teklife göre, 'yap-işlet-devret' projelerini kredilendirecek yabancı kreditorler, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın özel bütçeli Karayolları Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü gibi idarelerinin teminatlarını yeterli bulmadı.

Meclis'e sunulan teklifle 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna geçici bir madde ekleniyor. Buna göre, geçen yıl 15 Mart'tan sonra ihalesi yapılan ancak henüz uygulama sözleşmesi imzalanmayan, yurtdışından finanse edilmesi planlanan projeler kapsamında bakanlığa bağlı özel bütçeli kamu idarelerinin imzalayacakları borç üstlenim anlaşmalarına bakanlık taraf olabilecek.

Gelir Gideri Karşılıyor

Maddenin gerekçesinde, ülkenin en büyük bütçeli ve garantili otoyol, köprü ve havalimanı gibi dev projelere imza atan genel müdürlüklerine ilişkin finans kuruluşlarının değerlendirmesini gösteren şu ifadeler yer aldı:

"Covid-19 salgınının ilk kez 11 Mart 2020 tarihinde ülkemizde görülmeye başlaması ile birlikte salgınla mücadele kapsamında pek çok idari tedbir alınmıştır. Bu tedbirler ve küresel olarak içinde bulunulan finansal koşullar dolayısıyla ihale kararı alınarak ihalesi yapılmış ancak henüz uygulama sözleşmeleri imzalanmamış YİD projelerinin finansman temini aşamasında aksaklıkların meydana geldiği, özel sektörün finansman temin ederken zorlandığı görülmektedir. Bu durumda, içinde bulunulan mücbir sebep dolayısıyla yabancı kreditorlerin özel bütçeli idarelerin harcama ve gelirlerinin birbirini karşılayamayacağı ve idarenin yükümlüklerini ifa etmekte yetersiz kalabileceği konusunda tereddüt yaşandığı görülmüştür."

15 Mart Sonrası Üç Büyük İhale

15 Mart sonrası Ulaştırma Bakanlığı'nın özel bütçeli genel müdürlükleri üç büyük ihaleye imza attı:

1 1986'dan bu yana gündemde olan, yapımına ise bir türlü başlanamayan Aydın-Denizli otoyol ihalesiyle ilgili süreç tamamlandı. 9 kez ertelenen ihaleyi, eski AKP vekili Nezir Nasıroğlu'nun kuzenlerine ait Fernas adlı şirket aldı.

2 8 milyar TL'lik Kuzey Marmara Otoyolu'nun "Nakkaş-Başakşehir kesimi"nin ihalesi de başta Cumhurbaşkanlığı Sarayı olmak üzere kamu ihalelerinin gözde isimlerinden Rönesans Grup'ta kaldı.

3 Çukurova Havalimanı ihalesi 297 milyon avroya Favori İşletmecilik/YAKO TEKSTİL Sanayi A.Ş. ortak girişimi aldı. Şirketlerin grup başkanı AKP'nin Çerkezköy Belediye Başkan Adayı olan Süleyman Kozuva.

KITLIK KAPIDA

Küresel gıda fiyatları bir ayda yüzde 4,3 arttı: Kitlik kapıyı çaldı

Dünya gıda fiyatlarını konuşurken Türkiye adeta kısır tartışmalarla sürükleniyor. FAO gıda fiyat endeksi sadece ocak ayındaki 30 günde yüzde 4,3 oranında arttı. Gıda fiyatlarındaki artış 8 aydır aralıksız devam ediyor. ZMO İstanbul Şube Başkanı Murat Kapıkıran yayımladığı raporla sorunun detaylarını açıkladı.

Tarım krizi yalnızca Türkiye'de değil, tüm dünyada derinleşiyor. Buna karşılık Türkiye, siyasi iktidarın yönlendirmesiyle kısır tartışmalarla vakit kaybediyor. Halbuki dünyanın gündeminde öncelik giderek tarıma yoğunlaşmış durumda. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'ye bağlı Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Murat Kapıkıran imzasıyla yayımlanan raporda da bu duruma vurgu yapılıyor ve 2021'de kitlik tehdidinin daha fazla insanı etkileyeceğinin altı çiziliyor. Dünya tarımı bir avuç şirketin tekeline girerek küçük çiftçiliğin tasfiye edilmesi krizin boyutlarını artırırken, 2020 yılı pandemi destekleriyle bir biçimde atlattı. Ancak 2021 için durum daha karamsar. Kapıkıran'ın raporunun da bu tehlikeye işaret eden bir başlığı var; "Dünya ve Türkiye'de tarım ürünleri fiyat artışı ve açlık krizi beklentisi."

Aylık Yüzde 4,3'lük Rekor Artış

Geçmiş yıllarda da tarım ürünlerinde konjonktürel veya mevsimsel fiyat artışları gözlemlense de, bu seferki artış hem nicelik hem de nitelik olarak daha farklı. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) gıda fiyat

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

endeksi sadece ocak ayında yani 30 günde yüzde 4,3 artış gösterdi. Fiyatlardaki yukarı yönlü hareket 8 aydır kesintisiz devam ediyor. Ocak ayındaki fiyat artışı ise 2014 Temmuz ayından bu yana görülen en ciddi artış. Gıdadaki alt kalemler incelendiğinde ise tablo daha trajik bir hal alıyor. Örneğin FAO'nun hububat fiyat endeksi yine sadece ocak ayında yüzde 7,1'lik artış yaşadı. Son sekiz aydır artışta olan endeks esas olarak hurma, soya ve ayçiçek yağı fiyat artışlarından kaynaklandı. FAO Şeker fiyat endeksi; Ocak ayında Aralık 2020'ye göre yüzde 8,1 yükseldi ve Mayıs 2017'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.

İki Neden İklim Krizi ve Pandemi

FAO; küresel gıda fiyatları artışının iki ana nedenden kaynaklandığını ifade ediyor. İlk sebep; küresel ısınmayla birlikte insan faaliyetleri sonucu oluşan iklim değişikliği nedeniyle yaşanan kuraklık. İkinci ana neden ise; Koronavirüs. Çünkü pandemi ile birlikte; üretim süreçleri, tarımsal iş gücü serbest dolaşımı, sekteye uğrayan lojistik ağı ülkelerin giderek artan kendine yeterlilik kaygısı fiyatları da yukarı yönlü hareket ettiriyor.

Dünya'da gıda bu yönde, yetkililerden tedirginliği artıran açıklamalar da geliyor. Dünya Gıda Programı'nın (WFP) icra direktörü ve aynı zamanda Nobel Barış Ödülü sahibi David Beasley, 2021'in 2020'den daha kötü olacağı uyarısını yaparak "2021'de korkunç boyutta kıtlık olacak" diyor ve Dünya liderleri para ve teşvik paketleri sağladıkları için kıtlık salgınına 2020'de engelleyebildiklerini ancak salgın nedeniyle özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerin ekonomilerinin kötüye gittiğini vurguluyor.

Fiyatlar Dolar Bazında Artıyor

Dünya bunu konuşurken Türkiye'de, siyasal iktidar ve onun kontrolündeki medya eliyle kısır tartışmalarla oyalanıyor. Tarımda ithalatçı konuma gerileyen Türkiye, küresel gıda fiyatlarından çok daha fazla etkileniyor. Bunun en açık örneği de ayçiçeği fiyatları. FAO verilerine göre hububat fiyatlarının yukarı yönlü hareketinin en önemli nedeni Ayçiçeği fiyatlarındaki artış. Aynı dönemde Türkiye'de de dış ticarete bağımlı olarak ayçiçeği fiyatlarında artış yaşanıyor. Üstelik küresel gıda fiyatları dolar karşısında artıyor. Dolar'ın da Türk Lirası karşısında güçlendiği düşünülürse Türkiye, gıda sorununu katmerli yaşıyor.

TARIMI PLASTİĞE TERK ETMEYECEĞİZ

Tekirdağ'da tarım arazisine kurulmak istenen OSB'nin halkın katılım toplantısına bölge halkının tepkisi damga vurdu. Toplantıyı yaptırmayan yurttaşlar, projenin tarıma vereceği zarara dikkat çekti.

Tarımsal sit alanına S.S. PAKOP Plastik Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi planlanan Plastikçiler OSB Yatırım Projesi'ne tepkiler sürüyor. Çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci kapsamında yapılması planlanan halkın katılım toplantısına (HKT) yurttaşların protestosu damga vurdu. Tepkiler sonrası şirket ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri toplantıyı terk etmek zorunda kaldı. Tekirdağ Ergene'de tarım arazisi üzerine yapılması planlanan organize sanayi bölgesi projesine ilişkin halkın katılım toplantısı yurttaşların itirazları sonucu yapılamadı. Geçtiğimiz hafta projenin imar planlarına, mevzuata ve hukuka aykırı olduğunu belirten yurttaşlar itiraz dilekçesi vermişti.

Planlara Aykırı

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Tekirdağ Şube Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Cemal Polat, "Planlanan proje Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu gereği mutlak korunması gereken 1. sınıf tarım arazisidir" dedi. Projenin planlara aykırı olduğuna dikkat çeken Polat şu ifadeleri kullandı: "1/25.000 ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzen Plan Hükümleri'nde planlama alanı sınırı dahilinde çevresel kirlenme potansiyeli yüksek olan veya çevresel tahribe neden olan sanayi türleri ve kullanımları yer almayacaktır, hükmü yer almaktadır. OSB girişimi bu hükme de aykırıdır."

Trakya Platformu Yürütme Kurulu Üyesi Murat Sevgi, "Bölgedeki sivil toplum kuruluşları, çevre örgütleri, meslek odaları ve muhtarların itirazları sonucu toplantı yapılamadı" dedi.

Verimli Tarım Arazileri

Projenin yapılmak istendiği alanın Trakya'nın en verimli arazileri olduğuna dikkat çeken Sevgi, "2 milyon 800 bin metrekareye yakın tarım alanının yok edilmesini istemiyoruz. Ayrıca o bölgede alanların tarım dışı kullanımının yasak olduğuna dair birçok karar mevcut. Tarım topraklarının pandemi süreci sonrasında daha da stratejik bir değer kazandığı ortadayken böyle bir tarım dışı uygulamanın gıda güvenliği açısından da yaratacağı problemler ortadadır" diye konuştu.

İTHAL ETTİĞİMİZ HER TARIM ÜRÜNÜNÜ İHRAÇ MI EDİYORUZ?

Türkiye’de tarımın sorunları konuşulduğunda, ana başlıklardan biri de, tarım ürünlerindeki ithalat oluyor. Muhalefet konuyu gündeme taşıdıkça iktidardan aynı savunma geliyor; “ithalattaki artışa değil, ihracattaki artışa bakın, tarım ürünlerini ihraç etmek için ithal ediyoruz”. Peki bu iddia ne kadar doğru? Eğer doğruysa ülkenin tarım ihracatının, tarım ithalatından daha hızlı artması, böylece tarımda dış açığın kapanması hatta eski günlerdeki gibi dış fazla verilmesi lazım. Bu nedenle tarımdaki dışa bağımlılığa sadece ithalata değil ihracata da bakarak mercek tuttuk. Bugünkü verileri geçmişle kıyasladık.

2002’de Tarımda Dış Fazla Verilmişti

2002 verilerine göre 1 milyar 702 milyon dolarlık tarım ithalatına karşılık, 1 milyar 754 milyon dolarlık tarım ihracatı bulunuyordu. O yıl için tarımda dış ticaret dengesi 51 milyon dolar fazla vermişti. Tarımın piyasalaşması, küçük çiftçiliğin tasfiye edilmesiyle birlikte Türkiye gıda tekelleri için açık pazara dönüştü. Stoklanabilir olan pamuk, şeker, buğday gibi ürünlerin üretimi azalırken, stoklanamayan yaş meyve sebze ihracata dayalı üretim arttı.

2006’dan Beri İthalat İhracattan Fazla

Tarımda son dış fazla verilen yıl 2006 oldu. O yıl için 2 milyar 902 milyon dolarlık tarım ithalatına karşılık 3 milyar 480 milyon dolarlık tarım ihracatı gerçekleştirilerek tarımda 578 milyon dolarlık dış fazla verildi. Ancak 2006’dan bu yana Türkiye tarımda hiçbir yıl dış fazla veremediği gibi dış açığı da arttı.

Öyle ki, 2019’a gelindiğinde tarımdaki dış açık rekor kırmış durumda. İhracatın arttığı doğru, ancak ithalatın ihracattan daha hızlı artması gıdada dışa bağımlılığı artırıyor. 2019 yılında 9 milyar 466 milyon dolarlık rekor düzeydeki tarım ithalatına karşılık tarım ihracatı ancak 5 milyar 515 milyon dolar olabildi. 2019 itibariyle tarımda dış açık 3 milyar 950 milyon dolarla rekor kırmış durumda.

TÜM SANATÇILAR İÇİN SOSYAL GÜVENCE SAĞLANACAK

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, pandemi döneminde sanatçıların ve sanat emekçilerinin yaşadıkları sorunların artarak devam ettiğini belirterek, “Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatçıları görmezden gelmeye devam ederken, marttan beri çalışmayan sanatçılar her geçen gün daha büyük bir yoksulluğa itiliyor. CHP olarak tüm sanatçılara sosyal güvence sağlayacak hazırlıklarımızı tamamladık” dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi sanatçıların ve sanat emekçilerin yaşadıkları sorunların araştırılması için Meclis’e verdiği meclis araştırma önergesi ile pandemi döneminde sanatçıların yaşadıkları sorunlara ışık tuttu.

CHP’li Akkuş İlgezdi kültür ve sanat dünyasının pandemi döneminde derin bir krizin içinde olduğunu ifade ederek, “Faaliyetleri duran tiyatrolar, sinemalar, konserler, sergiler, gösteri merkezleri nedeniyle binlerce sanatçı ve sanat emekçisi büyük bir yoklukla karşı karşıya kalmıştır. Geçim sıkıntısı nedeniyle intihar eden sanatçılar durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır” dedi.

Verilen desteklerin yetersizliğini aktaran Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, “Dünyada gelişmiş ülkeler kültür ve sanat dünyasının salgından etkilenmesini önlemek ve faaliyetin devam etmesini sağlamak için destek paketlerini devreye sokarken Türkiye’de sanatçılar için komik denebilecek desteklerle süreç yönetilmeye çalışıldı” dedi.

Gamze Akkuş İlgezdi, “Bakanlığın yaşananlara seyirci kaldığının en basit örneği, tiyatro destekleri için ‘SGK ve vergi borcu yoktur’ yazısı istemesidir. Bu nedenle tiyatroların bir çoğu desteğe başvuru bile yapamamıştır” dedi.

Günlük çalışan sokak ve düğün müzisyenlerinin pandemideki en dezavantajlı grup olduğunun altını çizen Akkuş İlgezdi, “Sosyal güvenceleri olmayan, kayıt dışı çalıştırılan müzisyenlerimiz marttan beri ya işsizler, ya anatları dışında işler yapmak zorunda kalıyorlar, ya da müzik aletlerini satıyorlar. En acısı intihar eden müzisyenler” açıklamasında bulundu.

CHP Ne yapacak?

CHP’li Gamze Akkuş İlgezdi, “Sorunların uzayıp gittiği sanat camiası için daha pandeminin başında en az 320 milyon liralık bir önerimiz oldu. Özel kopyalama harcı yüzde 100 sanatçıların hakkı olan bir fon. Bakanlık yıllardır bu paraya birçok farklı alanda kullanıyordu. 2017 yılında bu fonun büyüklüğü 320 milyon lira. Şuan bu fonda çok daha fazla miktar bulunuyor ama açıklanmıyor. Bu fonu sahibi olan sanatçılar için kullanın dedik kabul etmedi bakanlık. CHP bu fonun tamamını sanatçılar için kullanacak” dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Günlük çalışan sokak ve düğün müzisyenleri başta olmak üzere tüm sanatçılar için sosyal güvence sağlayacak yasa teklifi hazırladıklarını ifade eden Gamze Akkuş İlgezdi, "Tüm sanatçıların kolayca sosyal güvenlik sistemine gireceği, emeklilik hakkını elde edeceği, hastanelerden yararlanacağı bir teklif oluşturduk. Sosyal güvence sonrası işsiz kalan sanatçıların işsizlik fonundan da yararlanması sağlanacak" diye konuştu.

CHP'li Akkuş İlgezdi, tiyatro desteklerine başvuracak tiyatrolar için vergi/ sgk borcu yoktur yazısı da istenmeyeceğini açıkladı.

Sanatçıların emekli olabilmeleri için geçmişe yönelik borçlanma taleplerinin de karşılanması için yasa teklifi hazırladıklarını kaydeden Gamze Akkuş İlgezdi, "Sanatçıların erken emeklilik ve yıpranma hakları da CHP tarafından güvence altına alınacaktır" dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Akkuş İlgezdi, "CHP olarak hazırladığımız kanun teklifinin gündeme alınarak zaman yitirmeden genel kurula getirilmesini talep ediyoruz. Yüzbinlerce sanatçı mağdur ama bakmakla yükümlü oldukları aileleri de düşünürsek bu sayı çok daha vahim boyutlara ulaşıyor. Kanaatimizce hazırladığımız bu yasa teklifi saray kabinesi için de bir samimiyet testi olacaktır. Ya bu testten geçecekler ya da sanatçıları ve emekçileri mağdur etmeye devam ederek tarihin karanlık sayfasındaki yerlerini alacaklar" diye konuştu.

İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI YARATTIKLARI TÜRKİYE'NİN İTİRAFNAMESİDİR.

En son söyleyeceğimizi başta söyleyelim, insan hakları eylem planı açıklamasında dağ fare doğurdu, AKP AKP'ye muhalif oldu!

Bu anlayış hak hukuk adalet duygusundan yoksun zihniyetin yansımasıdır.

Hak hukuk ve adalet anlayışından fersah fersah uzak tek adamın bu tutum ve tavır göstermektedir ki, açıklanan insan hakları eylem planı, geçmişte olduğu gibi bugün ve bugünden sonra uygulanmayacaktır. Hak ve hukuka saygısı olmayan bu zihniyetin açıkladığı insan hakları eylem planı göstermeliktir, kandırmacıdır.

Artık herkesçe malum olduğu üzere saray iktidarı eriyor, tükeniyor, bu tükenişi durmak için çırpınıyor, gündemi değiştirme çabaları... ama nafîle...

Açıklanan eylem planı, bu çırpınışın, yarattıkları Türkiye'nin itirafnamesidir.

Bu belgeyi özeleştirilme belgesi olarak kabul ederiz; ancak insan hakları ve özgürlükler adına daha fazlası olduğunu söylemeyi zul sayarız.

7 yıl önce açıkladıkları eylem planının sunuş yazısında bir hedefleri vardı: AİHM'deki ihlal kararlarını azaltmak... peki öyle mi oldu?

O zamanlar AİHM'de Türkiye aleyhine açılan ve derdest olan dava oranı %11,3 iken bu oran 2020 verilerine göre %18 çıktı

O zamanlar Rusya, İtalya, Ukrayna ve Sırbistan'dan sonra 5. sırada olan Türkiye bugün Rusya'dan sonra 2. sırada 2005 yılında 55 bin insan cezaevindeydi 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla bu sayı 271 bine çıktı.

İşte bu verilerde de görüldüğü üzere Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı eylem planı bir masaldır. Artık anlatacak hikayesi kalmayan sarayın tek adamı, milleti masal anlatarak oyalamaya çalışıyor.

İnsan haklarına dayalı yaşam, insan onuruna saygı gibi cümleler ile iç ve dış kamuoyunda, çürümüş itibarlarını makyaj ile kapatmaya, 2 yıl gibi sürede çöken, milletin bir an önce kurtulmak istediği tek adam yönetimini aklamaya, paklamaya çalışıyor. Ancak ikisini de beceremiyor. 19 yılda yok ettikleri ne varsa onu insan hakları eylem planı ile yapacağını taahhüt ediyor ama milletin bu masallara artık karnı tok.

Açıklanan eylem planı Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler nezdinde taraf olduğumuz yerine getirmekle yükümlü olduğumuz haklardır. Fazlası değildir yeni bir şey yoktur.

Gösterişli şovlarla ekonomik buhrana dışarıdan para bulma çabasıdır tabii dışarıdakileri kandırabilirse. ...

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi insan hakları eylem planının uygulanmasını ve raporlanmasını desteklemek için 18 ay önce 1.200.000 avroluk bir destek açıkladı, tabii söz konusu para olunca saray iktidarı bu fırsatı kaçırmadı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Masal Dinledik

1.2 milyon avroyu aldı. çürüyen itibarlarını makyajlamak, iktidarda tutunabilmek için kullandı. Proje süresi 1 mart 2021 tarihinde bitti. Apar topar 2 mart günü zaten Anayasada ve imzalanan uluslararası sözleşmelerde varolan temel hak ve hürriyetleri sıralayıp millete masal anlattı. Yani hep birlikte dün 1.2 milyon avroluk bir masal dinledik.

Öyle bir masal ki;

Sanki; gözü altında kaybedilmeler yokmuş gibi,

Sanki AİHM ve AYM kararları uygulanıyor ve Demirtaş, Kavala başta olmak üzere hukuksuzca tutuklananlar bu mahkeme kararları gereği yerine getirilmiş ve tahliye edilmişler gibi

Sanki İstanbul il başkanımız 7 yıl önce attığı twitler gereği seyyar giyotin mahkemelerinde cezalandırılmamış, Aydın il kadın kolları başkanımız dünyada kadın direnişinin simgesi olan lastesis eyleminden dolayı yargılanmamış gibi

Sanki; Boğaziçi Üniversitesi'nde kayyum rektör istemeyen, aşağı bakmayacağız diyen öğrenciler hukuksuzca şafak vakti gözaltına alınmamış, işkence görmemiş gibi

Sanki; eril hukuk düzeninden ve cezasızlıktan güç alan erkek failer tarafından kadınlar öldürülmeye devam etmiyormuş, saray da buna seyirci kalmıyormuş gibi

Sanki; 7 yıl önce attığı tweet nedeniyle halkın haber alma özgürlüğünü görev sayan ve bu nedenle gerçekleri yazan gazeteciler yargılanmıyormuş, tutuklu gazeteci sayısında dünya rekoru kırılmamış gibi

Sanki; ülkede iş cinayetleri yaşanmıyor, pandemide işçisi, çiftçisi, esnafı bir insan hakları ihlali olan yoksulluk altında kıvrılmıyormuş gibi

Sanki, insan hakları örgütlerinin talepleri dikkate alınıyor, hak temelli gazetecilik yapanlara yeşil kod adlı ölüm ve tehdit mesajları gönderilmeyormuş gibi

Sanki; gençlerimiz iş aramaktan umudunu kestiği için, intihar etmiyor, ekonomik buhran ve işsizlik nedeniyle yaşam hakkı ellerinden alınmıyormuş gibi

Sanki; ülkede hukuk işliyor, seçilmişleri hukuksuzca görevden alıp yerine kendi memurlarını kayyum atamıyormuş gibi

Sanki; liyakatsızlık, uzun tutukluluk süreleri, hak gaspları yaşanmıyormuş gibi

Sanki, 19 yıldır tek başına iktidarda olan AKP tüm yaşanan ihlallere kendisi sebep olmamış gibi

Sanki kaşının altında kirpiğin, kirpiğinin üstünde kaşın var diyen herkesi cumhurbaşkanlığına hakaret suçundan derdest edip, bu suçtan açılan davalarda rekor kırılmamış gibi,

Sanki AYM tarafından ihraçları hak ihlalidir kararı verilen barış akademisyenleri görevlerine iade edilmiş, yıllardır OHAL komisyonu kapılarında bekletilmiyorlarmış gibi,

Sanki haklarında hiçbir soruşturma olmayan, beraat eden, takipsizlik kararı verilen KHK mağdurları bu ülkede yokmuş gibi,

Sayın Erdoğan dün elinize yazılıp verilen ve prompterden okuduklarınız Türkiye Cumhuriyetinin imzaladığı, onayladığı uluslararası sözleşmelerde zaten var,

Dün anlattıklarınız anayasamızda zaten var.

Siz uygulamiyorsunuz...

Sayın Erdoğan yoksa saraya muhalif olanları insan olarak kabul etmiyor musunuz? 19 yıldır aklınız nerdeydi? 19 yıldır elinizi bağlayan mı vardı?

1.2 milyon avro alıp ekran karşısına çıkıp millete, hakları gasp edilenlere masal anlatmayı bırakın.

Mevcut yasaların gereğini yerine getirin, yasaları uygulayın yeter...

Ya da artık gölge etmeyin, sandığı getirin başka ihsan istemiyor bu millet sizden.

İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI MI?

Şenal Sarıhan

İktidarın bir süredir sözünü ettiği ‘İnsan Hakları Eylem Planı’ ilginç bir günde açıklandı. Aynı gün, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Bürosu, Ankara Cumhuriyet Savcılığı’ndan 108 sanıklı Kobani Davası’nın iddianamesi ve HDP’li milletvekilleri hakkında hazırlanmış olan fezlekelerin örneğini istiyordu. Meclis’in gündeminde ise insan hakları aktivisti Gergeroğlu hakkında kesinleşmiş mahkûmiyet hükmü nedeni ile milletvekilliğinin düşürülmesi ve fezlekeler nedeni ile dokunulmazlık tartışmaları gündemdedi. Meclis dışında sıradan yurttaşlar da, KHK’ler, güvenlik soruşturmaları ve Cumhurbaşkanı’na hakaret ya da benzeri ifade özgürlüğünü ihlal eden davalarla uğraşmakta idiler. Nereye dönseniz hak ihlali ile karşılaştığınız bir ortamda, İnsan Hakları Eylem Planı açıklanınca aklıma şu soru geldi: “İhlallerin kaynağı kim? Bu halka ve dış uluslara sunulan gerçekten bir insan hakları eylem planı mıdır ya da göstermelik bir “eylem” planı mı?

Tüm demokratik hakların, özellikle de ifade özgürlüğünün nerede ise yok edildiği, düşünen, eleştiren, protesto hakkını kullanan herkesin teröristlikle ve ceza tehdidi ile yazmaktan ve konuşmaktan korkar hale geldiği bir ortamda değil miydik? Meclis’te yer alan bir parti, kendisi gibi seçilmiş bir başka partinin kapatılması için söylemler çekerken ve milletvekillerine “sus” getirmek için dokunulmazlık kurumuna “dokunulmaya” hazırlanırken “İnsan Hakları Eylem Planı” açıklaması nasıl bir işti? Parlamentoyu oluşturan milletvekillerinin aynı koltukları paylaştıkları milletvekillerini “dokunulmazlık zırhından” soyundurmaya çalışması, kendi ayaklarına taş düşürmek değilse neydi?

Dokunulmazlık, halk adına vekile verilmiş bir korunaktır. Onun vekilliği süresince halkın bağlanmaz dili olmasının aracıdır. “Yasama dokunulmazlığı” ülkeye ve halka ilişkin tüm sorunların Meclis’te ifade edilebilmesine olanak verir. Vekili, yargılanma kaygısından kurtarır. Anayasa’nın 83. Maddesi; “TBMM üyeleri meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden o oturumdaki Başkanlık Divanı’nın teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar” diyerek bu hakkı güvence altına alır.

Aynı maddede “Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclis’in kararı olmadıkça tutulamayacağı, sorguya çekilemeyeceği ve yargılanamayacağı hükmü yer alır.” İlgili madde de “Vekil seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesinin, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılacağı. tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma Meclis’in yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlı olduğu” belirtilir.

Anımsayacaksınız, birkaç yıl önce “dokunulmazlık konusu yine gündeme gelmiş ve HDP’li vekillerle sınırlı olan bu süreçte, partiler nerede ise oy birliği ile dokunulmazlıkların kaldırılmasına oy kullanmışlardı. Dokunulmazlıkların kaldırılması için oy kullananlar, bir grup vekilin, bunun büyük bir hata olduğu yolundaki uyarılarını değerlendirmemiş “ vekillerin veremeyeceği hesap olmadığı” gerekçesine sarılmışlardı. Oysa sorun kişisel “hesap verme” sorunu değil, kaygısız, korkusuz halkı temsil etme sorunuydu. Ayrıca, yasama dokunulmazlığı, halk iradesinin üstünlüğüne verilen değeri ifade ediyordu. Bu kez CHP, Enis Berberoğlu deneyiminden de yola çıkarak bu konuda ilkesel bir tutum alacağını açıkladı. İyi Parti ise, fezlekelerin içeriğine bakacağını söylüyor. Yani, dokunulmazlık konusunda ilkesel bir tutumu yok. Anayasa’nın güvence altına aldığı bir hak olarak bakmıyor. Suç iddiasının içeriğine bakacak ve kendini yargı yerine de koyarak tutum alacak. Oysa yasama dokunulmazlığı, halk iradesi ile seçilmiş bir milletvekili için yargı kararının da üstünde bir koruma olanağı sağlıyor. İki muhalif partinin Meclis’teki tutumları, milletvekillerinin kendi haklarının korunması yönünden özel bir önem taşıyor. Her ne kadar Anayasa’nın 83. maddesinin 5. fıkrasında” siyasi parti gruplarınca, bu konu ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz” diyorsa da pratikte böyle olmadığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Kendi haklarını koruma konusunda amasız fakatsız hak temelli bir anlayışa ihtiyaç vardır. Gerek Anayasa’da gerekse ulusal üstü tüm insan hakları belgelerinde güvence altına alınmış olan siyasi haklar, siyasi çekişmelere kurban edilmeden herkes için eşit kullanılabilir ve uygulanabilir olmalıdır. Yoksa iktidarın İnsan Hakları Eylem Planı, milletvekillerinin yasal haklarının dahi korunamadığı bir ülkede makyaj olmaktan ileri gidemeyecektir.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNDEN NEFRET SÖYLEMİNE

2021 yılı Saray Rejiminin hak alanlarından en yoğun olarak ifade özgürlüğüne saldırısı ile başladı. Ocak ve şubat aylarında şiddeti artan oranda ifade özgürlüğüne müdahaleler devam etmektedir.

İfade özgürlüğü Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10. maddesinde Anayasamızın ise 25 ve devamındaki maddelerde düzenlenmektedir. AİHS’nin 10. Maddesinin birinci fıkrası ifade özgürlüğününün **fikir sahibi olma** özgürlüğü, **bilgi ve fikir alma** özgürlüğü, **bilgi ve fikir verme** özgürlüğü olarak betimlenen üç bileşenini

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

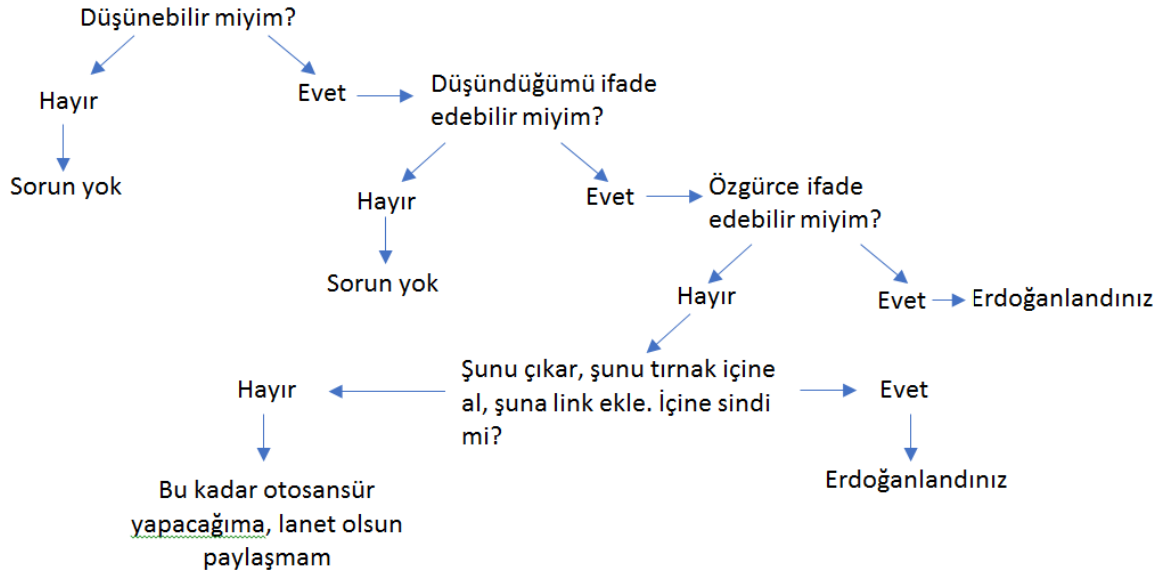
içermektedir. İfade özgürlüğü geniş anlamda düşünce özgürlüğü, dini inanç ve kanaat özgürlüğü, basın özgürlüğü, siyasi ifade özgürlüğü, toplantı ve yürüyüş özgürlüğü gibi temelinde düşünce açıklamasının olduğu haklarla ilişkilidir.

Anayasanın ise 25. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğü düşünce ve kanaatlerin açıklanması kadar açıklanmaması hakkını da güvenceye alır. Maddenin devamında ise anayasa koyucu düşüncenin söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkını, resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini, bilim ve sanat özgürlüğünü, basın özgürlüğünü, dernek kurma ile toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını güvenceye almıştır.

AİHS ile Anayasanın ilintili hakları bir arada ele alması, ifade özgürlüğünün teorik yorumunda da örtüşmektedir. Her iki belge ifade özgürlüğünü mutlak bir hak olarak görmemiş ve sınırlama nedenlerinin olabileceğini kabul etmiştir. İfade özgürlüğü, eleştiri özgürlüğünü güvence altına alan bir haktır ve bu nedenle hakkın esas (geniş yorumlanması) sınırlama nedenlerinin (yani dar yorumlanması) gerekmektedir.

Türkiye'yi "özgür olmayan" ülke olarak nitelendiren Freedom House; "Gözden Uzak, Erişilebilir" (Out Of Sight, Not Out Of Reach) başlıklı küresel raporunda Türkiye'nin sınırları dışında olan solculara, Fethullah Gülen ile ilintili görülen kişilere ve kürtlerin özerkliğini destekleyenlere yönelik baskının darbe girişiminden sonra arttığını, uluslararası baskıları uyguladığı kaydedilen Çin'den sonra 2. ülke olduğu belirtiliyor.

Düşünce ve ifade özgürlüğünün Şubat 2021 itibarıyla geldiği durum

Cumhurbaşkanı'na hakaret davaları özellikle sosyal medya paylaşımlarında halkın yukarıdaki tablodaki sorgulamayı yapmasına neden olmaktadır. Sosyal medyada, "Silivri soğuktur" paylaşımları "avukatlandınız" olarak kullanılmaktadır. Bunu aslında "Erdoğanlandınız" olarak kullanmak da mümkündür. Nitekim altı yılda 128 bin 872 soruşturma, 9 bin 556 mahkumiyet, yedisi çocuk, 2 bin 676 kişiye hapis cezası verildi, 4 bin 325 kişi ise beraat etmiştir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu 2005 yılının haziran ayında yürürlüğe girdiğinde Cumhurbaşkanı olan Ahmet Necdet Sezer döneminde, 299'uncu madde kapsamında 2006 yılında 24, 2007 yılında ise 20 dava açılmıştır. 2007'de görevi devralan Abdullah Gül döneminde, 2014 yılına kadar aynı suçtan 706 dava açılmıştır.

Sosyal medya ve alternatif medya bakımından bir diğer engel erişim engellemeleridir. 450.000'den fazla Alan adı (web sitesi), 140.000'den fazla URL (internet üzerindeki bir kaynağın yerini belirtmek amacıyla kullanılır.), 42.000'den fazla tweet erişime engellenmiştir.

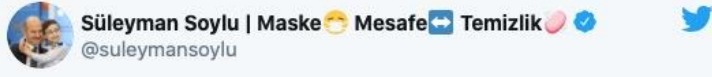
İfade Özgürlüğü Derneği'nin 16 Şubat 2021 tarihinde yaptığı haberde son 2 haftalık süre içerisinde 10 haber sitesine erişim engeli getirildiği tespit edilmiştir.

5 yıl boyunca erişime engellenen haber sitesi sendika.org'un 61 kere engellenmesinin ifade ve basın özgürlüğünün ihlali olduğu da Anayasa Mahkemesi tarafından gecikmesinde sakınca bulunan hallere özgü olarak istisnai bir yol olarak öngörülen erişim engelleme düzenlemesi yaygın olarak uygulanmaya devam etmektedir. Hali hazırda bu hafta TBMM Genel Kuruluna gelmesi beklenen "Finansal Kiralama, Faktoring Ve Finansman Şirketleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nde de erişim

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

engellemelerine yurtiçinde bulunan tüzel kişilikler bakımından mevcut kanunda bulunan mahkeme güvencesi kaldırılmakta, erişim engelleme kararlarının Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilecek ve karar uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na gönderilecektir.

Anayasa Mahkemesi; bir terör örgütünün şiddet eylemlerini öven, destekleyen ve haklılaştıran açıklamaların silahlı direnişe tahrik, şiddeti yüceltme veya kin ve düşmanlığın kışkırtılması olarak kabul edilmesi mümkün olacağını belirtirken özellikle "Bununla birlikte yalnızca bir terör örgütünün fikirlerini ve hedeflerini içerdiği,

Bu Tweet, nefret davranışı hakkındaki Twitter Kuralları'nı ihlal etti. Ancak Twitter, Tweetin erişime açık kalmasının kamu yararına olabileceğini belirledi. [Daha fazla bilgi al](#)

Tuzağa düşmeyin...

Kabe-i Muazzama'ya hakaret eden LGBT sapkınlarına müsamaha göstermeli miyiz?

Elbette hayır

Rektörlük binasını işgale kalkan LGBT sapkınlarına müsamaha göstermeli miyiz?

Elbette hayır

Boğaziçi'nin olan biteni izleyen sakinlerine bir sözüm var: Hayatta hiç bir başarının altında imzası olmayan, **bir ajansın elinde oynacak olan**, solcu bile olamayan **kart siyasetçilerin tuzağına düşmeyin...**

Sizden beklentimiz, **bilimsel başarı**,
Sizden beklentimiz, **okul başarısı**,
Sizden beklentimiz, **Büyük ve Güçlü Türkiye'ye** hazırlanmanızdır.

SÜLEYMAN SOYLU
T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

icisleri.gov.tr

resmi politikaları ağır şekilde eleştirdiği veya terör örgütünün resmi politikalarla olan ihtilaflarını değerlendirdiği gerekçesiyle internet içeriğine erişimin engellenmesi-yukarıda bir kısmı gösterilen sebeplerden bir veya daha fazlası da bulunmadığı takdirde- müdahaleyi haklı göstermez" vurgusunu yapmıştır.

İfade özgürlüğüne ilişkin bu değerlendirmeyi söylenenler kadar söylenmeyenler üzerinden de hedef gösterilmesi baskı ve yalnızlaştırmayı arttırmakta, mücadelede ortaklaşmayı azaltmaktadır. Terör örgütünün isminin zikredilmesi ısrarı, yıllardır yerleşik olan devlet kurumları söyleminden ziyade propagandalarda kullanılma çabası gibi görülmektedir. Saray rejiminin belirlediği konuları belirlediği şekilde söylenmesi ısrarı, buna yönelik hedef gösterme çabası rejimin niteliğini bir kez daha görünür kılması bakımından önemlidir.

Hedef gösterme son haftalarda LGBTİ bireyler, Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri, "öğrencisi olmayanları", partimizi yoğun olarak içermektedir. Boğaziçi protestoları sırasında kampüs içerisinde düzenlenecek sergi için gönderilen eserlerden biri ile ilgili

değerlendirmelerden birkaçı şunlardır;

- AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş: "Müslümanlara karşı nefret suçu işleyen sapkın provokatörleri şiddetle lanetliyorum. İslam düşmanlarına milletimiz asla fırsat vermeyecektir."
- AKP Sözcüsü Ömer Çelik: "Boğaziçi Üniversitesi'nde sapkın bir grubun kiblemiz Kabe'ye yaptığı saygısızlığı kınıyoruz."
- AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal: "Bu sapkınlığı yapanların hukuk temelinde en ağır şekilde cezalandırılmasının takipçisi olacağız."
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun: "Azgın azınlığın özgürlük, eşitlik ve insan hakları sosuyla normalleştirmeye çalıştığı sapkın düşünce ve yaşam tarzının asıl hedefi nesillerimizi ifsat etmektir. Ahlsızlığı, kutsallara hakareti, nefreti ve terörü özgürlük olarak pazarlamaya çalışanlara asla müsaade etmeyeceğiz."
- Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın: "Kiblemiz Kabe'ye yapılan saygısızlık ne ifade özgürlüğüdür ne de eylem hakkı. Sizin menfur eylemleriniz gaflettir, dalalettir."

Boğaziçi eylemleri ile "nefret suçu" kavramı ön plana çıkmıştır. Nefret suçları, önyargı saiki ile işlenen suç eylemleridir. Nefret suçunu diğer suçlardan ayıran temel özellik bu saiktir. Göz korkutma, tehditler, mülke zarar, saldırı, cinayet veya diğer ceza gerektiren suçlar birer nefret suçu olabilir. Nefret suçu sadece saldırganın saikinden dolayı değil aynı zamanda mağdur üzerindeki etkiden dolayı da adli suçlardan farklıdır. Nefret suçları temelinde toplumun üyeleri arasındaki eşitlik idealini ihlal eder. Sosyal medyada kullanılan ifadeler, basın

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

açıklamaları,yapılan konuşmalar gibi birçok farklı mecrada nefret suçu işlenebilmektedir. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun twitter üzerinden yaptığı açıklamada görmekteyiz. Boğaziçi eylemleri sırasında sanat eserleri ile ilgili yaşananlar neticesinde yukarıdaki paylaşımda bulunmuş, tweeti erişime Türkiye'de kısıtlanmış, Fransa'da engellenmiştir. Soylu twitarda sansüre uğradığını belirtmiş, bilindiği kadarıyla ne Türkiye'de ne Fransa'da hak arama yollarına, yargıya başvurmamıştır. Twitter'ın hali hazırda temsilci atamadığı ve önümüzdeki süreçte bant daraltması yoluna başvurulacağı dikkate alınmalıdır.

Demokratik bir toplumun temellerinden olan basın özgürlüğü ise ülkemizde adeta yok olmuştur. Tek adam iktidarında gazetecilik yapmak adeta imkansız hale gelmiştir. "Rabia" hareketi; tek düşünce, tek ifade, tek haber, tek basın olarak yorumlanabilecek düzeye gelmiştir. Sadece Ocak ayında 10 ilde 43 gazeteci yargılandıkları çeşitli davalar sonucunda hakim karşısına çıkmıştır. Ocak ayında en az 5 gazeteci gözaltına alınmış, bir gazeteci tutuklanmıştır. Ocak ayındaki yargılamalarda 6 gazeteci beraat etmiş, 2 gazetecinin davası düşmüş, 2 gazeteciye toplam 3 yıl 22 gün hapis cezası verilmiştir.

Basın özgürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 28. maddesi ile güvence altına alınmıştır. Ancak uluslararası hukuka ve uluslararası sözleşmelere göre "hakkın geniş, istisnaların dar yorumlanması" metodu Türkiye pratiğinde tam zıt olarak yorumlandığı için Türkiye'de gazetecilik yapmak artık imkansız hale gelmiştir. Uluslararası sözleşmelerin ve Anayasa'da yer alan açık ve net ilkelere rağmen AKP'nin iktidar olduğu 2002 yılından 2020'ye kadar toplam 808 gazeteci tutuklandığı STK'lar tarafından hazırlanan raporlara yansımıştır.

Yakın zamanda hükümet tarafından yapılan yoğun baskı sebebiyle Olay TV'nin kapanması; Türkiye'de gerçekleri haber yapan ve toplumsal gerçekliği vatandaşın gizlemeyen gazetecilerin, ne kadar zor şartlarda mesleklerini icra ettiklerini gözler önüne sermiştir. Geçtiğimiz hafta içerisinde Türkiye'nin 26 gün ile en kısa yayıncılık hayatını yaşayan Olay TV için bir çözüm bulunamadığı, baskılar yüzünden yeni kanal alınamadığı, 180 basın emekçisinin işsiz kaldığı kesinleşmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 2020 istatistiklerinde Türkiye, 97 karar ve 82 ihlal kararıyla Sözleşmeyi en çok ihlal eden ikinci ülke. 2020 yılında da ifade özgürlüğü hakkında 31 ihlal kararıyla, bu maddeyi en çok ihlal eden ülke olmuştur.

Türkiye ayrıca, 1959-2020 yılları arasında hakkında verilen 3 bin 742 karar ile AİHM'in en çok ihlal kararı verdiği ülke. Ayrıca 387 ifade özgürlüğü hakkında ihlal, 108 toplanma ve örgütlenme özgürlüğü hakkını ihlal kararlarıyla bu maddeleri en çok ihlal eden Avrupa Konseyi üyesi devlet olmuştur.

Türkiye, son 4 yılda, Avrupa Konseyi üyesi ülkeler içerisinde ifade özgürlüğünü en fazla ihlal eden ülke olmuştur.

AKP RUH ÇAĞIRIYOR!

İktidar, 2023-2053-2071 vizyonundan bir anda 27 yıl geriye gidip, 1994 ruhunu çağırıyor! Savcılara talimatla meclise yağdırılan fezlekelerin sayısı vekil başına ortalama 2'yi aşarken, Öcalan'a İmralı pazarlığında verilen yasal güvence kapsamında 2014'te çıkarttıkları 6651 sayılı 'Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesi Hakkında Kanun'u da unuttular! Herkesi terörist olarak gören Erdoğan, kısıtlamaları sürdürüyor!

'Kimlerle yola çıktık, şimdi maalesef kimlerle yan yanayız' diyerek pişmanlığını ifade eden CB Erdoğan, 2001 yılında AK Parti'yi kurduklarında 1994 ruhunu reddettiğini, 'Milli Görüş gömleğini çıkarttığını' ilan ettiğini unutuyor. Yolsuzluk-Yasaklar-Yoksulluk (3Y) ile mücadele diyerek halkın oylarını alan ve tek başına iktidar olan siyasi partinin şimdi kendisine oy vermeyenlere 'lanet ve beddua' okuyan bir dönüşüm geçirmesi siyasi ibret tablosudur.

Kendisi okuduğu bir şiirle 'halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği' gerekçesiyle aldığı hapis cezası sonrasında siyasi yasaklı hale gelen ve siyasi yasağı CHP'nin de desteğiyle kaldırılan Erdoğan, şimdi aynı gerekçeyle siyasi muhaliflerini yasaklı hale getirmeye, siyasetin dışına itmeye çalışıyor. Savcılar, bugüne kadar tarihimizde görülmemiş bir şekilde meclise milletvekilleri hakkında dokunulmazlık fezlekeleri, dava dosyası, yargılama ve mahkûmiyet talepleri yağdırıyor.

Tek seferde gönderilen 33 fezleke dosyasıyla, 600 üyeli mecliste, 15 boş sandalye haricinde 585 üye başına ortalama 2'den fazla fezleke düşüyor. Ağırlıkla 2 muhalefet partisine yönelik bu fezlekeleri ittifak ortağıyla mecliste oylayıp kabul ederek siyaseten kendine alan açmaya çalışıyor. Toplamı 1336'ya ulaşan dokunulmazlık fezlekeleriyle milletin oylarıyla seçilmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni sanki bir suçlular, davalılar, yargılanması, mahkûm edilmesi gerekenler merkezi görüntüsüyle karşı karşıya bırakıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yolsuzluk ve yasaklarda zirveye taşıdığı Türkiye'yi yoksulluk ve sefalette eşitlemek için daha çok fedakârlık ve sabır istiyor. Artık siyasi açmazları, çaresizliği öyle bir noktaya gelmiş durumdaki, partisinin kadın vekilleri diğer kadınlar için '**onur ve ahlâk**' kriteri getiriyor. Ülkenin gençleri '**hain, dış güçlerin maşası**' ilan ediliyor. Elinde herkesi terörist ve terör örgütü üyesi ilan etmek dışında malzemesi kalmayınca, terör örgütüyle kendi kurduğu müzakere masasında, kendi izni ve onayıyla yürütülen müzakereleri bile hatırlamak istemiyor.

O müzakerelerde Başbakan olarak, iktidar olarak onay verdiği görüşmelerin karşılığında İmralı'da Abdullah Öcalan'ın talep ettiği güvence çerçevesinde kendilerinin 2014'te çıkarttığı **6651 sayılı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesi Hakkında Kanun**'u da unutuyorlar, hatırlamak istemiyorlar.

- Oysa o dönemde terör örgütüyle masaya oturulmasının, müzakere yürütülmesinin yasal bir zırha büründürülmesinin doğru olmadığını dile getirdik, uyardık, dinlemediler.

O Yasanın 2. Maddesi yurt içindeki ve dışındaki kişilerle yani Öcalan ve Kandil ile yapılacak görüşmelere, bu görüşmelere katılacak kişilerin görevlendirilmesine hükümet tarafından karar, onay ve izin verileceğini içeriyor.

Aynı Yasanın 4. Maddesi 2. madde kapsamındaki görevleri yapanların, yani hükümetin izin ve onayı ile terör örgütü mensuplarıyla görüşmelerine, müzakerelere katılanların hükümetin verdiği bu görevden ötürü hukuki, idari ve cezai sorumluluğunun doğmayacağını, hüküm altına alıyor.

- Dolayısıyla hükümet adına ve onayla bu konuda görevlendirilen, devletin sağladığı imkânlarla müzakere yürütenlere yönelik suçlamalarda, bu görevleri, izin ve onayları, talimatları verenlerin de sorumluluğu, suçluluğu iktidarın kendi çıkarttığı ve halen yürürlükte olan bu yasa uyarınca söz konusudur.

Şimdi iktidar bazı fotoğrafları gündeme getirerek suçlamalar yöneltirken, HDP Eş Başkanının 'O fotoğrafları devlet çekti. O görüşmelerde güvenliği devlet ve hükümet İHA'larla sağladı. İktidarın bize vaatlerini açıklayacağız' diyor, iktidardan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan ses çıkmıyor. O fotoğrafları ekranlarda gösteren İçişleri Bakanı bir haftadır susuyor. İktidar İttifakı'nın ortağı susuyor!

Tüm bu tablo, iktidarın siyasi açmazlarının elle tutulur hale geldiğini gösteren, **suçluluğun ikrarı tablosudur**.

MEB HAZIRLIKSIZ

Hazırlıklarını, yüz yüze eğitimin 1 Mart'ta 8 ve 12'nci sınıflar için başlaması planına göre yapılan okullarda, ara sınıflar da açılınca kaos yaşanmaya başladı. Çok sayıda okul ders programını oluşturamadığı için okula gitmeyi bekleyen öğrenciler, "Program hazır değil" denilerek beklemeye alındı.

Yüz yüze eğitime geçiş sürecindeki plansızlık, ders programı karmaşasına yol açtı. Hazırlıklarını 1 Mart'a göre yapan okul idareleri, Kabine Toplantısı'nın ardından açıklanan yeni tarihe ve kararlara hazırlıksız yakalanınca, bazı okullarda eğitim fiilen başlayamadı. 1 Mart'ta gerçekleştirilen Kabine Toplantısı'ndan çıkan yüz yüze eğitim kararı, karmaşayı da beraberinde getirdi. Tüm hazırlıklarını Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un, "İlkokullar ile 8 ve 12'nci sınıflarda yüz yüze eğitim 1 Mart'ta başlayacak" açıklaması doğrultusunda yapan okul idareleri, yüz yüze eğitimin kapsamının genişletilmesi ile kaosun ortasına düştü.

Ders Programları Hazır Değil

Yüz yüze eğitim için 2 Mart'ta okula giden öğrencilerin önemli bir bölümü, ders programlarının belli olmadığını öğrendi. Yüz yüze eğitimin bugün tamamlanacak ilk haftasında halen ders programlarını oluşturamayan okulların olduğu da bildirildi. Covid-19 salgınında düşük ve orta riskli kategoride sınıflandırılan kentlerde yüz yüze eğitime başlaması gereken bazı öğrenciler, "Ders programı hazır değil. Hazır olunca biz size haber vereceğiz" denilerek bekletildi. Ders programlarını yetiştirebilen bazı okulların hazırladığı programlar ise öğrencileri adeta çileden çıkardı. Gece yarısı WhatsApp mesajıyla velilere ve öğrencilere bildirilen ders programlarında ki karışıklık dikkat çekti. Bazı okullar, bir saatlik dersin hemen ardından programa, "Online ders" ekledi. Öğrenciler, "Okuldan eve dönmemiz en az 45 dakika. Uçarak mı gidelim?" sorusuyla programın anlamsızlığına tepki gösterdi.

Servisler Ayarlanmadı

Yüz yüze eğitimin programlanması sürecindeki karmaşa, bununla da sınırlı kalmadı. 2 Mart'a hazırlıksız yakalanan, okulların açılmasının daha ileri bir tarihe erteleneceğini düşünen bazı okul idareleri, okul servislerini dahi ayarlayamadı. Okuluna servisle giden öğrenciler, programdaki aksaklık nedeniyle toplu taşıma araçlarını kullanmak zorunda kaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Velilere Soruldu

Bazı okullar, velilere mesaj göndererek çocuklarının yüz yüze eğitime katılıp katılmayacağını sordu. Velilere gönderilen mesajlara anket linki yerleştirilerek, “Yüz yüze eğitim sürecinin planlanmasında ankete katılarak katkıda bulunmanız rica olunur” denildi.

MEB VAKIFLAR İÇİN HER YOLU DENİYOR

MEB ve gerici vakıflar arasında yapılan protokoller yargı tarafından iptal ediliyor. Fakat MEB yargıyı dinlemeyerek bu kararları uygulamıyor. Ensar ve TUGVA okullarda etkinlik yürütmeye devam ediyor.

Ensar Vakfı ile Türkiye Gençlik Vakfı (TUGVA) Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) en çok protokol yaptığı vakıflar. Yargı tarafından bu protokoller iptal ediliyor fakat buna rağmen vakıflar okullarda etkinlik yapmayı sürdürüyor. Bu vakıfların ortak birçok özelliği bulunuyor. Yönetimlerinde aynı kişiler yer alıyor. Vizyonları ve misyonları dahi benzer cümlelerle aktarılıyor.

MEB, bu üç vakıfla da farklı tarihlerde protokoller imzaladı. Protokoller ağırlıklı olarak değerler eğitimi üzerine odaklıydı. Protokollerde bu vakıflara bazı noktalarda 'eğitim hakkı' dahi verildi. Yapılan protokoller her sene uzatıldı.

Sonunda Eğitim Sen vakıflarla yapılan protokolleri yargıya taşıdı. İdari mahkemelere başvuran sendika ve yurttaşlar gerici vakıflarla yapılan bu protokollerin iptalini istedi. Danıştay da bu protokollere yürütmeyi durdurma kararı verdi.

Ensar ile ilgili Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararında “Anayasa ve yasalar gereği ulusu çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak teknik, ekonomik, kültürel ve sosyal gelişme alanlarında iyi bireyler yetiştirilmesi ve bunun için ülke çapında etkin önlemler alınmasının devletin devredemeyeceği görevler arasında olduğu” vurgulandı.

Buna rağmen bu kez Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile Ensar Vakfı arasında protokol imzalandı. Bu kez Eğitim Sen Antalya Şubesi konuyu yargıya taşıdı.

Antalya 4. İdare Mahkemesi bu protokolün Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve 1739 sayılı Milli Eğitim temel yasasına aykırı olduğunu tespit etti.

TUGVA ile ilgili kararda ise “MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkisi dikkate alındığında dava konusu işlemlerin MEB'e bağlı resmi ve özel bütün temel eğitim ve ortaöğretim okulları/kurumları ve ortaokullarına yönelik kısmının yetki unsuru yönünden hukuka aykırı olduğu” ifade edildi.

Eğitim Sen Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, kararla ilgili şu değerlendirme yapılmıştı:

“Kararın uygulanması için takipçi olacağız, kararın ret edilen imam hatip liseleri kısmı için Danıştay 8. Hukuk Dairesi İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz edeceğiz. Hiçbir eğitim kurumunu demokrasi ve laiklik karşıtı vakıf, cemaat ve tarikatların eline bırakmayacağımıza söz veriyoruz.”

Kararlar Uygulanmıyor

Yargı her ne kadar protokollere yürütmeyi durdurma ya da iptal kararı verse de MEB bunları uygulamıyor. Kararlardan sonra Ensar Vakfı da TUGVA da defalarca okullarda etkinlik yapmaya devam etti.

- ◆ Ensar Vakfı İstanbul Sancaaktepe'de okullarda 'ahlak' konulu bilgi yarışması için '40 Derste Ahlak' kitabı dağıttı.
- ◆ İstanbul Ataşehir'de Ensar Vakfı tarafından basılan “İkra-3 el'Vera, Tanı Kendini” isimli kitap okullara dağıtıldı. Kitapta Ataşehir İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Ataşehir Kaymakamı'nın da giriş yazısı bulunuyordu.
- ◆ TUGVA Manisa Şubesi'nin talebiyle İl Milli Eğitim Müdürlüğü harekete geçti. Müdürlük, TUGVA Temsilciliği'nin etkinlik tanıtımına ilişkin talebinin yerine getirilmesi için ilçe milli eğitim müdürlüklerini uyardı.
- ◆ Kocaeli'nde TUGVA'nın talebiyle ilçe milli eğitim müdürlükleri bünyesinde YKS seminerleri gerçekleşti. TUGVA hesaplarından yapılan seminerlere ilçe milli eğitim müdürleri de katıldı.

ENSARCI 4 FAKÜLTEYE DEKAN YAPILDI...

Tüm koltuklar Ensarcı öğretim üyesine: Bir fakülteye daha dekan oldu

Hitit Üniversitesi'nde 2019 yılında Prof.Dr. Ali Osman Öztürk'ün rektör olmasıyla birlikte Bayburt Üniversitesi'nden Hitit Üniversitesi'ne naklini yaptıran ve ardından Rektör yardımcılığı görevine getirilen Halil İbrahim Şimşek, 4 fakültenin dekan vekilliği görevine getirildi. Şimşek, Ensar Vakfı Çorum Şubesi Başkan

Hitit Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Halil İbrahim Şimşek, uzmanlık alanı olmamasına rağmen Üniversite'de bulunan 4 fakültenin dekanlığını yapıyor.

Uzmanlık alanı Temel İslam Bilimleri olmasına rağmen Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi Dekan Vekilliği, Spor Bilimleri Dekan Vekilliği ve Turizm Fakültesi Dekan Vekilliği görevi yapan Şimşek, dekan vekilliğine bir yenisini daha ekledi. Şimşek, Rektör Ali Osman Öztürk tarafından Fen Edebiyat Fakültesi Dekan Vekilliği görevine atandı.

Şimşek, 4 fakültenin dekan vekilliğinin yanı sıra üniversitede komisyon başkanlığı, senato üyeliği, rektörlük yönetim kurulu üyeliği görevlerini de yürütüyor.

Ensar Vakfı Başkan Yardımcılığı Yaptı

Hitit Üniversitesi yönetim kademesinde hızlı bir yükseliş grafiği izleyen Prof.Dr. Halil İbrahim Şimşek, geçmişte Ensar Vakfı Çorum Şubesi'nde başkan yardımcılığı görevini yürütmüştü. Şimşek, sık sık Çorum Ensar Vakfı Şubesi'nin programlarına da katılıyor.

"Açılış Duası Bilmiyorum" Demişti

Prof. Dr. Halil İbrahim Şimşek, geçtiğimiz yıl Çorum'da düzenlenen bir açılış programında "açılış duası" bilmediğini söylemesiyle gündeme gelmişti.

Şimşek, TBMM Eski Başkanı İsmail Karaman ile AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş'un da katıldığı açılış töreninde dua için kürsüye davet edilmiş, ancak "Açılış duası bilmiyorum" demişti.

MEB'DEN İTİRAFNAME

MEB'in faaliyet raporunda açık liselerdeki öğrenci sayısının arttığı, ücretli öğretmenliğin sorun yarattığı ve okul terkinin önlenemediği açıklandı. Mesleki ve dini eğitim harcamalarının 25 milyar TL olarak kaydedildiği rapor, öğrencilerin yüzde 25'inin EBA'ya erişemediğini de ortaya koydu.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) 2020 Yılı Faaliyet Raporu'nu yayımladı. Raporda öğrenci, öğretmen, veli ve eğitim uzmanlarının eleştirilerini haklı çıkartan tespitlere yer verilirken açık liselerdeki öğrenci sayısının dramatik şekilde arttığı, ücretli öğretmen uygulamasının sorun yarattığı ve okul terkinin önüne geçilmesine ilişkin önleme mekanizması olmadığı itiraf edildi.

Ücretli öğretmen uygulamasının kendisinin dahi "Zayıflık" olarak değerlendirildiği raporda, dikkat çeken bazı değerlendirmeler şöyle:

- ◆ Ortaöğretimde merkezi sınavla öğrenci alan okullarda kontenjanların öğrenci ve veli talepleri ile uyumsuzluğu...
- ◆ Zorunlu eğitimden ayrılmaların önlenmesine ilişkin etkili bir izleme ve önleme mekanizmasının olmaması...
- ◆ Eğitim ve öğretim analizi sonucu bölgesel farklılıkların bulunması...
- ◆ Bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılımın düşük olması...
- ◆ Seçmeli derslerin öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinden çok öğretmen durumuna göre belirlenmesi...
- ◆ Açık liselerdeki zorunlu eğitim çağındaki öğrenci sayısının artması...
- ◆ Sözleşmeli ve kadrolu öğretmen grupları arasındaki özlük farkları...
- ◆ Ölçme ve değerlendirme sisteminin yetersiz olması...

Yüzde 25'i EBA'ya Ulaşamadı

Faaliyet raporunda yer alan bilgiler, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin yüzde 25'inin EBA'ya ulaşamadığını da ortaya koydu. Toplam öğrenci sayısının 18 milyon 241 bin 881 olduğu ülkede, EBA'ya ulaşan öğrenci sayısının 13 milyon 667 bin 432 olduğu bildirildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Sadece Bin 100 Okulda Teftiş

Raporda, Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca denetimi yapılan okul ve eğitim kurumu sayısı da paylaşıldı. Türkiye genelindeki toplam 68 bin okula karşın maarif müfettişlerince rehberlik ve denetim çalışması yapılan okul sayısı bin 166 olarak ifade edildi.

2020 yılında Devlet Yatırım Programı Etüt Projeleri kapsamında yürütülen 37 proje de faaliyet raporunda sıralandı. Projeler için 2020 yılında toplam 658,9 milyon TL ödeme yapıldığı belirtilirken FATİH Projesi için yapılan ödeme 200 milyon TL olarak rapora yansdı. Eğitim yatırımlarında afet riskinin azaltılması için 275 milyon TL, imam hatip öğrencilerinin akademik başarısının artırılması için de 2 milyon TL ödeme yapıldı.

Maarif'e 684 Milyon TL

MEB bütçesinden yardım yapılan kurum ve kuruluşlar ile yardım tutarları da raporda yer aldı. Eğitim bütçesinden bugüne kadar 2 milyar TL'nin üzerinde para aktarılan Maarif Vakfı'nın 2020 yılında yine eğitim bütçesinden 684 milyon TL aldığı öğrenildi. MEB'in yardım yaptığı diğer kuruluşlar ise 46 milyon TL ile Ahmet Yesevi Üniversitesi, 109 milyon TL ile de Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi oldu.

Mesleki Ve Dini Eğitim Para Yuttu

Rapora göre, eğitim bütçesinin önemli bir bölümü mesleki ve dini eğitim harcamaları için kullanıldı. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün bir yıllık toplam harcaması 25 milyar TL'ye ulaştı. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, 2020 yılı için ayrılan başlangıç ödeneğinin yüzde 63 üzerine çıkarak 15,1 milyar TL harcadı. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne 9,1 milyar TL'lik ödeneği yetmedi, bir yıllık harcaması 9,9 milyar TL olarak gerçekleşti. Anadolu ve fen liselerini çatısı altında toplayan Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ise 13 milyar TL harcama ile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün harcamalarının gerisinde kaldı.

SALGIN DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİM

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 9 Şubat 2021'de paylaşılan İzleme ve Değerlendirme Raporu 2020, 'Uzaktan Eğitim Süreçlerinin İzlenmesi' ve 'Geleceğe Yönelik Beklentilerin Belirlenmesi' başlıklarından oluşmaktadır. Bu başlıklarla ilgili yürütülen çalışma, 41.430 öğrenci, 25.667 öğretmen, 2.197 okul yöneticisi ve 24.489 veli olmak üzere toplamda 93.783 kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Veriler İncelendiğinde:

Öğrencilerin sadece yüzde 23,6'sı tüm derslere katılıyor... 1 milyon 78 bin öğrencinin internet erişimi yok...

- ✓ **Araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 23,6'sı programlarındaki tüm derslere katıldıklarını, yüzde 53,3'ü programlarındaki bazı derslere katıldıklarını, yüzde 11,6'sı internete erişim imkânı olduğu halde canlı derslere katılmadıklarını, yüzde 7,1'i internete erişim imkânı olmadığı için canlı derslere katılmadıklarını** belirtmişlerdir.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün eğitim (Açık ortaokul-lise dahil) kurumlarda 18.241.881 öğrenci bulunuyor. Açık ortaokul-lise ve özel öğretim kurumlarındaki öğrenciler hariç resmi okullarda 15.189.878 öğrenci eğitim görüyor. **Yapılan araştırmanın bulguları 3 milyon 645 bin 570 öğrencinin EBA'daki canlı derslere katılmadıklarını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca öğrencilerin sadece 3 milyon 584 bin 811 öğrenci tüm derslere katılım sağlamıştır. Başka bir açıdan değerlendirildiğinde araştırma 11 milyon 605 öğrencinin EBA'daki derslere düzenli olarak katılım sağlamadıklarını ortaya çıkarmıştır.**

Bunun yanı sıra öğrencilerin yüzde 7,1'i interneti olmadığını ifade etmiştir. Devlet okulları üzerinden hesapladığımızda 1 milyon 78 bin öğrencinin internet erişimi olmadığı görülmüştür.

EBA ders videoları liselilerin ilgisini çekmiyor...

- ✓ Lise düzeyindeki öğrencilerin yüzde 51'i ders anlatım videolarının ilgi çekici olmadığını belirtmiştir.

MEB her ne kadar dünyada başka bir örneği olmadığını ifade etse de öğrenciler ders videolarını yetersiz bulmuştur.

Öğrencilerin yüzde 64'ü sosyal etkinlikleri yeterli bulmuyor...

- ✓ Araştırmaya katılan öğrencilerin **yüzde 64'ü ise uzaktan eğitim sürecinde yürütülen sosyal etkinlikleri ilgi çekici bulmadıklarını belirtmişlerdir.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Salgın sürecinde eğitim öğretim kadar öğrencilerin sosyal gelişimlerinin de takip edilmesi gerekiyor. Araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 64'ü MEB'in hazırladığı sosyal etkinlikleri ilgi çekici bulmamışlardır. **Bu veriler MEB'in öğrencilerin dikkatini çekemediğini ortaya çıkarmıştır. Yaklaşık 1 yıldır evlerinden çıkamayan öğrencilerimiz için ilgi çekici ve seviyelerine uygun içeriklerin hazırlanması gerekmektedir.** MEB bu hususta içeriklerini tekrar gözden geçirmelidir. Çocuklarımızın bedensel sağlığı kadar sosyal gelişimleri de önemlidir. Okulların öncelikli hedefinin "iyi eğitimi" bireyler yetiştirmek olduğu unutulmamalıdır.

Öğrenciler yüz yüze öğretimden yana...

- ✓ "Uzaktan eğitim etkinlikleri yeni eğitim öğretim yılında da devam etmelidir." görüşüne öğrencilerin yalnızca yüzde 38'i katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda uzaktan eğitim etkinliklerinin yeniden gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yüzde 62'si uzaktan öğretimin devam etmemesi gerektiğini ifade ederek, yüz yüze öğretimden yana tavır almışlardır. Öğrencilerin uzaktan öğretim faaliyetlerinden tam olarak faydalanamamaları bu sonuçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle ilk ve ortaokul düzeyinde uzaktan öğretimin etkili olmadığı da göz önüne alındığında yüz yüze öğretim için gereken tedbirlerin hızlıca alınması gerektiği gerçeği bir kez daha önümüze çıkmaktadır.

Ayrıca öğrencilerin yüzde 59'u destekleme ve yetiştirme kurslarının uzaktan öğretim yolu ile verilemeyeceğini belirtmişlerdir. Devlet okullarında destekleme ve yetiştirme kurslarına katılım salgın olmadığı dönemlerde de düşüktür.

Veliler ve öğrenciler özellikle sınava hazırlık konusunda kendi çözümlerini bulmaya çalışmaktadır. Her aile bütçesine uygun yollar keşfetmektedir. Özel ders, özel lise, merdiven altı sınavlara hazırlık merkezleri veli ve öğrencilerin daha çok tercih ettikleri alanlar olmuştur. **Sayıştay Raporları da destekleme ve yetiştirme kurslarının amacına uygun yapılmadığını ortaya koymuştur.**

Türk dili ve edebiyatı, beden eğitimi, biyoloji, matematik, kimya, fizik, Fransızca, görsel sanatlar, Almanca, İngilizce ve müzik öğretmenleri canlı derslerde zorlanıyor...

- ✓ "Canlı derslerde yeni konuları anlatmakta güçlük çekiyorum." maddesine coğrafya, felsefe grubu, tarih ve din kültürü ve ahlak bilgisi branşlarında öğretmenlerin yüzde 50'sinden fazlası güçlük çekmediklerini; **Türk dili ve edebiyatı, beden eğitimi, biyoloji, matematik, kimya, fizik, Fransızca, görsel sanatlar, Almanca, İngilizce ve müzik branşlarında ise öğretmenlerin yüzde 50'sinden fazlası kısmen de olsa güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.**

Türk dili ve edebiyatı, Matematik, fen bilimleri gibi dersler sınav sorularının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Ortaya çıkan bu veriler öğrencilerin önümüzdeki yerleştirme sınavlarında başarı oranlarının kısmen düşebileceğine işaret etmektedir. **Öğretmenlerin zorlandığı ders alanlarında öğrencilerin öğrenme oranlarının az olacağı beklenmelidir. Bu doğrultuda özellikle sınavlara yönelik hazırlık içerisinde olan öğrencilerle ilgili yeni tedbirlerin alınması gerekmektedir.**

Tüm bunların yanı sıra;

Uzaktan öğretim neredeyse bir yıldır devam etmektedir. Salgın öncesi bölgeler, şehirler, okullar hatta aynı okuldaki şubeler arasındaki nitelik farkı uzaktan öğretim süreci ile daha da derinleşmiştir. **Yine ekonomik gelirlere yoksun olan ailelerin çocukları internete, tablete, bilgisayara erişemeyerek dezavantajlı grubu oluşturmaktadır.** Gelir düzeyi yüksek aileler kısmen de olsa kendi çözümlerini bulmuşlardır. **Özel ders alan öğrenci sayısı önceki yıllara göre 3-4 kat artmıştır. İnternet üzerinden sınavlara hazırlık dersleri veren kurumlara üyelik sayısında ciddi artışlar yaşanmaktadır.** Liselere geçişte 5,6,7 nci sınıf, üniversite yerleştirmede 9,10,11 inci sınıf başarı puanlarının etki oranı artırılarak sınavlarda ortaya çıkacak muhtemel eşitsizliklerin önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

UNESCO verilerine göre 25 Ocak 2021 itibarıyla toplam 210 ülkeden 99'unda okullar tamamen açık, 48'inde ise kısmen açıktır. Okullar 32 ülkede ara tatilde, 31 ülkede ise kapalıdır. Ara tatilde olmamıza rağmen genelde kapalı olan okullar arasında ülkemiz okulları bulunmaktadır. **MEB'e ek bütçe verilerek, tüm tedbirler alınmalı ve çocuklarımızın yüz yüze eğitim öğretim faaliyetlerine katılımı sağlanmalıdır.**

EBA ERİŞİMİ OLMAYAN ÖĞRENCİ SAYILARI

Türkiye genelinde **2,4 milyon öğrencinin EBA'ya erişimi yok.**

Devlet okullarındaki 15.189.878 öğrenci baz alındığında **yüzde 15,79'unun EBA erişimi olmadığı** anlaşılıyor.

Büyükşehirlerde bile EBA erişimi olmayan binlerce öğrenci var... Doğu ve Güney Doğu'da ise durum vahim...

İl	Toplam öğrenci sayısı	EBA'ya erişemeyen öğrenci sayısı	EBA'ya erişemeyen öğrencilerin yüzde oranı
Şanlıurfa	633.207	349380	55,17
Ağrı	142.227	66837	46,97
Van	305.675	120340	39,36
Mardin	228.467	81699	35,75
Şırnak	152.954	50142	32,78
Muş	105.696	34120	32,28
Hakkari	70.710	21858	30,91
Adıyaman	152.379	46773	30,69
Gaziantep	600.075	166283	27,71
Diyarbakır	448.515	74155	16,53
Hatay	423.179	64339	15,20
Adana	499.151	70303	14,08
İzmir	732.410	68547	9,35
İstanbul	2.961.175	143953	4,86
Ankara	1.034.375	46168	4,46

MEB'in tespit ettiği bu rakamlar uzaktan öğretime erişimde yaşanan sıkıntının büyüklüğünü göstermektedir. Yüz yüze eğitimde de Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da eğitime erişim açısından sorunlar yaşanırken uzaktan öğretim ile eğitime erişemeyen öğrenci sayısında çok ciddi bir artış yaşanmıştır. Bu durum öğrenciler arasında var olan makasın derinleşmesine neden olmaktadır. **Özellikle Şanlıurfa, Van, Mardin, Ağrı, Şırnak gibi illerle ilgili yeni bir planlama yapılmalıdır.**

Çünkü:

Şanlıurfa'da 633 bin 207 öğrenciden 349 bin 380'inin **(yüzde 55,17),**

Ağrı'da 142 bin 227 öğrenciden 66 bin 837'sinin **(yüzde 46,97),**

Van'da 305 bin 675 öğrenciden 120 bin 340'ının **(yüzde 39,36),**

Mardin'de 228 bin 467 öğrenciden 81 bin 699'unun **(yüzde 35,75),**

Şırnak'ta 152 bin 954 öğrenciden 50 bin 142'sinin **(yüzde 32,78),**

Muş'ta 105 bin 696 öğrenciden 34 bin 120'sinin **(yüzde 32,28),**

Hakkari'de 70 bin 710 öğrenciden 21 bin 818'inin **(yüzde 30,91),**

Adıyaman'da 152 bin 379 öğrenciden 46 bin 773'ünün **(yüzde 30,69),**

Gaziantep'te 600 bin 75 öğrenciden 166 bin 283'ünün **(yüzde 27,71),**

Diyarbakır'da 448 bin 515 öğrenciden 74 bin 155'inin **(yüzde 16,53),**

Hatay'da 423 bin 179 öğrenciden 64 bin 339'unun **(yüzde 15,20),**

Adana'da 499 bin 151 öğrenciden 70 bin 303'ünün **(yüzde 14,08) EBA'ya erişimi bulunmamaktadır.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Salgının başlamasının üzerinden neredeyse bir yıl geçmesine rağmen 2,4 milyon öğrencinin EBA'ya erişiminin sağlanamamış olması anlamsız bir durumdur. **MEB bütçesinin yaklaşık yüzde 1,5'i kadar olan yaklaşık 2 milyar lira maliyet ile EBA erişimi olmayan öğrencilerin tüm sorunları çözülebilirdi. Ancak bu yapılmadı.**

Dünya genelinde eğitime erişememenin bedelinin 40 trilyon dolar olacağı tahmin edilmektedir. Bu durumdan en çok zararı gören ülkeler arasında Türkiye bulunmaktadır.

İllere göre EBA erişimi olmayan öğrenci sayıları ise şöyle:

İL ADI	EBA Erişimi Olmayan Öğrenci	EBA Destek Noktası	EBA Destek Noktası Mobil	Toplam EBA Destek Noktası	EBA Başarısı***
KAYSERİ	35.237	212	3	215	12,20%
GİRESUN	11.306	62	1	63	11,14%
TOKAT	28.105	149	0	149	10,60%
TRABZON	28.861	150	0	150	10,39%
MALATYA	24.568	126	1	127	10,34%
ÇORUM	11.350	57	1	58	10,22%
ADANA	70.303	347	2	349	9,93%
İĞDIR	14.051	67	0	67	9,54%
ADİYAMAN	46.773	188	27	215	9,19%
İSTANBUL	143.953	631	3	634	8,81%
KIRIKKALE	19.769	74	0	74	7,49%
HATAY	64.339	231	1	232	7,21%
ARDAHAN	5.291	18	1	19	7,18%
BATMAN	47.405	166	3	169	7,13%
OSMANİYE	23.098	81	1	82	7,10%
KARAMAN	5.443	18	0	18	6,61%
BİLECİK	2.922	8	1	9	6,16%
BİNGÖL	21.096	63	1	64	6,07%
ERZURUM	51.089	143	0	143	5,60%
KAHRAMANMARA	65.235	140	4	144	4,41%
MARDİN	81.699	143	0	143	3,50%
BITLİS	36.205	62	1	63	3,48%
HAKKARİ	21.853	37	0	37	3,39%
KİLİS	5.495	9	0	9	3,28%
GAZİANTEP	166.283	247	1	248	2,98%
AĞRI	66.837	97	0	97	2,90%
MUŞ	34.120	47	2	49	2,87%
DIYARBAKIR	74.155	83	0	83	2,24%
ŞANLIURFA	349.380	385	2	387	2,22%
SİRT	21.514	17	0	17	1,58%
VAN	120.340	73	0	73	1,21%
KARS	28.373	17	0	17	1,20%
ŞİRNAK	50.142	25	0	25	1,00%

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İL ADI	EBA Erişimi Olmayan Öğrenci	EBA Destek Noktası	EBA Destek Noktası Mobil	Toplam EBA Destek Noktası	EBA Başarısı***
BURDUR	1.142	74	1	75	131,35%
KASTAMONU	5.001	240	1	241	96,38%
YOZGAT	5.170	212	1	213	82,40%
SAKARYA	9.294	369	4	373	80,27%
ZONGULDAK	4.435	159	2	161	72,60%
KOCAELİ	15.356	527	1	528	68,77%
DÜZCE	5.576	175	1	176	63,13%
SİNOP	3.594	99	7	106	58,99%
SAMSUN	17.082	478	13	491	57,49%
UŞAK	6.064	172	1	173	57,06%
YALOVA	1.202	34	0	34	56,57%
NEVŞEHİR	4.984	128	1	129	51,77%
RİZE	3.377	87	0	87	51,53%
ESKİŞEHİR	10.594	254	2	256	48,33%
KARABÜK	2.949	70	0	70	47,47%
ÇANAKKALE	4.974	112	3	115	46,24%
EDİRNE	4.517	101	1	102	45,16%
BALIKESİR	14.208	318	1	319	44,90%
İSPARTA	5.922	124	5	129	43,57%
MERSİN	43.122	903	2	905	41,97%
BAYBURT	3.011	61	0	61	40,52%
AYDIN	13.363	265	3	268	40,11%
AKSARAY	6.189	118	1	119	38,46%
DENİZLİ	6.489	120	4	124	38,22%
MUĞLA	10.240	188	1	189	36,91%
ORDU	8.840	151	0	151	34,16%
GÜMÜŞHANE	3.947	66	1	67	33,95%
ARTVİN	3.145	52	0	52	33,07%
BOLU	2.516	40	1	41	32,59%
ANTALYA	44.349	694	2	696	31,39%
BARTIN	2.718	41	1	42	30,91%
NİĞDE	15.090	214	3	217	28,76%
TEKİRDAĞ	15.243	211	3	214	28,08%
KÜTAHYA	16.307	225	1	226	27,72%
TUNCELİ	2.116	28	1	29	27,41%
KIRŞEHİR	3.967	52	1	53	26,72%
KIRKLARELİ	3.611	42	0	42	23,26%
ELAZIĞ	13.201	151	1	152	23,03%
ERZİNCAN	5.863	65	1	66	22,51%
BURSA	40.150	440	4	444	22,12%
MANİSA	32.120	337	1	338	21,05%
KONYA	54.940	531	8	539	19,62%
ANKARA	46.168	437	2	439	19,02%
SİVAS	11.606	108	0	108	18,61%
AFYONKARAHİSAR	18.969	162	1	163	17,19%
İZMİR	68.547	512	21	533	15,55%
AMASYA	8.129	61	2	63	15,50%
ÇANKIRI	2.824	19	0	19	13,46%

***EBA Destek Noktaları 20 bilgisayar kapasiteli olarak hesaplanmıştır.

KADINLARIN YÜZDE 27,3'Ü GECE YALNIZ YÜRÜRKEN KENDİNİ GÜVENDE HİSSETMİYOR

TÜİK'in 'İstatistiklerle Kadın,2020' raporuna göre kadınların yüzde 27,3'ü gece yalnız yürürken kendini güvende hissetmiyor. Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranı erkeklerde %63,1 olurken kadınlarda ise bu oran %28,7 olarak gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 'İstatistiklerle Kadın,2020' raporunu yayımladı. Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre kadınların yüzde 27,3'ü yaşadığı çevrede gece yalnız yürürken kendini güvensiz hissediyor. Yaşadıkları çevrede 2020'de yalnız yürürken kendilerini güvensiz hissedenlerin oranı toplamda yüzde 19,1 iken bu oran kadınlarda yüzde 27,3, erkeklerde yüzde 10,7 oldu. Kadınların yüzde 48,7'si, erkeklerin ise yüzde 69,9'u yaşadıkları çevrede kendilerini güvende hissetti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Evde yalnız otururken kendilerini güvensiz hissedenlerin oranı 2020 yılında toplamda yüzde 4,8. Kadınlarda bu oran yüzde 6,2, erkeklerde ise yüzde 3,4 oldu. Kadınların yüzde 78,3'ü, erkeklerin de yüzde 85,4'ü evde yalnız otururken kendilerini güvende hissetti.

Kadın Nüfusu Daha Yüksek

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre geçen yıl kadın nüfus 41 milyon 698 bin 377 kişi, erkek nüfus 41 milyon 915 bin 985 kişi oldu. Toplam nüfusun yüzde 49,9'unu kadınlar, yüzde 50,1'ini ise erkekler oluşturdu.

Doğuştaki beklenen yaşam süresi kadınlarda 81,3 yıl, erkeklerde 75,9 yıl oldu. Doğuştaki sağlıklı yaşam süresi de kadınlarda 55,4 yıl, erkeklerde 59,1 yıl.

Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı sonuçlarına göre 2008-2019 yılları arasında en az bir eğitim düzeyini tamamlayan 25 ve daha yukarı yaştaki bireylerin toplam nüfus içindeki oranı, 2008 yılında yüzde 81,1 iken 2019 yılında yüzde 91,0 oldu. En az bir eğitim düzeyini tamamlayanların oranı cinsiyete göre incelendiğinde; 2008 yılında, kadınlarda yüzde 72,6, erkeklerde yüzde 89,8 olan bu oran, 2019 yılında sırasıyla %85,7 ve %96,4 oldu.

Kadınların İstihdam Oranının Erkeklerin Yarısından Daha Az Olduğu Görüldü

Hane halkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2019 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranı %45,7 olup bu oran kadınlarda %28,7, erkeklerde ise %63,1 oldu.

En yüksek istihdam oranı, 2019 yılında %53,0 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise %30,0 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu. En yüksek kadın istihdam oranı, %38,6 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) bölgesinde iken en yüksek erkek istihdam oranı, %71,3 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise kadınlarda %12,4, erkeklerde %49,4 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu.

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki bireylerin istihdam oranı, 2014 yılında %59,8 iken 2019 yılında %58,7 oldu. Bu oran cinsiyete göre incelendiğinde; 2019 yılında hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadınların istihdam oranının %26,7, erkeklerin istihdam oranının ise %87,3 olduğu görüldü.

Kadınların Çalışma Hayatında Kalma Süresi 7 Yılda 2,4 Yıl Arttı

Çalışma hayatında kalma süresi, bir kişinin hayatı boyunca işgücü piyasasında aktif olması beklenen yıl sayısı olarak tanımlanır. Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; çalışma hayatında kalma süresi, 2013 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki kadınlarda 16,7 yıl, erkeklerde 37,7 yıl iken 2019 yılında çalışma hayatında kalma süresi kadınlarda 19,1 yıl, erkeklerde 39,0 yıl oldu.

Çalışan Kadınların %64,6'sının İşe Geliş Gidiş İçin Harcanan Zamandan Memnun

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2020 yılında çalışanların %62,0'ı işe geliş gidiş için harcanan zamandan memnun olduğunu belirtirken kadın çalışanlarda bu oranın %64,6, erkek çalışanlarda ise %61,0 olduğu görüldü.

Kadın Büyükelçi Oranı %25,0 Oldu

Dışişleri Bakanlığı verilerine göre; kadın büyükelçi oranı 2007 yılında %9,4 iken bu oran 2020 yılında %25,0 oldu. Erkek büyükelçi oranı ise 2007 yılında %90,6 iken 2020 yılında %75,0 oldu.

Kadın Milletvekili Oranı %17,3 Oldu

Türkiye Büyük Millet Meclisi verilerine göre; 2020 yılında 584 milletvekili içerisinde kadın milletvekili sayısının 101, erkek milletvekili sayısının ise 483 olduğu görüldü. Meclise giren kadın milletvekili oranı, 2007 yılında %9,1 iken bu oran 2020 yılında %17,3 oldu

Ortalama İlk Evlenme Yaşı Kadınlarda 25,1, Erkeklerde 27,9 Oldu

Evlenme istatistiklerine göre; resmi olarak ilk evliliğini 2020 yılında yapmış olan kadınların ortalama evlenme yaşı 25,1 iken erkeklerin ortalama evlenme yaşı 27,9 oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en yüksek olduğu il, kadınlarda 27,6 yaş, erkeklerde 31,3 yaş ile Tunceli oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en düşük olduğu iller ise kadınlarda 22,2 yaş ile Ağrı, erkeklerde 26,0 yaş ile Şanlıurfa oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kadınların %15,1'inin Eğitim Seviyelerinin Eşlerinden Daha Yüksek Olduğu Görüldü

ADNKS sonuçlarına göre; resmi evliliklerde eşler arasındaki eğitim farkı incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %40,4'ünün kendilerinden daha yüksek eğitilmiş erkeklerle evli olduğu, eşlerinden daha yüksek eğitilmiş olan kadınların oranının ise %15,1 olduğu görüldü. Eğitim seviyeleri aynı olan eşlerin oranı %42,9, eğitim seviyeleri farkı bilinmeyen eşlerin oranı ise %1,6 oldu.

Kaba Boşanma Hızı Binde 1,62 Oldu

Boşanma istatistiklerine göre; 2020 yılında kaba boşanma hızı binde 1,62 oldu. İllere göre incelendiğinde; kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,47 ile Antalya oldu. Bu ili binde 2,45 ile İzmir, binde 2,40 ile Muğla izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,24 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 0,25 ile Muş ve binde 0,29 ile Şırnak izledi.

İnternet Üzerinden Ürün Siparişi Veren Ya Da Satın Alan Kadınların Oranı %32,7 Oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; internet üzerinden kişisel kullanım amacıyla mal veya hizmet siparişi veren ya da satın alan 16-74 yaş grubundaki bireylerin oranı, 2019 yılı Nisan ayı ile 2020 yılı Mart ayını kapsayan on iki aylık dönemde %36,5 oldu. Cinsiyete göre internet üzerinden mal veya hizmet siparişi verme ya da satın alma oranı, kadınlarda %32,7 iken erkeklerde %40,2 oldu.

Kadınlarda Obezite Oranı %24,8 Oldu

Türkiye sağlık araştırması sonuçlarına göre; boy ve kilo değerleri kullanılarak hesaplanan vücut kitle indeksi incelendiğinde; 15 yaş ve üstü obez bireylerin oranı 2008 yılında %15,2 iken, 2019 yılında %21,1'e yükseldi. Obez bireylerin oranı cinsiyet ayrımında incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %24,8'inin, erkeklerin ise %17,3'ünün obez olduğu görüldü.

Her Gün Tütün Kullanan Kadınların Oranı %14,9 Oldu

Türkiye sağlık araştırması sonuçlarına göre; her gün tütün kullanan 15 yaş ve üstü bireylerin oranı 2010 yılında %25,4 iken 2019 yılında %28,0 oldu. Tütün kullanan bireylerin oranı cinsiyet ayrımında incelendiğinde, 2019 yılında kadınların %14,9'unun, erkeklerin %41,3'ünün her gün tütün kullandığı görüldü.

Kadınlar En Fazla Dolaşım Sistemi Hastalıkları Nedeniyle Yaşamını Yitirdi

Ölüm ve ölüm nedeni istatistikleri sonuçlarına göre; 2019 yılında Türkiye genelinde ölüm nedenleri incelendiğinde ilk sırada %36,8 ile dolaşım sistemi hastalıkları yer alırken, ikinci sırada %18,4 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %12,9 ile solunum sistemi hastalıkları yer aldı. Yaşamını yitiren kadınlar ve erkekler için ilk üç sıradaki ölüm nedenlerinin değişmediği görüldü.

Dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirenlerin %49,8'inin kadın, %50,2'sinin erkek, iyi ve kötü huylu tümörlerden yaşamını yitirenlerin %35,5'inin kadın, %64,5'inin erkek, solunum sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirenlerin %43,5'inin kadın, %56,5'inin erkek olduğu görüldü.

ŞUBAT AYINDA EN AZ 33 KADINI ÖLDÜRÜLDÜ

Erkekler, şubat ayında en az 33 kadını öldürdü, en az 57 kadına şiddet uyguladı, en az bir çocuğu öldürdü. Aralarında erkek çocukların da olduğu en az dört çocuğu istismar eden erkekler, en az dokuz kadını taciz etti ve en az 104 kadını da seks işçiliğine zorladı.

Yerel ve ulusal gazetelerden, haber sitelerinden ve ajanslardan derlenen haberlere göre; erkekler Şubat'ta en az 33 kadını öldürdü, 12 kadına tecavüz etti.

Şubat 2021'de en az 14 kadının ölümü basına şüpheli olarak yansdı.

Erkekler, en az 10 kadını "öldürmekle" veya "cinsel saldırıda bulunmakla" tehdit etti.

İstanbul'da annesini "öldürmeye teşebbüs eden" bir erkek tutuklandı.

Erkeklerin 28 kadını öldürme "bahanesi" basına yansmadı. Erkekler, iki kadını "namus", bir kadını "kıskançlık" bahanesi" ile öldürdü. Erkekler bir kadını "faturada indirim yapmadı", bir kadını da "hırsızlık yapmak" için öldürdü.

Şubat'ta 20 kadını kocası, eski kocası, nişanlısı ve sevgilisi öldürdü. Yedi kadını, torunu, abisi ve oğlu gibi aile üyesi sekiz erkek, bir kadını evine giren üç hırsız, bir kadını akrabası, bir kadını eşinin eski ortağı, esnaf bir kadını müşterisi öldürdü. İki kadını öldürenin yakınlık derecesi basına yansmadı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Erkekler, 14 kadını ev içinde, on kadını otel, sokak, araba ve ormanlık alan gibi ev dışı alanlarda öldürdü. Erkeklerin dokuz kadını nerede öldürdüğü basına yansımada.

Erkekler, 17 kadını ateşli silahlarla, 11 kadını bıçak, balta gibi kesici aletlerle, üç kadını boğarak öldürdü. Erkekler, bir kadının başını dambilla ezerek, bir kadını da darp ederek öldürdü.

Çocuk Cinayeti

Erkekler, Şubat 2021'de en az bir çocuğu öldürdü. Çocuğu babasının eski ortağı öldürdü.

Afyon'da bir baba kız çocuğunu sokakta yaraladı. İstanbul'da bir grup erkek bir çocuğu kaçırmaya çalıştı. Erkekler, Ağrı'da üç, Diyarbakır'da bir çocuğa şiddet uyguladı.

Hatay'da bir çocuğun ölümü basına şüpheli olarak yansıdı.

Cinsel Saldırı-Tecavüz

Erkekler Şubat 2021'de en az kadına tecavüz etti. Geçen yıl aynı ay bu sayı dörttü.

Sekiz kadına tanımadığı yedi erkek, bir kadına yöneticisi, bir kadına babası, bir kadına tiyatro oyuncusu, bir kadına da polis cinsel saldırıda bulundu.

Erkekler, cinsel saldırıda bulunduğu kadınlardan birine sistematik olarak cinsel saldırıda bulundu.

Erkekler bir kadına ev içinde, iki kadına hukuk ofisi, metro gibi ev dışı alanlarda tecavüz etti. Erkeklerin dokuz kadına nerede tecavüz ettiği basına yansımada.

Taciz

Şubat 2021'de erkekler en az dokuz kadını taciz etti. Bu sayı geçen yıl aynı ay beşti.

Yedi kadın kendilerini taciz eden dört erkeği tanııyordu. Bir kadını belediye çalışanı bir kadını da komşusu taciz etti.

Erkekler, yedi kadını sözlü ve fiziki olarak taciz etti. Erkekler bir kadını görüntüsünü çekerek, bir kadını da karşısında mastürbasyon yaparak taciz etti.

Erkekler, sekiz kadını sokak, otobüs durağı gibi ev dışı alanlarda taciz etti. Erkeklerin bir kadını nerede taciz ettiği basına yansımada.

Çocuk İstismarı

Erkekler, Şubat 2021'de aralarında oğlanların da olduğu en az dört çocuğu istismar etti. Geçen yıl, aynı ay bu sayı 23'idi. En az üç çocuk kendisini istismar eden on erkeği tanııyordu. Bir çocuğu yüzme eğitmeni istismar etti.

Erkeklerin çocukları nerede istismar ettiği basına yansımada.

Şiddet ve Yaralama

Erkekler, Şubat'ta en az 57 kadına şiddet uyguladı. Geçen yıl aynı ay bu sayı, 51'idi.

Erkeklerin şiddet uyguladığı on kadın "ağır" hasta olarak hastaneye kaldırıldı. Erkeklerin şiddet uyguladığı kadınlar arasında trans kadınlar da vardı. Erkekler beş kadına sistematik olarak şiddet uyguluyordu. Kadınlardan biri Suriyeliydi.

En az 35 kadına kocası, nişanlısı, sevgilisi şiddet uyguladı. Bir kadına annesinin sevgilisi, bir kadına ev sahibi beş erkek, bir kadına hastası, bir kadına patronu, bir kadına kardeşi, bir kadına da damadı şiddet uyguladı.

En az 16 kadına şiddet uygulayan 20 erkeğin yakınlık derecesi basına yansımada.

Erkekler dört kadına "boşanmak istediği" için şiddet uyguladı. Bir kadına hırsızlık, bir kadına kıskandığı, bir kadına miras, bir kadına para için şiddet uygulayan erkekler, bir kadına da "neden çarşaf giyiyorsun?" diyerek şiddet uyguladı. Erkekler bir kadına "müziği kısmadığı" için saldırdı. Erkeklerin 47 kadına şiddet uygulama "bahanesi" basına yansımada.

Erkekler, 51 kadını darp ederek, şiddet uyguladı. En az üç kadını kesici aletlerle, üç kadını da ateşli silahlarla yaraladı.

Erkekler, 17 kadına ev içinde, 23 kadına da sokak, hastane, otobüs durağı gibi ev dışı alanlarda şiddet uyguladı. Erkeklerin, 17 kadına nerede şiddet uyguladığı basına yansımada.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

En Az 104 Kadın Seks İşçiliğine Zorlandı

Şubat 2021'de erkekler, en az 104 kadını seks işçiliğine zorladı. Geçen yıl aynı ay bu sayı, 134 idi. Seks işçiliğine zorlanan 43 kadın Türkiye vatandaşı değildi.

RUHSAL HASARIN İZİ KOLAY GEÇMEYECEK

İnsanlık olarak umutsuz ve kısmen iç karartıcı günlerden geçiyoruz. Stres, ev içi şiddet, derinleşen yoksulluk, belirsizlik, umutsuzluk kaçınılmaz olarak ruh sağlığını toptan olumsuz etkiliyor.

Dr. Necip Çapraz - Psikiyatr

Bundan bir yıl önce hayatımıza yeni birçok sözcük girdi: Pandemi, karantina, izolasyon, sosyal mesafe, el yıkama kuralları, maske, dezenfektan, damlacık, enfeksiyon ve benzeri... Bunlar daha önceleri tıp fakültesi derslerinden anlatılan ve gerçek yaşamdan uzak sözcükler iken, son bir yıldır artık günlük yaşamın olağan parçası haline geldi.

Koronavirüs, hastalık adıyla Covid-19, salgını ülkemizde bir yılını doldururken şu andaki bilanço milyonlarca hastalanmış kişi, onbinlerce kişinin ise ölümü anlamına geliyor. Pandeminin bu tür fiziksel hasarlarının yanı sıra toplumsal, ekonomik ve ruhsal etkileri de bulunuyor.

Bir Yılda Neler Oldu?

Salgının ilk günlerinde, hastalıkla ilgili bilinmezlikler elbette bugüne göre çok daha fazlaydı. Ancak tüm toplum bu yeni durumla karşılaştığında topyekûn harekete geçti ve herkes yüksek bir motivasyonla bu hastalık salgınının üstesinden gelmek için olanca gücüyle çalışmaya başladı. Yakın zamanda sonlanacağı düşünülen önlemlere uymak ilk zamanlarda kolaydı. Üstelik hızla başlayan aşı çalışmaları da sonbaharda sonuçlanacaktı, yazdan sonrası daha iyi görünüyordu. Mart-mayıs ayları arası salgının atılması için harcanan çabalar ve yüksek beklentilerle geçerken, vaka sayılarının düşmesi ve karantina kurallarının gevşetilmesi umudu daha da artırdı. Hastalığın yenileceğine olan inanç yeni koşulların zorlaması karşısında dayanıklılığı da olumlu etkiliyordu. Ancak sonbaharın gelmesiyle birlikte artışa geçen vaka sayılarının bir önceki kışı da aratacak düzeylere hızlıca ulaşması tüm toplumda bir hayal kırıklığı ve umutsuzluğu da beraberinde getirdi. Yetkili makamların şeffaf olmayan tutumlarının güven sarsıcı olması, hiçbir zaman gerçekleri tam bilememe kaygısı yaşananlarla ilgili belirsizliği ve bilinmezliği tetikleyen durumlar oldu. Kış aylarına gelindiğinde sonuçlanmaya başlayan aşı çalışmaları umutları yeşertse de, aşı üretimindeki kısıtlılıklar, aşıyla ilgili güvenilirlik ve etkinlik sorunları, kitlesel aşılama yetersizlikler ve eşitsizlikler, aşıyla ilgili umutları azaltırken, farklı coğrafyalardan gelen mutant virüs haberleri, aşının etkinliğiyle ilgili soru işaretlerini körükledi. Şimdilerde tüm dünya hergün onbinlerce yeni vaka ve ölümlerle boğuşmaya devam ederken, ne salgının ne zaman biteceği yönünde bir öngörüye sahibiz ne de geçen yıl yaşamımıza giriveren bazı kuralların bundan sonra yaşamın gerçekliğinin kendisi olmayacağını garanti ediyoruz. Bir yandanda birçok kişi sevdiklerini ve yakınlarını kaybetmekte, yeni normal gereği bu kayıplarıyla ilgili ritüellerini bile istedikleri şekilde yerine getirememektedir.

Sadece Fiziksel Sonuçları Yok

Koronavirüs salgınının başlamasıyla birlikte yaşamımızda birçok alışageldiğimiz davranış veya durum da değişti. 'Yeni normal' olarak adlandırılan bu oldukça yeni durumlar, kaçınılmaz olarak yanında yeni zorlukları da getiriyor. Yeni duruma adapte olmaya çalışmanın getirdiği insanın kendisinden ve dışarıdan kaynaklanan stres, maalesef yeni normalin toplumda neden olduğu zorluklar olarak karşımıza çıkıyor. Mesafelenme esasen bir fiziksel mesafelenmeyle ilgili olmasına rağmen, karantinalar, sokağa çıkma yasakları giderek bu fiziksel mesafelenmenin bir sosyal izolasyona ve yalnızlığa dönüşmesine neden oldu. Kendini yalnız olarak tanımlayan kişilerin sayısı giderek artarken, buna bağlı birçok ruhsal sorun da artış gösteriyor gibi. Yalnızlık ve sosyal izolasyonun ise erken ölümle, depresyonla, kardiyovasküler hastalık riskiyle ve bilişsel bozulmayla ilişkili olduğu biliniyor .

Pandemi tahmin edilebileceği gibi ekonomiyi de tüm dünyada olumsuz etkilerken, zaten bir süredir ekonomik sorunların yaşandığı ülkemizde ekonomik etkileri çok daha büyük oldu. Artan yaşam pahalılığı, işsizlik, ödemelerin yapılmaması, ebeveynlerin okula gidemeyen çocukların bakımı için işten ayrılmak zorunda kalması stresi artıran durumlar. Artan stres ilişkilerin bozulmasına neden olurken, haberler ve araştırmalar ev içi şiddetin de arttığını gösteriyor. Stres, ev içi şiddet, derinleşen yoksulluk, bozulmuş rutinler, gelecek kaygısı, belirsizlik, yalnızlaşma, umutsuzluk ise kaçınılmaz olarak ruh sağlığını toptan olumsuz etkilemekte.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yarattığı Hasar Devam Edecek

Yukarıda anlattığım tablonun pek de iç açıcı olmadığını farkındayım ancak insanlık olarak umutsuz ve kısmen iç karartıcı günlerden geçiyoruz. İçinde bulunduğumuz bu durumun yakın zamanda değişebileceğine ve eski yaşam şeklimize dönebileceğimize dönük umutsuzluk ruhsal etkilenmeyi artırıyor.

Türkiye ile ilgili verilere tam sahip değiliz ancak Amerika Hastalık Korunma ve Kontrol Merkezi'nin (CDC) yaptığı bir araştırmaya göre 2020'de bir önceki yıla göre depresyon, kaygı bozuklukları, uyku sorunları, alkol-madde kullanımı ve intihar düşünceleri gibi ruhsal sorunların 2-3 kat artış gösterdiği saptanmış.

Salgınla geçen süre, dolayısıyla toplumun maruz kaldığı stres yakın tarihte hiç bilinmediği kadar uzadı ve uzamaya devam ediyor. Bu uzamış maruziyet sorunların büyümesine, ruhsal zorlanmanın artmasına, başa çıkma yetilerinin zaman zaman yetersiz kalmasına ve ruhsal dayanıklılığın azalmasına neden oluyor. Tahmin ediliyor ki pandeminin fiziksel etkileri hafiflese de hayatımızda yarattığı hasarlar ve değişiklikler toplumun geniş bir kesimini ruhsal açıdan uzun süre daha etkilemeye devam edecek.

İntihar Daha Önemli Bir Sorun Olabilir

Pandeminin intihar oranlarını artırdığıyla ilgili evrensel geçerliliği olan bir yargıya varmak için veriler henüz yetersiz olsa da, farklı ülkelerde farklı büyüklüklerde yapılan araştırmalar tamamlanan intiharlarda, intihar girişimlerinde ve kendine zarar verme davranışında artışa dikkatleri çekiyor.

İntiharla ilgili risk faktörleri (depresyon, travma sonrası stres bozukluğu, umutsuzluk, sıkışmışlık ve ağırlık hissi, alkol ve madde kötüye kullanımı, yalnızlık, ev içi şiddet, çocuk istismarı, işsizlik ve finansal güvensizlik gibi) düşünüldüğünde, pandeminin bu risk faktörlerinin tümünü artırdığı çok açık şekilde ortada. Bu nedenle intihar düşüncelerinde ve girişiminde artışı bunlar açıklıyor olabilir.

Türkiye'de ise durum biraz daha farklı. Ülkemizde intiharın bir ölüm nedeni olarak Batılı ülkelerinden daha düşük olduğu biliniyor. TÜİK verilerinden 2018 yılına kadar olan intihar oranlarına ulaşılabilir ve oranlar genellikle yıllar içinde sabit seyretme eğiliminde. Ancak pandeminin etkilerini değerlendirmek için gerekli son iki yılın sayılarını henüz bilmiyoruz. Fakat medyaya yansıyan haberlerden edinilen izlenim son zamanlarda intihar vakalarında bir artış olabileceğini düşündürüyor. Özellikle genç erkeklerde ve riskli gruplarda intihar düşüncelerinin artması bir olasılık dahilinde değerlendirilmeli.

İntihar düşünceleri ve planları her zaman ölmek istemekle ilgili olmayabilirken, özellikle bu dönemde mevcut yaşamının mevcut şekliyle devam etmesine katlanamamakla ilgili olabilir. Yaşamda bir değişiklik olmayacağına dönük umutsuzluk, intihar düşüncelerinin iyileşmemesiyle ilgili bir umutsuzluğa da neden olabilir ki bu yardım aramayı ve istemeyi olumsuz etkileyebilecek bir durum olabiliyor. Oysa intihar düşünceleri değişebilir ve tedavi edilebilir durumlardır. Bu nedenle yardım isteyebilmek intiharın önlenmesinde çok önemli.

Kimler Riskli Grupta?

Sosyal izolasyonun belki de en fazla etkilediği grup olan genç erişkinlerin ciddi risk altında olduğu birçok araştırmada tekrarlanmış durumda. Gelecek kaygısı ve yalnızlaşma ruhsal problemleri derinleştirirken, Avrupa'da birçok psikiyatri servisi genç erişkinlerle doluluk oranları açısından tarihinin en yoğun döneminden geçiyor.

Yine tekrarlanan çalışmalarda gösterildiği şekilde kadınlar ve kendini ikili cinsiyette tanımlamayanlar (non-binary), işsizler, yoksullar, azınlıklar, yaşlılar, çocuklar ve dezavantajlı grupta olanlar ruhsal etkilenmeye en yatkın gruplar arasında.

Ne Yapılmalı?

Ruhsal rahatsızlıklar tüm dünyada ve ülkemizde yetiyetiminin başta gelen nedenlerinden aslında. Bu sebeple de önemsenmeleri gerekiyor. Yeni yeni gelişen bir ruh sağlığı etkilenmesi dalgasıyla karşı karşıyayken hızlıca önlemler alınarak bu dalganın büyümesinin önlenmesi oldukça önemli. En az koronavirüsün yayılmasını engellemeye dönük önlemler kadar ciddiye alınarak ruhsal etkilenmeyi azaltmaya yönelik politikalar geliştirilmeli. Ruhsal etkilenmeye neden olan durumların etkisinin azaltılmasına yönelik bu politikaların yanı sıra, toplumun bilgilendirilmesi, konuya özgü acil yardım kanallarının oluşturulması ve toplumun genelinin bu kanallara ulaşmasının sağlanması elzem.

Şu andaki tablo pandeminin getirdiği zorunlu koşulların azalarak da olsa uzun bir süre daha devam edeceğini düşündürüyor. Bu ise ruhsal olarak bu sürecin etkilerinin de uzun süre devam edeceği anlamına geliyor. Bu nedenle yazıda bir kısmından bahsedilen riskli durumlarla ilgili önlemler alınabilir. Elbette bunların bir kısmı bireysel olarak çözülebilecek sorunlar değil ama bireysel olarak sosyal izolasyonu azaltmak, sosyal bağları

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

güçlendirmek, bireysel olarak ruhsal iyi olma halimizi olumlu etkileyen faaliyetlere önem vermek, pandemiye unutmamak ama sadece pandemiyle de yaşamamaya gayret göstermek ruhsal etkilenmemizin azalmasına katkı koyabilir. O nedenle uzun soluklu bir mücadeleye de her açıdan hazırlıklı olunmalı. Gerektiğinde ruhsal yardım istemenin ve yardım almanın faydaları da göz ardı edilmemeli.

Bu umutsuz günlerin elbette daha umutlu günlere dönüşeceği günler de gelecek.

DERE AYNI, HES AYNI KARAR FARKLI

Eski mahkeme kararı ve bilirkişi raporuna rağmen Gürgen Deresi üzerinde yapımına başlanan HES'e karşı açılan dava mahkemece reddedildi. Aynı derede aynı proje için farklı kararlar çıktığını belirten Avukat Kazmaz, "Kurumuş dereye HES yapıyorlar. Kararı temyize götüreceğiz" dedi.

Rize'nin Güneysu ilçesi Gürgen Deresi'nde Baro Elektrik Üretim Şirketi tarafından yapımı devam eden HES projesinin davasına ilişkin Rize İdare Mahkemesi karar verdi. Bilirkişilerin 'olumlu' raporuna dayanarak karar veren mahkeme, davayı reddetti. Davanın avukat Remzi Kazmaz, "Aynı proje için iki ayrı bilirkişi raporu, daha önce verilmiş iptal kararına rağmen davamız reddedildi" dedi. Kazmaz, kararı temyize götüreceğini belirtti. Uzun yıllardır bölgede HES yapmaya çalışmaya şirket ilk olarak 2008 yılında girişimlerde bulunmuştu.

Yıllar İçerisinde Şu Gelişmeler Yaşandı.

- ◆ 2008 yılında Gürgen Deresi'nde su kullanım hakkını 49 yıllığına alan şirket HES çalışmalarına başladı.
- ◆ Duruma itiraz eden bölge halkı Rize İdare Mahkemesi'ne dava açtı. Mahkemenin atadığı bilirkişi heyeti HES'in yapılamayacağı yönünde rapor verdi.
- ◆ Mahkeme HES'in kurulamayacağına karar verdi. Şirketin kararı Danıştay'a götürdü. Danıştay'da mahkemenin kararını onadı.
- ◆ Aradan geçen 4 yılın ardından Baro adlı şirket, yol yapma bahanesiyle köye gelerek çalışmalara başladı. Ancak dere kenarına getirilen HES boruları üzerine bölge halkı gerçekleri anladi.
- ◆ Bölge halkı yürütmenin durdurulması geçen yıl ocak ayında dava açtı. Mahkeme yeniden bilirkişi atanmasına karar verdi.
- ◆ Bilirkişiler yaptıkları incelemede ilk hazırlanan raporun aksine bölgede HES'in yapılabileceğini belirtti.
- ◆ Bilirkişiyi referans alan mahkeme davanın reddine karar verdi.

'Yol Yapıyoruz' Diye Köye Geldiler

Kararı "Derenin ölümü" olarak değerlendiren Remzi Kazmaz, kurumuş dereye HES yaptıklarını belirtti. Yargı sürecinde şirketin çalışma yaptığını ve DSİ tarafından ceza kesildiğini hatırlatan Kazmaz, "İlk projenin iptalin ardından şirket tekrar ÇED olumlu raporu aldı. Ancak halktan gizlendi. Yol yapıyoruz diye bölgeye gelen şirkete halk yardımcı oldu ancak HES boruları gelince gerçekler anlaşıldı" diye konuştu.

Bilirkişilere Sığındılar

Eski bilirkişi raporu ve mahkeme kararına rağmen Rize İdare Mahkemesi'nin topu bilirkişilere attığına dikkat çeken Kazmaz şu ifadeleri kullandı: "Derelerde su kalmamıştı. Karar veremeyen mahkeme bilirkişiyi can simidi olarak gördü. Bilirkişi heyetininin içerisinde Giresun Üniversitesi'nin rektörü de var. Birinci raporda buradaki derenin debisi HES'e uygun değil ikincisi var dedi. Debisi olmayan dereye HES yapılabilir diyen bilirkişilerden suç duyurusunda bulunacağız" ifadelerini kullandı.

STRATEJİDEN YOKSUN DIŞ POLİTİKA NETİCESİNDE İTİBARSIZLAŞTIRILAN TÜRKİYE!

BM'nin KIBRIS masası Nisan'a kaldı, "İngiliz Çözüm Planı" devreye girdi!

Kıbrıs sorununun müzakereler yoluyla çözümü için Mart ayında gayri resmi konferans düzenlenmesini öngören BM Girişimi, her iki taraf kendi tutumlarında ısrar edince Nisan'a kaldı. Bu süreçte tarafları masaya oturmaya ikna edecek yeni girişimlerin söz konusu olması beklenirken İngiltere'nin çözüm planının ayrıntıları netleşti. İki devletli konfederasyon, ortak bakanlar kurulu ve parlamento ve tek temsil yetki hedefleniyor!

Kıbrıs'ta yeni bir müzakere süreci başlatılması için tarafların ilk aşamada gayri resmi olarak Mart ayında bir araya gelmesini planlayan BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'in girişimi Nisan ayına kaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi (GKRY) **federasyon modelinden** geri adım atmayacaklarını ilan ederken, KKTC ve Türkiye, artık federasyon konusunun çözüm olmayacağını anlaşıldığını, adada **iki ayrı devletin varlığını öngören modeli** tartışma zamanı geldiğini savunuyor.

Dolayısıyla böylesine keskin görüş ayrılıklarının var olduğu bir süreçte gayri resmi de olsa masaya oturmanın bir anlamının olmayacağı ortaya çıkmış görünüyorsa tarafları bir araya getirmek için yeni bazı girişimlere zaman kazandırmak amacıyla gayri resmi görüşmeler Nisan ayında gerçekleştirilecek. Bu süreçte İngiltere, AB'den ayrıldıktan sonra, Kıbrıs konusunda doğrudan inisiyatif alma girişimlerine hız verdi.

İngiltere Dışişleri Bakanı Dominic Raab, KKTC ve GKRY'yi ziyaret ederek taraflara yeni bir çözüm modeli sundu. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile bir araya geldi.

- Geçtiğimiz hafta gerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) gerekse Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) ve Yunanistan medyasına İngiliz Çözüm Planı'nın ayrıntıları sızdı.

Buna göre İngilizler Rum ve Türk taraflarının tutumları arasında bir orta yol formülü geliştirmeye çalışmış görünüyor.

Rumların iki toplumlu federasyon, KKTC'nin iki ayrı devlet yaklaşımı, İngilizler tarafından **iki toplum devletini** (Community State) **tek konfederasyon çatısı altında bir araya getiren model** ile uzlaştırılmak isteniyor.

Kıbrıs sorununda gelinen noktada; Dominic Raab'ın KKTC ve GKRY Cumhurbaşkanılarına ana hatlarını sözlü olarak iletildiği plan üzerinde **tarafların en azından yeni bir yaklaşım göstermesi** durumunda detayların tartışmaya açılması bekleniyor.

İngiltere'nin ortaya koyduğu plan, KKTC-GKRY arasındaki sorunlara çözüm olabilecek mi?

Kıbrıs'ın üç garantöründen biri olan İngiltere'nin ortaya koyduğu çözüm planı, KKTC-GKRY arasındaki sorunlara çözüm olabilecek mi? İNGİLTERE; garantör ülkelerinin garantörlüklerinin 10 yılın sonunda sona ermesi, KKTC'nin Maraş ve Güzelyurt'u Rumlara bırakması, ortak parlamento vb. ana başlıkların öne çıktığı Konfederasyon modelinde taraflar arasında köprü görevi, üstlenebilecek mi?

İngiltere'nin Kıbrıs Konfederasyonu modelinin öne çıkan hatlarını kısaca şöyle sıralamak olanaklı:

- İki egemen toplumun toplum devletlerinin bir araya geldiği Kıbrıs Konfederasyonu
- İki toplum devletinden oluşan Konfederasyon iki toplumu uluslararası alanda tek temsil yetkiyle temsil edecek. (İki toplum uluslararası kuruluşlarda tek bir federasyon olarak temsil edilecek)
- Konfederasyon parlamentosu 36 üyeden (24 Rum-12 Türk), Merkezi Hükümet Kabinesi eşit yetkili iki Eş Başkan ve 9 bakandan (6 Rum-3 Türk) oluşacak. Azınlıkta olan Türk grubuna parlamento ve kabinede belirlenecek bazı konularda özel veto yetkisi tanınacak.
- Konfederasyon çatısı altındaki toplum devletleri kendi başlarına bazı anlaşmalar imzalama, uluslararası spor ve ticaret vb. örgütlerde temsil imkânına sahip olacak. Konfederasyonun dış politikası, BM, AB gibi ilişkiler merkezi hükümet tarafından yürütülecek.
- AB ile ilişkilerde anlaşmazlık olursa, AB Konseyi-Komisyonu, Avrupa Parlamentosu Kıbrıs ile ilgili karar ve oylamalarda çekimser kalacak.
- Konfederasyon anlaşmasının imzalanması ve kurumsal yönetim yapısının işlerlik kazanmasından itibaren 10'uncu yılın sonunda üç garantör ülkenin (İngiltere, Yunanistan, Türkiye) garantörlükleri sona erecek.
- İki toplum devletinin egemenliğindeki topraklar ile ilgili paylaşım müzakerelerle belirlenecek ancak Maraş ve Güzelyurt öncelikle KKTC tarafından Rumlara bırakılacak. Toprak konusu ayrıca detaylandırılacak.
- Mülkiyet hakları ve tazminatların yanı sıra 1974 yılından bu yana bu mülkiyetleri kullananların da edinilmiş hakları gözetilecek.

İngiliz Çözüm Planı tek çatı altında iki ayrı toplumun kendi devletlerine sahip olmalarını öngördüğü için en azından tartışmaya konu olabilir. Buna karşılık, kanımca garantörlüğün 10 yılın sonunda sona ermesi Kıbrıs Türklerinin güvenliği açısından kabulü zor, hatta söz konusu olamayacak bir öneridir. Böyle bir durumda 10 yılın sonunda adadaki Türk askeri varlığının sona ermesi, çekilmesi öngörülmüyor.

Muhtemelen tarafların güvenliği için plan detaylandırıldığında bazı formüller yer alacaktır ancak ilk aşamada buna dönük bir öneri ortada görünmüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bunun yanı sıra KKTC Cumhurbaşkanı Tatar'ın 'iki devlet' açıklamasına karşılık, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 'iki ayrı egemenlik' ifadesini kullanmasını, İngiliz Planı'nın iktidar tarafından peşinen reddedilmediği, müzakere edilmesine ılımlı yaklaşım sergilendiği şeklinde değerlendirmek mümkündür.

Müzakerelerde bir uzlaşma ya da çözüm sürecinin başlatılması yaklaşımının ortaya çıkmasını oldukça zor görüyorum. Ancak her türlü müzakere ve görüşmeye peşinen retçi bir tutum takınmaktansa masada yer almayı, varsa her türlü barışçı çözüm olanağını sonuna kadar zorlamayı, **daha doğru bulduğumu ve daha çözüme odaklı bir yaklaşım olacağını ifade etmek isteriz.**

ABD Başkanı Joe Biden, Cemal Kaşıkçı Cinayeti'ne ilişkin istihbarat raporunu kamuoyuna açıkladı!

ABD Başkanı Joe Biden, gazeteci Cemal Kaşıkçı Cinayeti'ne ilişkin istihbarat raporunu kamuoyuna açıkladı ve cinayetin sorumlusunun Suudi Velihaht Prensi Muhammed bin Selman olduğunu, ilan etti. Yaptırım listesini devreye soktu. Trump döneminde hazırlanan rapor 2018'den bu yana bekletiliyordu. Trump, bu rapora rağmen Suudi Yönetimi ve Velihaht Prens ile yakın ilişkileri sürdürdü, büyük çaplı silah satış anlaşmaları imzaladı!

2018 yılı Ekim ayında Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'na giden ve bir daha çıkmayan Washington Post yazarı Kaşıkçı'nın öldürülerek, cesedinin parçalandığı ve yok edildiği ortaya çıkmıştı. ABD Ulusal İstihbarat Dairesi raporunda Kaşıkçı'nın öldürülmesi planına onayı ve öldürme talimatını Suudi Velihaht Prensi Muhammed bin Selman'ın verdiği sonucuna varıldığı belirtildi.

Cinayet operasyonunun Prens'in onayıyla yapılmış olduğu sonucuna nasıl varıldığına ilişkin olarak; Suudi Arabistan'daki karar alma süreçleri üzerinde Velihaht Prens'in sınırsız kontrolü, Prens'in koruma heyeti üyeleriyle kıdemli danışmanının cinayete doğrudan karışmış olması ve Prens'in yurtdışındaki muhaliflerin şiddet içeren yöntemlerle susturulmasına verdiği desteklerle ilgili tespitler gerekçe gösterildi. 2 Ekim 2018'de İstanbul'a giden Suudi ekibinde Kraliyet Mahkemesi'ne bağlı Suudi Çalışmaları ve Medya İlişkileri Merkezi'nin (CSMARC) üyelerinin de olduğu belirtilen raporda Merkezin liderliğini Muhammed bin Selman'ın yakın danışmanlarından Suud el Kahtani'nin yaptığı belirtildi. Kahtani, daha sonra yaptığı açıklamada kararlarını Velihaht Prens'in onayı dışında almadığını açıklamıştı.

Raporda cinayet operasyonu için İstanbul'a gelen Suudi ekibinde aynı zamanda Muhammed bin Selman'ın Hızlı Müdahale Gücü (RIF) adıyla bilinen elit koruma grubunun yedi üyesinin de yer aldığına dikkat çekildi. Velihaht Prens'in Kaşıkçı'yı Suudi Arabistan Krallığı için bir tehdit olarak gördüğü sonucuna varılan raporda, Prens'in Suudi gazetecinin susturulması için gerekli olması durumunda şiddet kullanılmasını da güçlü şekilde desteklediği kaydedildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan o dönemde Türkiye topraklarında işlenen bu vahşi cinayete sert tepki göstermiş, velihaht Prens Selman'ı cinayetten sorumlu tutan açıklamalar yapmıştı. İktidar ayrıca cinayete ilişkin önemli bulguların ve ses kayıtlarının var olduğunu dile getirerek cinayete karışan kişilerin yargılanmak üzere Türkiye'ye iadesini talep etmiş ancak Suudi Arabistan yargılamayı kendisinin yapacağını belirterek bu talebi reddetmişti. Suudi Arabistan'daki yargılamalarda mahkeme Kaşıkçı cinayeti nedeniyle beş kişiye idam cezası verdi.

Yine o dönemde eski ABD Başkanı Trump CIA Başkanını Türkiye'ye göndermiş, cinayet soruşturması çerçevesinde hükümet ve istihbarat yetkilileriyle kapsamlı görüşmeler yapıldığı eldeki bulguların, kanıtların ABD yönetimi ve CIA ile de paylaşıldığı dile getirilmişti. Ancak sonrasında gerek Trump yönetimi gerekse iktidar, Kaşıkçı cinayeti konusunda sessizliğe büründü. CIA'nın hazırladığı raporlar Trump tarafından açıklanmaksızın rafa kaldırıldı. Türkiye'de cinayete katıldığı saptanan Suudilerle ilgili açılan dava devam ediyor. Türkiye-Suudi Arabistan ilişkileri Kaşıkçı cinayeti sonrasında gergin bir döneme girdi. Son olarak Suudi Arabistan Türk mallarına karşı gayri resmi ambargo ve boykotu devreye sokarken, Suudi vatandaşlarının turistik seyahatlerine ve Türkiye'den gayrimenkul alımlarına kısıtlamalar getirildi. Kaşıkçı Cinayeti Raporu açıklanmadan bir gün önce ABD Başkanı Joe Biden, 25 Şubat'ta Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdülaziz ile telefonda görüştü. Görüşme öncesinde Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, ABD yönetiminin Suudi Arabistan'la ilişkileri yeniden dengelemek istediği, bu nedenle de Başkan Biden'ın 'Velihaht Prens yerine mevki olarak kendisiyle aynı konumda olan Kral Selman'la muhataplık kurarak iki ülke ilişkilerini yürüteceği' duyuruldu. Bu açıklama Velihaht Prens Muhammed bin Selman'ın ABD nezdinde itibarını yitirdiğini, muhatap alınmayacağını işaret ediyor.

Şimdi yeni ABD yönetiminin Suudilerle ilişkileri Velihaht Prens yerine Suudi Kralı üzerinden yürütme kararı ve Kaşıkçı Cinayeti raporuyla 76 kişilik yaptırım listesi ilan etmesi kritik bir adım!

Kaşıkçı raporuyla birlikte ABD Dışişleri ve Hazine Bakanlıkları da 76 Suudi vatandaşına yaptırım başlatıldığını ilan etti. Ancak ABD İstihbarat Raporu'nda talimatı veren, cinayeti onaylayan kişinin Velihaht Prens Muhammed bin

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Selman olduğunun saptanmasına karşılık yaptırım listesinde Veliht Prens'in yer almaması ve isminden söz edilmemesi dikkat çekici!

ABD'nin önde gelen medya organlarında, yönetime atfen yer alan değerlendirmelerde, Veliht prens adına bu cinayetleri işleyen, eylemleri gerçekleştiren prensin yakın çevresi ve güvendiği birimlerle, istihbarat yetkililerinin yaptırım kapsamında olması, **veliaht prene doğrudan verilmiş kritik bir mesaj** olarak görülüyor.

Ermenistan'da Dağlık Karabağ yenilgisinden sonra ortaya çıkan siyasi istikrarsızlık, yeni bir boyut kazandı.

Ermenistan'da Dağlık Karabağ yenilgisinden sonra ortaya çıkan siyasi istikrarsızlık tablosu, ordunun Başbakan Nikol Paşinyan'a muhtıra vererek istifasını istemesi ve Paşinyan'ın bunu bir darbe teşebbüsü olarak nitelendirip halkı sokağa çağırmasıyla, yeni bir boyut kazandı. Başbakan Paşinyan istifasını isteyen Genelkurmay Başkanı'nı görevden azleddenen, Cumhurbaşkanı Sarkisyan azil kararnamesini imzalamadı, reddetti!

Azerbaycan'a karşı Dağlık Karabağ'daki yaşadığı hezimetin ardından siyasi istikrarsızlık ve kaosun tırmandığı Ermenistan'da gerginlik tırmanıyor. Doğu sınır komşumuz Ermenistan'ın askeri alandaki yenilgisi beraberinde ülke içinde siyasi gerilimlerin ve nihayet ordunun Başbakan Paşinyan'a muhtıra vererek istifasını istemesini beraberinde getirdi. Başbakan Nikol Paşinyan, Genelkurmay Başkanı Onik Gasparyan'ın istifa muhtırasını 'darbe teşebbüsü' olarak nitelendirerek, halkı ve taraftarlarını darbeye karşı sokağa, meydanlara çıkmaya çağırırdı. Ardından da Genelkurmay Başkanı Gasparyan'ı görevden azlettiğini duyurdu. Buna karşın Cumhurbaşkanı Armen Sarkisyan ise görevden azil kararnamesini imzalamadı, reddettiğini duyurdu.

Ermenistan meclisindeki muhalefet cephesi hep birlikte Paşinyan'ın karşısında ve orduyu destekliyor. Dağlık Karabağ'dan bu yana Ermenistan ve Azerbaycan anlaşmasında kilit rol oynayan Rusya, gelişmeleri Ermenistan'ın iç meselesi olarak değerlendirdiğini açıkladı.

Ermenistan ordusunun hükümete muhtıra vermesi, seçilmiş başbakanın istifasını istemesinin arkasında, AB-ABD'ye yakın Başbakan Paşinyan'dan en baştan itibaren fazla hazzetmeyen Rusya'nın olduğu görüşleri ön plana çıksa da **halen halkın ciddi desteğine sahip görünen Paşinyan'a karşı Rusya'nın bir darbe planına destek vereceğini öngörmüyoruz.**

Gürcistan ve Çeçenistan'da olduğu gibi Ermenistan'da da son sözü Rusya söyleyecek!

Gürcistan, Çeçenistan olaylarındaki örnekler, Aliyev'in Rusya-Batı arasındaki hassas denge politikası, Rusya'nın bu bölgeyi kendisi için güvenlik ve varlık alanı olarak gördüğünü, bunu bozabilecek hamlelere müsamaha etmeyeceğini ortaya koyuyor. Nitekim Dağlık Karabağ savaşında da hem kendisine kafa tutmaya çalışan Paşinyan'ı cezalandırmış oldu hem de Rus ordusunu uzun bir aradan sonra bölgeye geri döndürmeyi sağladı!

Ermenistan Başbakanı Paşinyan yenilgi sonrası iktidarı kaybetme ihtimaliyle yüz yüze gelirken, Rusya'dan başka çalabileceği kapı olmadığını anlamaya mecbur kaldı. Minsk grubu, ABD-Fransa-AB Ermenistan'ı yalnız bıraktı ve Rusya'nın karşısında durmadı. Rusya hem Minsk Grubu içinde yer almanın hem de Kafkasya'daki etkinliğinin katkısıyla sorunun tek çözüm adresi olduğunu kabul ettirdi. Azerbaycan ve Ermenistan'a Moskova'da koşullarını kendi belirlediği anlaşmayı imzalattı. Öyle ki, Azerbaycan'ın yanında duran Türkiye bile Moskova'daki ateşkes ve çözüm masasında yer alamadı. Rus ordusu Dağlık Karabağ'a, Azerbaycan-Ermenistan sınırına, Nahçıvan'a yerleşti. Yıllar önce Rus askerlerini çıkartan Azerbaycan'a da Rus ordusu Türk-Rus Ortak Gözlem Merkeziyle geri döndü. Türkiye, Azerbaycan'da kurulan Gözlem Merkezi'nde sembolik bir askeri güçle görev üstlendi.

Ordunun Paşinyan'ın istifasını istemesine kadar uzanan gelişmeler, eski Başbakan Serj Sarkisyan'ın Dağlık Karabağ'daki çatışmalarda Ermenistan ordusunun neden envanterindeki Rus yapımı kısa menzilli balistik İskender Füzelerini kullanmadığı sorusunu ortaya atmasıyla tetiklendi. Başbakan Paşinyan bu soruya İskender Füzelerinin 'kullanılmaz halde' olduğunu ima eden ve örtülü şekilde orduyu, genelkurmayı itham eden bir karşılık verdi. Rusya Savunma Bakanlığı'ndan da Dağlık Karabağ'daki çatışmalarda kesinlikle İskender Füzelerinin kullanılmadığı açıklaması yapıldı.

Rusya, bugüne kadar Ermenistan'daki yönetimler üzerinde hep tam kontrol sahibiydi. Petrosan, Sarkisyan gibi eski Sovyet dönemi yöneticileri Sovyetlerin dağılmasından sonra da Kafkasya'da Rusya ile en yakın ve bağıllık ilişkisi içinde olan Ermeni liderlerdi. Rusya en baştan itibaren Paşinyan'ın Batı ile yakınlaşma siyasetinden rahatsızlığını sıkça belli etti, dile getirdi. Putin yönetimi, Ukrayna, Gürcistan'daki Turuncu devrim hamleleri gibi Paşinyan'ın arkasında da Macar asıllı ABD'li iş adamı George Soros'un olduğu, Paşinyan ve partisinin Soros'un Açık Toplum Vakfı tarafından fonlandığı iddiasında. Rusya, Kafkasya'nın kendisi için önemini ve vazgeçilmezliğini bugüne kadar yakın geçmişteki pek çok olayda tartışmasız şekilde ortaya koydu. Türkiye ile yakınlaşma politikalarına öncelik vererek 1993 yılında Rus askerlerini ülkeden çıkartan ilk eski Sovyet Cumhuriyeti'nin

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

başkanı olan Ebulfez Elçibey örtülü bir Rus darbesiyle devrildi. Nahçıvan'da yaşamını yitirene kadar da Azerbaycan siyasetinde yer almasına izin verilmedi.

- Haydar Aliyev ve ardından oğlu İlham Aliyev ise Rusya ile sıcak ve yakın ilişkiler sürdürerek iktidarlarına devam ediyor.

Yine Çeçenistan'ın tek yanlı aldığı Rusya'dan bağımsızlık kararının Müslüman cumhuriyetlerin çoğunlukta olduğu bölgede zincirleme etki yaratabileceğini düşünen Rusya bu nedenle tüm dünyanın sert tepkilerine rağmen Çeçenistan'a müdahale etti.

- Yakın geçmişte kanlı Rus-Çeçen savaşları yaşandı ve Putin kendisine yakın Ramzan Kadirov ile Çeçenistan'ı kontrolüne aldı.

Eski Sovyet Politbürosunun önemli ismi ve efsane dışişleri bakanlarından Edvard Şevardnadze Sovyetlerin dağılmasından sonra Gürcistan Devlet Başkanlığına üstlendi.

Ancak Şevardnadze'yi deviren ABD yanlısı Mihail Şaakaşvili, Gürcistan'ı NATO'ya üye yapmak, Rusya'yla bağları kopartmak isteyince Rusya yine Kafkasya'ya girdi ve 2008'deki Rus-Gürcü savaşları ardından, Şaakaşvili ülkeyi terk etmek zorunda kaldı.

Ermenistan'daki siyasi süreç hangi yönde gelişirse gelişsin bundan sonrası için son sözün her zaman Rusya tarafından söyleneceğini Ermenistan'ı yönetenler bir kez daha anlamış olacaktır. İktidarın, Paşinyan'a karşı darbe teşebbüsüne karşı çıkması ve kınayan açıklamaların yapılması, doğru bir tavrıdır.

Her koşulda **halkın oylarıyla seçilerek iş başına gelen bir iktidarın silah gücüyle ve tehditle görevden uzaklaştırılmak istenmesi dünyanın hangi ülkesi ya da bölgesinde olursa olsun kabul edilemez.** Buna benzer örnekleri ve acıları yaşamış bir ülke olarak Türkiye'nin ilk anda tavır alan ülkelerden birisi olması bu açıdan önemli ve gerekli bir tutumdur.

Rusya, Ermenistan'da taraflara itidal telkin etse de Gürcistan, Çeçenistan, Azerbaycan'daki örnekler hatırlandığında; **Rusya'nın onaylamayacağı bir gelişme yaşanmasının söz konusu olamayacağını, öngörüyorum.**

Katar, gerginlik yaşadığı ülkelerle normalleşme adımlarına Mısır'ı da ekledi. Ya Türkiye?

2017 krizinde Katar'a yaptırım kararı alan Arap ülkeleri arasında bulunan Mısır ile Katar arasında da ilk resmi görüşme adımı yeniden atıldı. İlişkilerin normalleştirilmesi kararı alındı. Katar, gerginlik yaşadığı ülkelerle diplomatik, siyasi, ekonomik ilişkileri yeniden başlatıyor. Buna karşın Katar'ın en büyük destekçisi Türkiye'nin tüm bu bölge ülkeleriyle hâlâ sorunlu olması yalnızlaşmanın ve dış politika yanlışlarının önemli bir göstergesidir!

Suudi Arabistan'ın El Ula kentinde düzenlenen Körfez Ülkeleri İşbirliği Zirvesi'nde Katar ile ilişkilerin normalleştirilmesi, ambargo ve yaptırımların kaldırılması kararı alınmıştı. 2017 ultimatomunda yer alan koşulları Katar'ın kabul edip etmediği resmi olarak açıklanmasa da Katar'ın yeni adımlar atmaya başladığı gözleniyor.

Kuveyt'te bir araya gelen Katar ve Mısır heyetleri arasındaki ilk resmi temasta iki ülke heyetlerinin El Ula'da varılan uzlaşısının uygulanmasını ele aldığı, toplantının başarılı geçtiği açıklandı.

Katar ve Mısır arasında güvenin inşa edilmesine yönelik iki ülkenin attığı karşılıklı adımların memnuniyetle karşıladığı kaydedilen açıklamada, heyetlerin ikili siyasi ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için alınacak tedbirleri görüştüğü belirtildi.

Mısır, Katar ve Türkiye'yi terör örgütü olarak ilan ettiği Müslüman Kardeşler'e (İhvan) destek vermek, finansman sağlamak, İhvan'ın lider kadrolarına Mısır aleyhine faaliyetlerine zemin sağlamakla itham ediyordu.

Benzer bir yaklaşım Hamas için de söz konusuydu. Katar'ın Mısır ile bir araya gelmesi muhtemelen İhvan'a desteğin çekilmesi sözünü de içermektedir. Hamas liderlerine sağlanan destek, İsrail tarafından da Türkiye'ye yönelik anlaşmazlıkların nedenleri arasında yer alıyor.

İsrail, Türkiye'ye yeni bir maslahatgüzar atadı ancak Türkiye'nin Tel Aviv'e yeni büyükelçi atayacağı yönündeki iddialar henüz somutlaşmadı.

Körfez Krizi sırasında Katar'ın yanında yer alan siyasi, ekonomik ve askeri destek vererek bu ülkedeki üste bulunan asker sayısını artıran Türkiye, El Ula anlaşmasını memnuniyetle karşıladığını, açıkladı. Ancak Katar'ın ilişkilerini normalleştirdiği diğer ülkelerle hâlâ sorunlu ve gerilimler devam ediyor. Dış politikada akılcılığın, öngörünün ve **ülke çıkarlarının önde tutulmasının önemi bir kez daha açık biçimde kendisini dayatıyor!**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ABD'nin öncelikleri arasında Balkanlar önem kazandı.

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken Yunanistan'ı Balkanların 'Lider ülkesi' olarak överken, Başkan Joe Biden ise Sırbistan ve Kosova liderlerine bir mektup göndererek, sorunları çözme ve ilişkileri normalleştirme çağrısı yaptı. Biden'ın bu yaklaşımı; Balkanlarda Rusya, Çin ve Türkiye etkinliğine karşı farklı ve etkili bir politika izlemeyi hedeflediğini, Balkanlara yönelik strateji değiştireceğini, gösteriyor!

Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed Bin Selman'ı Cemal Kaşıkçı cinayetinden sorumlu tutan istihbarat raporunu kamuoyuna açıklayarak yaptırım başlatan ABD'nin yeni yönetimi, dış politikada oldukça farklı stratejilere yöneliyor. Başkanlığının daha ilk gününde Yemen'de Suudi Arabistan'ın saldırılarına karşı savaşan Şii Husi'leri terör örgütü listesinden çıkartan Biden yönetimi, Suudilerle Trump döneminde yapılan silah satışlarının iptal edilebileceğini duyurdu.

Diğer yandan Irak'taki ABD ve NATO askeri varlığını artırma, asker sayısını 4 bine çıkartma kararıyla birlikte Irak Başbakanı Mustafa Kâzimi ile de görüşen Biden, hâlâ Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı aramadı, kutlama mektubuna da yanıt vermedi!

- Biden'ın son dikkat çeken hamlesi ise Türkiye'nin de ilgi ve etkinlik alanları açısından oldukça stratejik olan Balkanlarda geldi.

Anlaşıldığı kadarıyla ABD'nin yeni yönetimi siyasi, askeri ve stratejik açıdan Balkanları önemli bir stratejik alan, Rusya, Çin ve Türkiye'nin etkinliğinin sınırlandırılması gereken bir bölge olarak görüyor.

AB'nin de Batı Balkan Ülkeleriyle ilişkilere hız verdiği, Sırbistan, Arnavutluk, Kuzey Makedonya, Kosova gibi ülkelerle ilişkileri güçlendirme ve tam üyelik planları yaptığı göz önünde tutulduğunda **Balkanlarda bir ABD-AB ortak stratejisinden** söz edebiliriz.

ABD Başkanı Biden geçtiğimiz hafta Sırbistan ve Kosova liderlerine bir mektup göndererek ilişkileri normalleştirme ve ilerletme çağrısında bulundu. Biden Sırp ve Kosovalı liderlere mektubunda iki ülkenin öncelikle birbirlerinin meşruluğunu tanıması gerektiğine vurgu yaptı.

ABD'nin bu çerçevede Balkanlarda Yunanistan'ı ön plana çıkartmasını ve her türlü siyasi, ekonomik, askeri desteğini de arkasına koymasını bugünden öngörmek gereklidir. Böyle bir durumda ise **Türkiye-Yunanistan arasındaki rekabet ve gerilim alanlarına, Ege, Doğu Akdeniz, Kıbrıs'ın ardından Balkanların da ekleneceğini** söylemek doğru bir tespit olacaktır!

ŞAHSIM REJİMİ SINIFTA KALDI

Milletimiz 28 Şubat'ın Ne Olduğunun Farkında

Şubat ayını geride bıraktık. Yakın tarihimizde Şubat ayı, acı hatıralarla dolu. Bunlardan ilki 28 Şubat. 28 Şubat 1997 tarihli MGK toplantısından rahmetli Erbakan'ın istifasına kadar uzanan süreç, tarihimize "post-modern" darbe olarak geçmiştir. 28 Şubat; emperyalizmin, yerli ve milli siyaseti tasfiye ederek, yerine Milli Görüş gömleğini üzerinden sıyırıp atmış, Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanlığını içine sindirmiş, Neo-liberal, ılımlı muhafazakârları işbaşına getirme planının düğmesine basıldığı tarihtir. Milletimiz, 28 Şubat'ın ne olduğunun farkındadır. 28 Şubat da, milli iradeye kasteden her darbe gibi, demokrasimize büyük zararlar vermiştir, bugünde vermeye devam etmektedir.

Postallı Darbeye de Makosenli Darbeye de Karşınız

Cumhuriyet Halk Partisi de dâhil hemen her siyasi aktör ve kurum, darbelerden payına düşen zararı görmüştür. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, tankla, topla, tüfekle yapılan; "Postallı darbelerin" de karşısında durduk. Hain bir askeri darbe girişimini fırsat bilip, kendilerine "Şahsım vesayet rejimi" inşa etmek isteyenlerin, 20 Temmuzda "Makosenli darbesine" de karşı durduk, durmaya da devam ediyoruz. Milletimiz de bu vesayet rejiminde, her şeyin kötüye gittiğini görüyor, her gün bunu biraz daha yaşıyor. Biz, millet iradesi üzerinde kurulmak istenen, her türlü vesayetin karşısında olduk, olacağız. Onun için en önde Genel Başkanımız, "Hak, hukuk, adalet" diyerek, Ankara'dan İstanbul'a dünyanın en anlamlı ve en uzun siyasi yürüyüşünü yaptı. Herkes bilmelidir ki, Cumhuriyet Halk Partisi avukat bürolarında kurulmadı. Kurtuluş Savaşı meydanlarında kuruldu. Köklerimizde, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti var. Kuvayı millîye var. Bizim kılavuzumuz, ilk Kurultayımız kabul ettiğimiz Sivas Kongresi'nde alınan şu tarihi karardır; "Milli iradeyi hâkim kılmak esastır." Biz milletimizle beraber, cumhuriyetimizi gerçek demokrasiyle taçlandırmaya, güçlendirilmiş demokratik parlamenter rejimle, bu ülkeyi içine çekildiği buhrandan çıkarmaya kararlıyız.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Şehit Haberlerinin Üstüne Gülüşmeler Kanımızı Dondurdu

Bu hafta sonu bir başka acı olayın da yıl dönümüydü... Bundan tam bir yıl önce, Kahraman Mehmetçiklerimiz Suriye'nin İdlib kentinde, Rus uçakları tarafından bombalandı. 34 Mehmetçığimizi, 34 evladımızı yok yere kaybettik. Yürekllerimiz dağlandı. Bu hükümetin her zaman yaptığı gibi acı haberi vermek o günde yine bir valiye, Hatay Valisine düşmüştü. Erdoğan'ın şahsım hükümeti ortadan kaybolmuştu. Kameraların karşısına çıktığında ise, salondaki milletvekillerine, dostu Trump ile yaptığı Putin dedikodusunu anlattı. Salonda espriler, gülücükler. Kanımız dondu. Bir gösterelim bakalım. 34 şehidimiz var ama bu görüntülerden Erdoğan hicap duymadı. Ama milletimiz kahroldu. Bu gülücükler, espriler 34 askerimizin şehadetinden, sadece 2 gün sonraydı.

Kremlin'de Kapıda Bekletildi, Rus Televizyonu Kronometre Tuttu

Altı gün sonra da, bu defa Erdoğan'ın şahsım hükümeti, Mehmetçiklerimizi bombalayanların ayağına gitti. Gösterelim bakalım. 34 askerimizi şehit eden Rusya, Erdoğan ve heyetini kapıda dakikalarca bekletti. Ama daha da üzücü olanı biraz önce seyrettiğiniz Rus devlet televizyonu ekranın altında kronometre çalıştırıp, bu anları kayda aldı. Ardından da tüm dünyaya servis etti. Erdoğan Kremlin'de gıkını çıkaramadı. Milletimiz bir kez daha kahroldu. Bizler İdlib'de şehit olan evlatlarımızın acısını da, "Her şeyin sorumlusu benim, ben" diye meydanlarda bağırıp, sonra da işler kötü gittiğinde, sorumluluğu valilere, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne atıp kaçanları da unutmayacağız. Evlatlarımızı şehit edenlerin ayağına gidip kapısında bekleyenleri, bu milletimizin vicdanını yaralayanları "asla" unutmayacağız. İdlib şehitlerimizin ruhları şad, mekânları cennet olsun. Onlar da tüm şehitlerimiz gibi milletimizin sinesinde, en kıymetli yerde olacaklar.

Rehin Vatandaşları Değil, Halkbankası Soruşturmasını Konuşmuş

Erdoğan'ın Şahsım Rejiminin alametifarikası keyfiliktir. Kuralıdır. Her şeyin şahsileştirilmesidir. Milli olması gereken dış politikamız da, maalesef tüm bunlardan payını almıştır. Keyfilik dış politikamıza da sirayet etmiş, dış politikamız da şahsileştirilmiştir. "Dostum Trump", "Dostum Putin" diyerek, dış politikayı "al-ver" üzerine kurgulayan bu tüccar zihniyet, ülkemizi tüm dünyada yalnızlaştırmıştır. En haklı davalarımızı dahi anlatamaz hale getirmiştir. Ve "gizli-örtülü yürütülen işler" bir milli güvenlik meselesi haline gelmiştir. Daha bir ay olmadı. Gara'da hain bölücü terör örgütü, 13 Türk rehineyi canice katletti. Tüm milletimizin yüreği dağlandı. Operasyonu gerçekleştiren Mehmetçiklerimizle beraber, 16 şehit verdik. O zaman Erdoğan'a, "Hain teröristlerin elindeki yurttaşlarımızı kurtarmak için, Trump ile dostluğunu neden kullanmadın?" diye sormuştuk. Şimdi anlaşılıyor ki, Erdoğan'ın Şahsım Hükümetinin öncelikleri çok farklıymış. Önceliğinin ne olduğunu, Amerika Birleşik Devletleri'nin Eski Ulusal Güvenlik Danışmanı, geçtiğimiz hafta bir Alman basın organına açıkladı. Meğer Erdoğan, Trump'la yaptığı her görüşmede, tek bir şeyi istiyormuş, ısrarla onu istiyormuş. "Halkbank soruşturmasını sonlandırın!"

Çuval İçin Vermedikleri Notayı Reza İçin Verdiler

Çok şaşırdık mı? Açık söyleyeyim hayır. Amerikalılara askerimizin başına çuval geçirdiğinde verilmeyen nota, Erdoğan'ın Bakanlarına çikolata kutularında rüşvet dağıtan, şu İranlı genç için verilmişti. Hem de bir değil, tam iki kez... Bu İranlı genç sonra Türkiye'den kaçtı. ABD'ye gitti itirafçı oldu. Şimdi de onun itiraflarıyla, Halk Bankası'na büyük cezalar gelmesi riski var.

Tek Vatandan Anladığı Başka

Ve tüm bunların sorumlusu Erdoğan, şimdi çıkmış, salgında lebalep doldurduğu partisinin kongre salonlarında, yandaşlarına; "Tek vatan", "Tek devlet", "Tek millet", "Tek bayrak" diye, yeminler ettiriyor. Teröristlere bırakıp kaçtıkları, Süleyman Şah Türbesi'nin toprakları, Saray'ın "tek vatan" tarifinde anlaşılacak yer almıyor. Yunanistan silahsız olması gereken adaları silahlandırıyor, bize ait adacıklara Yunan bayrağını çekiyor. En son Limoniyeye Adası'na da bayrak diyor. Ama anlaşılacak bu adalar da Erdoğan'ın "tek vatan" tarifine sığmıyor.

Mısırlı Esmâ'ya Ağlıyor, Şehitlerimize Gülüyor

Yine Erdoğan'ın "tek millet" tarifinde kendine oy vermeyenler yok. Ona oy vermeyen herkes terörist. "Tek Millet" diyen Erdoğan, Mısırlı Esmâ için ağlıyor. Ama aynı Erdoğan, Gara'daki 16 şehidimizin, İdlib'de 34 şehidimizin ardından gülüyor. Erdoğan'ın "tek millet" tarifinde kim var? O da belli değil. Milletimiz, "Kalbi mühürlü" bu basiretsiz, liyakatsiz yönetime notunu verdi. Bunların tasdiknameleri artık hazır. Vatandaşlarımız, bunları evine göndermek için sandığın önüne gelmesini bekliyor. Kalan şu sayılı günlerinde, Erdoğan'ın Şahsım Hükümetine bir tavsiyemiz var. Artık şu "Rabia Milliyetçiliği" icat etmeyi bırakın. "Yurtta sulh, cihanda sulh" diyen, kimseyi dışlamayan "Atatürk Milliyetçiliğinin" ipine sarılın.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Karadeniz'de Doğalgaz Müjdesinden Bu Yana Doğalgaza Zam Geliyor

Erdoğan Şahsım Hükümeti, hem kibir sarhoşu, hem de metal yorgunu... Ülkemiz iç içe geçmiş krizlerden oluşan büyük bir buhranın içinde savrulup duruyor. Ülke yönetilmiyor, patinaj yapıyor. Esnaf, çiftçi, emekçi, emekli, işveren... Bütün bir millet ızrar halinde. Ama Saray'ın keyfi yerinde... Milletlin feryatları saraydan duyulmuyor. Bugün de yılbaşından bu yana doğalgaza üçüncü zam geldi. "Karadeniz'de doğalgaz bulundu" müjdesini verdiler o günden bu yana doğalgaz zamları otomatige bağlandı. Dolar kuru gevşiyor ona rağmen doğalgaza zam yağmuru devam ediyor.

Şahsım Rejimi Salgında Sınıfta Kaldı

Erdoğan'ın Şahsım Rejimi, bu salgın sürecinde yaptıklarıyla ve yapmadıklarıyla sınıfta kalmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın kendi araştırmasına göre 1 milyondan fazla öğrencinin evinde interneti yok, 227 bin öğrencinin evinde televizyonu yok. Öğrenciler uzaktan eğitime ulaşamıyor. Tek bir öğrencinin bile eğitime ulaşamaması adaletsizliktir. Buna karşın, Saray'ın yönettiği 21. Yüzyılın Türkiye'sinde 2 milyon 658 bin öğrencimiz, salgın döneminde EBA'ya giremiyor. Özellikle bazı doğu illerimizde EBA'ya ulaşamayan öğrenci sayısı, toplam öğrenci sayısının yarısını buluyor o illerdeki. Şimdi çıkmışlar, yüz yüze sınav yapacaklarmış. Bu arada sınav tarihini de ikide birde değiştiriyorlar. "1 Mart'ta başlayacak" denilen sınavlar, şimdi 8 Mart'a ertelendi. Bakalım bugün Bakanlar Kurulu'ndan bununla ilgili hangi kararlar çıkacak? Yani bu hükümet eğitim konusunda kendi üzerine düşeni yaptı mı? Her bir öğrenciye ulaşabildi mi? Her öğrenciye eşit eğitim imkânı verebildi mi? Hayır.

Bu Umutsuzluğu Biz Bitireceğiz

Bu ülkenin insanların umudunu ayakta tutan evlatlarıdır. Bu ülkede analar, babalar yemez; evlatlarına yedirir, içirir. Giymez, evlatlarına giydirir. Çocuğu okusun diye ceketini satan nice babalar vardır. Ama Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti, milletimizin, "Çocuğum okuyacak, kendisini de bizi de kurtaracak" umudunu elinden aldı çaldı. Eğitimde fırsat eşitliğini bitirdi. Yine Erdoğan'ın şahsım hükümeti liyakatin yerine sadakati koyarak, milletimizin "Çocuğum okuyacak, bir iş sahibi olacak" umudunu da yok etti. İktidara gelir gelmez, bu düzeni biz değiştireceğiz. Bu umutsuzluğu biz bitireceğiz. CHP iktidarında herkesin çocuğu eşit fırsatlara sahip olacak. Milletimizin umutları yeniden büyüyecek. Erdoğan'ın Şahsım Hükümetine tavsiyemizdir: Gençlerimizin ve ailelerin sesine kulak verin. Beceriksizliğinizin faturasını ailelere ve gençlere kesmeyin.

Benzer Ülkelerin Üçte Biri Destek Verdiler, O da İşçinin Kumbarasından

Bu hafta sonu İngiltere normalleşme planını açıkladı. Ailelerin gönlünü ferah tutmak için gereken her türlü tedbiri almışlar. Hızlı test kitleriyle ortaokul ve kolej öğrencilerine, ailelerine haftada iki kez test yapılacak. Ailelere bu test kitleri ücretsiz dağıtılacak. Millete beş maskeyi dağıtamayan Erdoğan Şahsım Hükümetinin, böyle bir hazırlığı var mı? Ne gezer. Bu salgında Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti, sadece yavrularımızı, gençlerimizi ve aileleri perişan etmedi. Esnaflarımızı, işçilerimizi, işsizlerimizi de perişan etti. Bizim de içinde olduğumuz, Gelişen ve Orta Gelirli Ülkelerin, vatandaşlarına salgında verdiği doğrudan gelir desteğini, Erdoğan'ın Şahsım Hükümeti bizim milletimize veremedi. Verebilselerdi doğrudan destek tutarı 176 milyar lira olacaktı. Oysa şimdiye kadar vere vere sadece 53 milyar lira verdiler. Bunun da büyük kısmı işçinin kumbarası kırılarak işsizlik Sigortası Fonu'ndan verildi. Meksika ile beraber vatandaşlarına, en az destek veren hükümet bizde.

Dünya Salgın Sonrası İçin Paket Üstüne Paket Açıklıyor

Şimdi dünyada hükümetler, normalleşme süreçlerine başlarken, işyerlerini, çalışanlarını yeni döneme hazırlayacak yeni destek paketlerini açıklamaya başladılar. ABD, 1,9 trilyon dolarlık yani bugün açıkladıkları bizim gayrisafi yurtiçi hasılamızın neredeyse üç katı kadar devasa bir teşvik paketini onayladı. Yine normalleşme planını açıklayan İngiltere, alışveriş mağazaları, barlar, restoranlar, berber ve kuaförler için, 5 milyar Pound büyüklüğünde yeni bir hibe destek paketini açıkladı. Esnafı normalleşme sürecine "iyimserlikle" başlatmak için, can suyu vermek için, diğer ülkeler paket üstüne paket açıklıyor. Herkes şunun farkında esnafını ayakta tutamayan devletler, salgında savaşı kaybeden devletler olacak. Bizde esnaflarımızın doğrudan desteğe ihtiyacı var.

Saray Sesini Duymuyor Esnaf Kardeşim

Borç gırtlığı aşmış, faiz altında esnaflarımız inim inim iniyor. Esnaflarımız, "Bugün dükkân açsak, iki yıl borçları ödemeye çalışırız" diyorlar. Trabzon'da bir esnafımız kapısına, "Namuslu bir şekilde battık, devren satılık" diye ilan asıyor. Aynı esnaf devletten "bir lira destek almadığını" söylüyor. Birde ekliyor: "Hani her esnafımızın ardında, Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi olacaktı? Lebaleb batırdınız bizi..." Kayserili esnaf dükkânlarına afiş asıyor: "Nefes alamıyoruz, sesimizi duyan var mı?" diyor. Erdoğan'ın şahsım hükümetinde, esnafın sesini duyan yok, Kayserili esnaf kardeşim... Şehrinizin AK Partili vekillerine göre milletin hiç sıkıntısı yok. Bir milletvekili; "Bizi eleştirenler, altı ayda bir cep telefonu, iki yılda bir araba değiştiriyor. Artık asgari ücretlinin arabası var" diyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Diğeri de çıkmış, “Hayat standardı çok yükseldi. Artık ev, araba almak zor değil” buyuruyor. Bir başka Kayserili hemşerinizi, AK Parti Yerel Yönetimler Başkanı, seçmenlerin sesini duymak yerine, seçmenlere beddua okuyor. AK Parti’nin Tanıtım ve Medya Başkanı da: “Bizi mahvettiniz” diyen çiftçiye, “Pahalı cep telefonu kullanıyorsunuz” diye hesap soruyor. Çiftçi tarım aletini hurdaya satıp Ankara’ya gelmeye çalışıyor, yolunu kesip başkente sokmuyorlar. Tarım Bakanı, “Çiftçi rekor gelir elde ediyor.” Diyebiliyor. İnsanlar, yokluktan, yoksulluktan canına kıyıyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanı; “Türkiye’de yoksulluk bitti” diyebiliyor.

Millette İrtibatları Tamamen Koptu

Saray; “Açım” diye bağırın vatandaşı duymazdan gelirse, eve ekmek götürmeyen esnafa “abartıyorsunuz” deyip kafasına bir paket çay atarsa, çöpten, pazar artıklarından rızık toplayan aç yurttaşlarımızın fotoğraflarına mizansen, kurgu derse, Saray gazeteleri, “Marketten nasıl alışveriş yapılmaz” diye manşet atarsa, devletin televizyonu, “Çöpten yemek nasıl toplanır” diye program yaparsa, devletin ajansı, bu ülkenin esnafı inim inim inerken, Japon esnaflarının dertlerini haber yaparsa... Bu hükümetin, milletimizle irtibatı artık tamamen kopmuş demektir. Ama artık midenin gurultusu, Saray’ın gürültüsüne galip geliyor. Esnaflarımızın çılgılığı, Sarayın “organize çığırtkanlığını” bastırıyor. Sokağın gerçekleri ile Sarayın söyledikleri arasındaki makas, her gün daha da açılıyor.

Milleti İşinden Eden Büyüme

Bugün 2020 yılının dördüncü çeyreğine ait büyüme rakamları yayınlandı. Bu rakamlara göre Türkiye yılın son ayında geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 5,9 büyümüş. 2020 yılının tamamında ise büyüme hızı yüzde 1,8 olmuş. Ama bu nasıl bir büyüme, milleti işinden ediyor. AK Parti hükümetleri Türkiye’yi, önce “iş vermeyen büyüme” ile tanıştırmıştı. Şimdi de “Milleti işinden eden büyüme” ile tanıştırıyor. TÜİK’in ekonomi yüzde 1,8 büyüdüyü dediği 2020’de yine aynı TÜİK’e göre, 1 milyon 272 bin yurttaşımız çalıştığı işini kaybetmiş. Böyle bir iş kaybıyla ne 1994 krizinde, ne 2001 krizinde, ne de 2009 küresel krizinde karşılaştık. 2020’de gerçek işsiz sayımız 10 milyon 273 bine çıkarken, gerçek işsizlik oranı da yüzde 30 olmuş.

Faiz Baronlarını Abat Ettiler

Bu büyüme son derece niteliksiz bir büyüme. 2020 büyümesine net ihracatın pozitif hiçbir katkısı olmamış, tam tersine net ihracat büyümeyi ciddi şekilde aşağıya çekmiş. Bu büyüme özellikle tüketim ağırlıklı ve iç taleple sağlanan bir büyüme. Tüm sektörlerle de yaygın değil. “K tipi” dediğimiz bir büyüme... Yani bazı sektörler yukarı giderken, bazı sektörler aşağı doğru çakılıyor. Tarım yüzde 4,8, sanayi yüzde 2 büyüyor ama inşaat yüzde 3,5, hizmetler sektörü de yüzde 4,3 daralıyor. 2020’de bu büyüme milleti işinden etmiş. Ama “Para babalarını”, “faiz baronlarını” da abat etmiş. 2020’de borç ve krediyle, menkul kıymet ve altın alım satımıyla uğraşan para ve faiz baronları servetlerine servet katmışlar, gelir üstüne gelir elde etmişler. Finans ve Sigorta sektöründeki büyüme yüzde 21’e ulaşmış. Yani milletimiz çöp konteynırlarından rızıkını çıkarmaya çalışırken, faizle uğraşanlar daha da zenginleşmiş. Hangi dönemde? Faize karşıyız diyenlerin döneminde. Kimse kusura bakmasın böyle bir büyümeye adil diyebilir miyiz? Tabi ki diyemeyiz.

Ekonomiyi Kur ve Faiz Kıskaçına Sektörlere

Böylesine adaletsiz ve kredilerle şişirilen sürdürülemez bir büyümenin bu millete hiçbir faydası yoktur. Ekonomiyi kur ve faiz kıskaçına sokan politikalar, döner dolaşır milleti yeniden cebinden vurur.

Ülke Olarak 13 Yıl Kaybettik

Nitekim 2020’de, dolar cinsinden milli gelirimizdeki erime, 44 milyar dolar olmuş bir yıl önceye göre. Yine 2013 yılında 958 milyar dolar olan milli gelirimiz, 2020’de yani 7 yıl sonra 717 milyar dolara düşmüş. 2013 Erdoğan’ın Şahsım rejimini inşa sürecini başlattığı dönem. O günden bugüne milletimizin cebinden 241 milyar dolar çekilip alınmış. 2013’de 12 bin 582 dolar olan kişi başına gelir. 2020’de 8 bin 599 dolara düşmüş. Her bir yurttaşımız, 3 bin 983 dolar kaybetmiş. Milli gelirimiz 2008’in gerisine, kişi başına gelirimizde 2007’nin gerisine düşmüş. Ülke olarak 12-13 yılı birden kaybetmişiz. Ve bugüne geldiğimizde Türkiye maalesef 3 yıl önceye göre hem daha borçlu, hem de artık elinde yeterli cephanede kalmamış durumda.

Milletin 128 Milyar Dolarını Çarçur Edenler Hesap Verecek

2019’un Mart ayından itibaren, 128 milyar dolar rezerv, “Yandaşa ucuz döviz vereceğim” diye çarçur edildi. Merkez Bankası kasasındaki döviz rezervleri, Merkez Bankası’nın döviz borcunu dahi karşılamaya yetmiyor. Net rezervler eksi bakiye veriyor. 19 Şubat itibarıyla eksi 40 milyar dolar civarında. Kaç aydır bu rezervlerin akıbetini sorguluyoruz. Kime satıldı? Kaça satıldı? Hangi yöntemle satıldı? Millet adına bir açıklama bekliyoruz. TBMM’ye Araştırma Önergesi veriyoruz reddediliyor. Savcılara açık suç duyurularında bulunuyoruz savcılar

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

duymamazlıktan geliyor. Ama hep söylüyoruz. Gerçeklerin er ya da geç ortaya çıkmak gibi bir huyu var. Bu da er ya da geç ortaya çıkacak. Ve bu işlemlerin sorumluları bunun hesabını tabi ki verecekler.

CHP İktidarında Bunları Yapacağız

Kimsenin kuşkusu olmasın. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, borca yaslanarak büyüme modeline son vereceğiz. Büyümeye ihracatın katkısını artıracacağız. İhracata dayalı büyüme, üretime dayalı büyüme olacak. İş ve istihdam yaratan bir büyüme stratejisi izleyeceğiz. Genç nüfusumuzu stratejik üstünlüğümüz olarak göreceğiz. Fakir yerinde sayarken, para babaları, faiz baronları daha da zenginleşmeyecek bizim dönemimizde. Çalışacağız, üreteceğiz, kazanacağız. Hep beraber zenginleşeceğiz. Milletimiz herkesin söylediğini duyuyor, kimin ne yaptığını da görüyor. Bunların notunu veriyor. Önüne gelecek ilk sandıkta, bu hükümeti evine göndermek için gün sayıyor.